

TAIDETEOLLINEN OPPILAITOS
KONSTINDUSTRIELLA LÄROVERKET

VUOSIKERTOMUS
1963–1964
ÅRSBERÄTTELSE

TAIDETEOLLINEN
OPPILAITOS
KONSTINDUSTRIELLA
LÄROVERKET

VUOSIKERTOMUS
ÅRSBERÄTTELSE

1963 – 1964

HELSINKI 1964

Alkusanat

Taideteollisen oppilaitoksen sadaskahdeskymmenesensimmäinen (121) toimintavuosi alkoi 7. 9. 1963 ja päättyi 30. 5. 1964.

Vuonna 1960 toimineen taideteollisen oppilaitoksen hallintokomitean mietinnön mukaisesti ehdotettiin oppilaitoksen siirtämistä valtion haltuun vuosina 1961, —62 ja —63. Valtioneuvosto on kuitenkin jatkuvasti poistanut määrärahan tulo- ja menoarviosta. Syksyllä on jälleen edessä odotus oppilaitoksen tulevan kohtalon ratkaisemisesta.

Lukuvuoden aikana on toiminta tapahtunut vanhassa tutuksi ja yhä ränsistyneemmäksi käyneessä Ateneumissa, joka ei missään suhteessa vastaa nykyaikaiselle opetukselle asetettavia vaatimuksia. Edelleen on aloite Teollisuustaitteen korkeakoulun perustamisesta eduskunnan käsiteltävänä.

Valintakurssi taideteollisuusopistoon pyrkiviä varten järjestettiin vakiintuneen tavan mukaan elokuussa ennen syyslukukauden alkua. Kurssi alkoi 19. 8. ja päättyi 31. 8. 1963. Kurssiin osallistui yhteensä 658, joista hyväksyttiin peruskurssille 104, eli 15,8 %. (Edelliset %-luvut olivat 1962 22,3 %, 1961 23,6 %, 1960 18,8 %, 1959 24,5 %, 1958 33,2 %, 1957 34,9 %, 1956 30,0 %, 1955 32,8 %, 1954 27,9 %, 1953 40,5 %, 1952 39,8 %, 1951 40 %, 1950 46,3 %). Koska oppilaitos ei voi ottaa vuosittain enemmän oppilaita kuin 100—110, tulee syksyllä 1964 hyväksytyjen %-määrä yhä edelleen pienenemään. Tilanne on opiskelevan nuorison mahdollisuuksia silmällä pitäen katastrofaalinen. Samanaikaisesti teollisen tuotesuunnittelijan tarve maassamme kasvaa jyrkästi, joten oppilaitoksemme muodostamaa pullonkaulaa voidaan pikemminkin kutsua neulansilmäksi.

Opintomatkan oppilaskunta suoritti Espanjaan kesäkuussa 1963. Matkan johtajina toimivat rouva A-K. Somerkero ja fil.yo. H. Kuvaja.

Ylioppilaskunnan kuraattorina on lukuvuoden aikana toiminut edelleen arkkitehti Markus Visanti ja puheenjohtajana kamerataiteen ylioppilas Petri Hämäläinen.

Oppilaskunnan kuraattorina on toiminut toimittaja Severi Parko sekä puheenjohtajana opiskelija Matti Ruohola.

Taideteollisen ammattikoulun oppilaskunnan kuraattorina on toiminut kuvanveistäjä Heikki Häivöja ja puheenjohtajana Esa Kokkonen.

Vierailijoina on lukuvuoden aikana ollut Konstfackskolanin sisustus-taiteen osaston oppilaita sis.arkkit. Åke Huldtin johdolla, Islannin taideteolli-suus-koulun rehtori Kurt Zier, taideteollisuuskorkeakoulujen rehtoreita USA:sta Albert Christ-Janer, Joseph Warren McCullough, Norman Lewis Rece sekä John W. Sincoln.

Vierailevia opettajia: kamerataiteen osastolla valokuvaaja Inga Ohlsén Ruotsista.

Lukuvuoden aikana muuttuneet opettajatoimet sekä viransijaisuudet.

Yliopettaja Olli Borg siirtyi v:n 1963 lopussa teollisuuden palvelukseen. Hän on toiminut v:sta 1956 lähtien sisustustaiteen osaston johtajana. Oppilaitos haluaa kiittää häntä siitä työstä, jota hän kahdeksan vuoden aikana on osaston hyväksi tehnyt.

Taidemaalari Väinö Hervo on vuodesta 1932 lähtien toiminut oppilaitoksen piirustuksen ja maalauksen tuntiopettajana. Samalla kun haluamme kiittää häntä 31 v:n työstä, lausumme parhaat vaikkakin myöhästyneet onnittelut 70-vuotispäivän johdosta.

Kesällä 1963 hyväksyttiin perustettavaksi keramiikkataiteen lehtorin toimi. Heinäkuun 1 p:stä lähtien on lehtorina toiminut keramiikkataiteilija Kyllikki Salmenhaara.

Lukuvuoden aikana ovat opetustehtävänsä lopettaneet myös seuraavat opet-tajat: graaf. taiteilija Erik Bruun, keraamikko Christel Godenhjelm, sis.arkkit. Esko Pajamies, keraamikko Sara Schöldström ja taiteilija Bror Zetterborg.

Muuttunut tuntiopetus:

Sis.arkkit. L. Blomroos, väri- ja materiaalioppi, a*, aik. E. Pajamies.
Arkk. A. Ilonen, rakennusoppi, o*, aik. P. Laurila.
Sis.arkkit. E. Johann, sisustussuunnittelu, o, aik. O. Borg.
Tait. E. Gustafsson-Jääskeläinen, ilmaisu- ja tiedotusoppi, o, aik. R. Nuutinen.
Kuv.veist. H. Kivijärvi, plastillinen sommittelu, a, aik. K. Tapper.
Sis.arkkit. Y. Kukkapuro, plastillinen sommittelu, o, aik. H. Häivöja.
Sis.arkkit. A. Nurmesniemi, sisustussuunnittelu, o, aik. O. Borg.
Tv-ohj. P. Parikka, kamerataide, o, aik. R. Hallama.
Valokuv. J. Pohjakallio, kamerataide, o, aik. R. Hallama.
Dipl.ins. R. Pylvänäinen, tekstiiliteollisuus, o, aik. A. Bergholm.
Fil. tri V. Vallinheimo, kansatiede, o, aik. N. Valonen.

Uuden opetussuunnitelman johdosta lisääntynyt opetus:

Tait. H. Ahtiala, graaf. sommittelu, a.
Tait. O. Heickel, tyylioppi, a.
Myyntipääll. E. Härmäläinen, luonnonoppi, a.
Sis.arkkit. O. Niimiranta, väri ja materiaalioppi, a.
Faktori V. Riikonen, hinnoittelu, a.

*) a = tunteja ammattikoulussa, timmar i yrkesskolan, o = tunteja opistossa, timmar i institutet.

Förord

Konstindustriella läroverkets hundra-tjugoförsta (121) verksamhetsår börja-de den 7. 9. 1963 och slutade den 30. 5. 1964.

År 1960 har konstindustriella läroverket tillsatt en kommitté enligt vars betänkande läroverket skulle övertagas av staten åren 1961, —62 och —63. Statsrådet har i alla fall fortfarande avlägsnat anslaget från inkomst- och utgiftsförslaget. På hösten har vi igen framför oss att vänta på en lösning av läroverkets kommande öde.

Under läsåret har verksamheten skett i det gamla kända och alltmer för-fallna Ateneum, som inte i något avseende motsvarar de fordringar som ställs på modern undervisning. Vidare finns under riksdagens behandling initiativ till att grunda en högskola för industrikonst.

En gallringskurs för sökande till konstindustriella läroverket ordnades på sedvanligt sätt i augusti före höstterminens början. Kursen började den 19. 8. och slutade den 31. 8. 1963. I kursen deltog inalles 658 sökande, av vilka 104 godkändes till grundkursen, eller 15,8 %. (De föregående %-talen var 1962 22,3 %, 1961 23,6 %, 1960 18,8 %, 1959 24,5 %, 1958 33,2 %, 1957 34,9 %, 1956 30,0 %, 1955 32,8 %, 1954 27,9 %, 1953 40,5 %, 1952 39,8 %, 1951 40 %, 1950 46,3 %). Emedan läroverket årligen inte kan ta in mera elever än 100—110, kommer de godkändas %-tal hösten 1964 fortfarande att minska. Situa-tionen är, med iakttagande av den studerande ungdomens möjligheter, kata-strofal. Samtidigt ökas behovet av formgivare för industrin i vårt land.

En studieresa företog elevkåren till Spanien i juli 1963. Som resans ledare fungerade fru A-K Somerkerö och fil.stud. H. Kuvaja.

Som *studentkårens* kurator har fortfarande fungerat Markus Visanti under läsåret och som ordförande student i kamerakonst Petri Härmäläinen.

Som *elevkårens* kurator har fungerat redaktör Severi Parko och som ord-förande studerande Matti Ruohola.

Som *konstindustriella yrkesskolans elevkårs* kurator har fungerat skulptör Heikki Häivöja och som ordförande Esa Kokkonen.

Som *gäster* har läroverket under läsåret besökts av Konstfackskolans avdel-nig för inredningskonst under ledning av inredn.arkitekt Åke Huldt, Islands konstindustriskolas rektor Kurt Zier, konstindustrihögskolornas rektorer från U.S.A. Albert Christ-Janer, Joseph Warren McCullough, Norman Lewis Rece samt John W. Sincoln.

Gästende lärare: vid avdelningen för kamerakonst fotograf Inga Ohlsén från Sverige.

Under läsåret ändrade lärarbefattningar och vikariat:

Överlärare Olli Borg övergick i slutet av år 1963 i industrins tjänst. Han har verkat från och med år 1956 som ledare för avdelningen för inredningskonst. Läroverket vill tacka honom för det arbete, som han under åtta år gjort till förmån för avdelningen.

Konstmålare Väinö Hervo har sedan år 1932 verkat som läroverkets timlärare i teckning och målning. På samma gång som vi vill tacka honom för 31 års arbete, önskar vi honom de bästa om ock försenade gratulationer med anledning av hans 70-årsdag.

Våren 1963 godkändes grundandet av en lektorstjänst i keramikkonst. Från och med den 1 juli har keramikkonstnär Kyllikki Salmenhaara tjänstgjort som lektor.

Under läsåret har vidare följande lärare slutat sina läraråligganden: grafisk konstnär Erik Bruun, keramikkonstnär Christel Godenhjelm, arkitekt Pekka Laurila, inredn.arkitekt Esko Pajamies, keramikkonstnär Sara Schöldström och konstnär Bror Zetterborg.

Förändrad timundervisning:

Inredn.arkitekt L. Blomroos, färg- och materiallära, a, tid. E. Pajamies.

Arkitekt A. Ilonen, byggnadslära, o, tid. P. Laurila.

Inredn.arkitekt E. Johann, inredningskomposition, o, tid. O. Borg.

Konstnär E. Gustafsson-Jääskeläinen, uttrycks- och kommunikationslära, o, tid. R. Nuutinen.

Bildhuggare H. Kivijärvi, plastisk komposition, a, tid. K. Tapper.

Inredn.arkitekt Y. Kukkapuro, plastisk komposition, a, tid. H. Häivöaja.

Inredn.arkitekt A. Nurmesniemi, inredningskomposition, o, tid. O. Borg.

Tv-regissör P. Parikka, kamerakonst, o, tid. R. Hallama.

Fotograf J. Pohjakallio, kamerakonst, o, tid. R. Hallama.

Dipl.ing. R. Pylvänäinen, textilindustri, o, tid. A. Bergholm.

Fil.dr. V. Vallinheimo, etnografi, o, tid. N. Valonen.

På grund av den nya undervisningsorganisationen ökad undervisning:

Konstnär H. Ahtiala, grafisk komposition, a.

Konstnär O. Heickel, stillära, a.

Försäljningschef E. Hämäläinen, naturlära, a.

Inredn.arkitekt O. Niiniranta, färg- och materiallära, a.

Faktor V. Riikonen, kalkylation, a.

Hallinto

Taideteollisen oppilaitoksen ylimpänä hoitajana ja valvojana toimii Suomen Taideteollisuusyhdistyksen hallintoneuvosto, jonka puheenjohtajana on toiminut arkkitehti *J. Cedercreutz* ja varapuheenjohtajana lainopinkand. *K. Pakkala*.

Johtokunta.

Koulun lähin johto on uskottu oppilaitoksen johtokunnalle, johon kuuluvat puheenjohtaja fil.maist. *Hulda Kontturi*, varapuheenjohtaja sisustusarkkitehti *Seppo Paatero* sekä jäsenet arkkitehti *Jonas Cedercreutz*, taiteilija *Kaj Franck*, hovioikeudenneuvos *Olli Herva*, varatuomari *Karl Langenskiöld*, taiteilija *Timo Sarpaneva* ja oppilaitoksen rehtori *Markus Visanti*.

Tarkastus.

Taideteollisuusyhdistyksen valitsemana tarkastajana on toiminut professori *N. E. Wickberg*.

Rehtori. Markus Visanti, arkkitehti.

Taiteellinen johtaja. Kaj Franck, taiteilija.

Taideteollisuusopiston osastot ja osastonjohtajat:

- A. Malli ja muotitaitteenosasto: *H. Wuori-Soini*, koristetaiteilija.
  - B. Sisustustaitteen osasto: *O. Borg*, sisust. arkkitehti (syyslukukauden)
O. Hänninen, sisust. arkkitehti (kevätlukukauden)
  - C. Näyttely ja lavastustaitteen osasto: *O. Oja*, taiteilija.
  - E. Keramiikkataiteen osasto: *K. Salmenhaara*, keram. taiteilija.
  - F. Metallitaitteen osasto: *B. Rajalin*, metallitaiteilija.
  - G. Kuvaamataidon opettajaosasto: *P. Katerma*, fil. tri.
  - H. Graafisen taitteen osasto: *J. Räsänen*, taiteilija.
  - I. Tekstiilitaitteen osasto: *E. Salmi*, tekst. taiteilija.
  - K. Kamerataiteen osasto: *R. Hallama*, fil. kand.
- Kaikki osastot 3-vuotisia.

Taideteollisen ammattikoulun kurssit ja kurssinjohtajat:

Ammattikoulun johtaja, *M. Vuorinen*, taiteilija.

I Yleinen kurssi. Päivälinja 1 v. *K. Franck*, taiteilija.

» Iltalinja 3 v. *M. Vuorinen*, taiteilija.

Ia » Graafinen linja, 3 v.

III Sisustusneuvojien kurssi. 3 v.

IV Koristeveistäjien ja huonekalupuuseppien kurssi. 3 v.

V Metallialan kurssi. 3 v.

a) Pakottajat

b) Kultasepät

c) Kaivertajat

- VI Posliinimaalarien kurssi. 3. v.
 VII Kirjapainoalan kurssi. 3. v. *U. Lehtinen*, faktori.
 a) Latojat
 b) Painajat
 c) Sitojat
 VIII Valokuvauskurssi. 3 v. *J. Väisänen*, valokuvaaja.
 a) Valokuvaajien linja
 b) Elokuva- ja tv-linja

Kirjasto.

Kirjaston esimiehenä on toiminut taiteellinen johtaja *K. Franck* ja kirjastonhoitajana fil. maist. *Outi Hämäläinen*, lukusalissa on ollut valvojana rva *Vevi Franck*. Lukukausien aikana ovat kirjasto ja lukusali avoinna sekä yleisöä että koulun oppilaita varten maanantaisin ja tiistaisin klo 9—11, keskiviikkoisin 11.30—13.30 ja 17—19, torstaisin klo 17—19 sekä perjantaisin klo 8—10 ja 11.30—13.30.

Kanslia.

Kanslia on ollut avoinna päivittäin klo 10—12. Kanslian esimiehen tehtäviä on hoitanut rehtori *M. Visanti*. Kanslistina on toiminut nti *Liisa Räsänen*, kasanhoitajana rva *Salme Nevala* ja kanslia-apulaisena nti *Carita Sundqvist*. Yli-vahtimestarin toimessa on ollut vahtimestari *Erik Lehtinen*.

Päättynyt lukuvuosi.

Syyslukukausi alkoi syyskuun 7 p:nä ja päättyi joulukuun 19 p:nä 1963.
 Kevätlukukausi alkoi tammikuun 10 p:nä ja päättyi toukokuun 30 p:nä 1964.

Lukuvuosi 1964—1965.

Henkilökohtainen ilmoittautuminen syyslukukaudelle 1964 tapahtuu syyskuun 3—5 p:nä, kaksiviikkoiselle valintakurssille elokuun 14—15 p:nä. Varsinainen koulutyö alkaa syyskuun 7 p:nä ja valintakurssi taideteollisuusopistoon elokuun 17 p:nä, taideteolliseen ammattikouluun elokuun 24 p:nä.

Pääsykokeet.

Taideteolliseen oppilaitokseen pyrkiville järjestettiin ennen varsinaisen opetuksen alkamista valintakurssi, joka alkoi 19 p:nä elokuuta ja päättyi elokuun 31 p:nä. Koko lukuvuosi on kuitenkin ollut koekurssina uusille hyväksytyille peruskurssin oppilaille, joten varsinainen lopullinen karsinta on tullut suorituksi lukuvuoden 1963—64 loppuessa.

Aineet, joissa pääsykokeet toimeenpannaan, ovat seuraavat:

- yleinen sommittelu,
- piirustus ja maalaus (käsivarapiirustus ja elävän mallin piirustus),
- kunkin osaston ammattiaine.

Myös taideteollisen ammattikoulun yleisen kurssin graafisen linjan, sisustusneuvojien ja valokuvauskurssille pyrkiville järjestettiin 4 pv. kestävä valintakurssi elokuun lopulla.

Pääsyvaatimukset.

Taideteollisuusopistoon pyrkiviltä vaaditaan: vähintään 17 vuoden ikä, hyvä maine, keskikoulun päästötodistus tai vastaavat tiedot tai hyvin suoritettu kurssi taideteollisessa ammattikoulussa.

Erikaisen lahjakkaille oppilaille voidaan myöntää helpotuksia keskikoulunvaatimuksista.

G-osastolle vaaditaan ylioppilastutkinto.

B- ja K-os. ylioppilastutkinto, kuitenkin erittäin lahjakkaiden oppilaiden kohdalla voidaan hyväksyä keskikoulututkinto.

Ammattikouluun pyrkivältä vaaditaan kansakoulun päästötodistus tai vastaavat tiedot. Kirjalliset hakemukset on jätettävä ylivahtimestarille viimeistään 22 p:nä elokuuta. Yleiselle kurssille pyrkivien on lisäksi esitettävä itsenäisesti suoritettuja piirustuksia.

Koulumaksut.

Taideteollisuusopistossa on lukukausimaksu 150:—. Opistoon pyrkijät suorittavat kukin 30:— maksun valintakurssista. Vapaaoppilaspaikkoja voidaan myöntää rajoitetusti varattomille oppilaille, jotka opistoa vuoden käytyään ovat osoittaneet edistystä opinnoissaan. (Keskiarvo vähintään 7.0).

Oppilaat, jotka jo ovat suorittaneet koulun täydellisen kurssin, mutta käyttävät hyväkseen opetusta jonkin osaston erikoisaineissa, suorittavat lukukausimaksuna mk 30:— kustakin oppiaineesta, yhteensä korkeintaan 150:—.

Ammattikoulussa oppisopimuksen tehneet ammattilaiset suorittavat 30:—, muut oppilaat 40:— lukukausimaksuna kumpaisenakin lukukautena. Jatkooppilaat suorittavat opetusainetta kohti 10:— lukukaudelta, kuitenkin korkeintaan 40:—.

Förvaltning

Konstindustriella läroverkets högsta ledning och överuppsikt handhas av Konstflitföreningens i Finland förvaltningsråd, vars ordförande har varit arkitekt *J. Cedercrutz* och viceordförande jur. kand. *K. Pakkala*.

Direktionen.

Skolans direkta ledning har anförtrotts läroverkets direktion, som består av magister *Hulda Kontturi*, ordförande, inredningsarkitekt *Seppo Paatero*, viceordförande samt medlemmarna arkitekt *Jonas Cedercrutz*, konstnären *Kaj Franck*, hovrättsrådet *Olli Herva*, vicehäradsh. *Karl Langenskiöld*, konstnären *Timo Sarpaneva* och läroverkets rektor *Markus Visanti*.

Inspektion.

Som av Konstflitföreningen utsedd inspektor för skolan har fungerat professor *N. E. Wickberg*.

Rektor. *Markus Visanti*, arkitekt.

Konstnärlig ledare. *Kaj Franck*, konstnär.

Konstindustriella institutets avdelningar och avdelningsledare:

- A. Avdelning för mönster och modekonst: *H. Wuori-Soini*, dekorationskonstnär.
  - B. Avdelning för inredningskonst: *O. Borg*, inredn. arkitekt. (höstterminen)
O. Hänninen, inredn. arkitekt. (vårterminen).
  - C. Avdelning för utställnings- och iscensättningskonst: *O. Oja*, konstnär.
  - E. Avdelning för keramikkonst: *K. Salmenhaara*, keram. konstnär.
  - F. Avdelning för metallkonst: *B. Rajalin*, metallkonstnär.
  - G. Avdelning för utbildning av teckningslärare: *P. Katerma*, fil. dr.
  - H. Avdelning för grafisk konst: *J. Räsänen*, konstnär.
  - I. Avdelning för textilkonst: *E. Salmi*, textilkonstnär.
  - K. Avdelning för kamerakonst: *R. Hallama*, fil. kand.
- Samtliga avdelningar är 3-åriga.

Konstindustriella yrkesskolans kurser och kursledare:

- Yrkesskolans ledare *M. Vuorinen*, konstnär.
- I Allmän kurs. Daglinje, 1-årig, *K. Franck*, konstnär.
» Aftonlinje, 3-årig, *M. Vuorinen*, konstnär.
  - Ia. Kurs för grafisk linje, 3-årig.
  - III Kurs för inredningskonsulenter, 3-årig.
  - IV Kurs för ornamentskulptörer och möbelsnickare, 3-årig.
  - V Kurs i metallbranschen, 3-årig.
    - a) Metalldrivare.
    - b) Guldsmeder.
    - c) Gravörer.

- VI Kurs för porslinsmålare, 3-årig.
- VII Kurs i boktryckeribranschen, 3-årig, *U. Lehtinen*, faktor.
  - a) Sättare.
  - b) Tryckare.
  - c) Bokbindare.
- VIII Kurs i fotografi, 3-årig, *J. Väisänen*, fotograf.
  - a) fotografernas linje.
  - b) film- och tv-linje.

Biblioteket.

Som bibliotekets föreståndare har fungerat konstn.led. *K. Franck*, som bibliotekarie magister *Outi Hämäläinen*, och som övervakare i läsesalen har fungerat fru *Vevi Franck*. Under terminerna har biblioteket och läsesalen öppenhållits såväl för allmänheten som för läroverkets elever måndagar och tisdagar kl. 9—11, onsdagar kl. 11.30—13.30 och 17—19, torsdagar kl. 17.—19, samt fredagar kl. 8—10 och 11.30—13.30.

Kansliet.

Kansliet har öppenhållits dagligen kl. 10—12. Kansliföreståndarens åligganden har handhåfts av rektor *M. Visanti*. Som kanslist har fungerat frk. *Liisa Räsänen*, som kassörska fru *Salme Nevala* och som kanslibitråde frk. *Carita Sundqvist*. Övervakningsmästarjänsten har innehafts av vaktmästare *Erik Lehtinen*.

Det avslutade läsåret.

Höstterminen började den 7 september och avslutades den 19 december 1963. Vårterminen började den 10 januari och avslutades den 30 maj 1964.

Läsåret 1964—65.

Personlig anmälan till höstterminen 1964 sker den 3—5 september, till gallringskursen den 14—15 augusti. Skolarbetet börjar den 7 september, gallringskursen gällande konstindustriella institutet den 17 augusti och gällande konstindustriella yrkesskolan den 24 augusti.

Inträdesproven.

För personer, som önskade inträda som elever i konstindustriella läroverket, anordnades förrän den egentliga undervisningen tog sin början, en gallringskurs, vilken började den 19 augusti och avslutades 31 augusti. Hela läsåret har likväl varit en provkurs för de nya elever, som godkänts till grundkursen, så att den slutliga gallringen har utförts vid slutet av läsåret 1963—64.

De ämnen, i vilka inträdesprov anställas, är följande:

- allmän komposition
- teckning och målning (frihandsteckn. och teckn. efter levande modell), avdelningens fackämne.

Också för sökande till konstindustriella yrkesskolans allmänna kurs' grafiska linje, till kursen för inredningskonsulenter och till kursen för fotografer ordnades en 4-dagars gallringskurs i slutet av augusti.

Inträdesfordringar:

Av inträdessökande till konstindustriella institutet fordras: minst 17 års ålder, god frejd, absolverad mellanskolekurs eller motsvarande kunskaper eller väl genomgången kurs i konstindustriella yrkesskolan. För särskilt begåvade elever kan lätnader beviljas.

För inträde till G-avdelningen fordras studentexamen.

Till B- och K-avd. studentexamen, men särskilt begåvade elever kan godkännas med mellanskoleexamen.

Yrkesskolan: absolverad folkskolekurs eller motsvarande kunskaper. Skriftlig ansökan bör inlämnas till övervaktmästaren senast den 22 augusti. Inträdessökande till allmänna kursen bör därutöver inlämna självständigt utförda teckningar.

Skolavgifter.

I konstindustriella institutet mk 150:— per termin. De som söker inträde till gallringskursen erlägger mk 30:—. Frielevsplatser kan i begränsad utsträckning beviljas medellösa elever, som efter ett års studier i institutet kan uppvisa framsteg. (Medeltal minst 7.0).

Elever, vilka redan genomgått skolan, men önskar draga nytta av undervisningen i specialämnen på någon avdelning, erlägger i terminsavgift mk 30:— per läroämne, inalles dock högst mk 150:—.

I yrkesskolan mk 30:— för yrkesarbetare, vilka ingått läroavtal, för övriga elever 40:— för vardera terminen. Fortsättnings elever mk 10:— per undervisningsämne och termin, inalles dock högst 40:—.

Opettajat — Lärare

Yliopettajat, Överlärare:

- Borg, Olli, sisustusarkkitehti, 21: 56, sisustus- ja huonekalusuunnittelu, (inrednings- och möbelkomposition,) o *) sl 20 vkh.
- Franck, Kaj, konstnär, konstn. led., 11: 45, (konstn. led. 60) allmän komposition, formlära grundämne, (yleinen sommittelu, muoto-oppi, perusaine), oa ht 18 vkh, vt 20 vkh.
- Hallama, Raimo, fil. kand. 21: 59, (yliopettaja 60) kamerataide ja kameratait. teoria, (kamerakunst o. kamerakunstens teori), o, sl 24 vkh. kl 24 vkh.
- Katerma, Pia, fil. tohtori, kuvaamataidon opettaja, 05: 60, kuvaamataid. opetusoppi ja harj. luokat sekä taidehistoria, (teckn. underv. metodik o. övningskl. samt konsthistoria) o, sl 26 vkh, kl 26 vkh.
- Oja, Onni, taiteilija, 09: 51 (yliopettaja 62) sovellettu maalaus, ammatti-maalaus ja kirjankuvitus (tillämpad målning, yrkesmålning o. illustrationsövningar) oa, sl 22 vkh. kl 22 vkh.
- Rajalin, Börje, metallkonstnär, 33: 61 (överlärare 62), metallkonst (metallitaide) o, ht 20 vkh, vt 20 vkh.
- Rosola, Yrjö, kuvanveistäjä, 04: 37, (yliopettaja 58) plastillinen sommittelu (plastisk komposition), oa, sl 24 vkh. kl 24 vkh.
- Räsänen, Joel, taiteilija, 05: 47 (yliopettaja 54), grafiikka ja taidegrafiikka, (grafik o. konstgrafik), o, sl 22 vkh, kl 22 vkh.
- Salmi, Elisa, tekst. tait., 31: 61, (yliopettaja 62), ammattiteknikka, tekstiilitaide (yrkesteknik, tekstilkonst), o, sl 20 vkh, kl 20 vkh.
- Verho, Yrjö, taiteilija, 01: 44, (yliopettaja 62) piirustus ja maalaus (teckning och målning), oa, sl 24 vkh, kl 24 vkh.
- Visanti, Markus, arkkitehti, rehtori, 21: 48 (rehtori 60), taidehistoria, rakensoppi (konsthistoria, byggnadslära), o, sl 10 vkh kl 10 vkh.

Lehtorit, Lektorer:

- Engblom, Runar, möbelarkitekt, 08: 34 (lektor 51), allmän komposition, ornamentteckning, (yleinen sommittelu, jäljennöspiirustus), o, ht 24 vkh, vt 24 vkh.
- Kutvonen, Martti, taiteilija 05: 40, (lehtori 49), grafiikka, tekstaus, (grafik, textning), oa, sl 24 vkh, kl 24 vkh.
- Laapotti, Kaarina, kuvaamataid. opett., arkk. 26: 62, kirjoitus ja kirj.harj. luokat, mater. käsitt., tekstaus (välskrivning och välskrivningens övningskl. mater. övning, textning) oa, sl 24 vkh, kl 24 vkh.
- Salmenhaara, Kyllikki, keraamikko, 15: 63, (lehtori 63) keramiikkataide, keraaminen koristelu, perusaine (keramikkonst, keramisk dekoration, grundämne), sl 22 vkh, oa, kl 22 vkh.

*) a = tunteja ammattikoulussa, timmar i yrkesskolan, o = tunteja opistossa, timmar i institutet.

Ammattiopettaja, Facklärare:

Vuorinen, Mikko, kuvaamataidon opettaja, 18: 46, (ammattiopettaja 62) käsi-
vara- ja sommittelupiirustus, näyttelysuunnittelu, (frihandsteckning, kom-
positionsritning, utställningsplanering), oa, sl 24 vkh, kl 24 vkh.

Tuntiopettajat, Timplärare:

Ahtiala, Heikki, taiteilija, 13: 63, graaf. somm. (graf. komp.), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Alm, Bruno, rakennusmestari, 90: 58, teknillinen piirustus, (teknisk ritning),
a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Blomroos, Lotta, sisustusarkkitehti, 38: 63, väri- ja materiaalioppi, (färg- och
materiallära), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Eriksson, Olof, taiteilija, 11: 53, heraldiikka, graaf. tyylioppi, tekstaus (heral-
dik, graf. stillära, textning), ao, sl 9 vkh, kl 9 vkh.
Favén, Mauri, taidemaalari, 20: 60, piirustus ja maalaus, öljymaalaus, (teck-
ning, o. målning, oljemålning), ao, sl 18 vkh, kl 18 vkh.
Fredriksson, Nils, ateljeejoht., 26: 62, tekstaus (textning), a, sl 6 vkh, kl 6 vkh.
Gustafsson-Jääskeläinen, Ethel, taiteilija, 33: 63, ilmaisu- ja tiedotusoppi
(uttrycks- o. kommunikationslära), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Hamara, Väinö, kultaseppä, 07: 45, metallinpakotus, (metalldrivning), a,
sl 6 vkh, kl 6 vkh.
Hariola, Siiri, keramiikkataiteilija, 95: 38, keramiikan koristelu, keramiikan
historia, (keramikdekoration, keramikens historia), o, sl 6 vkh, kl 6 vkh.
Heickell, Oso, taiteilija, 27: 63, tyylioppi (stillära), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Heikkilä, Ritva, fil.maist., 20: 62, ilmaisu- ja tiedotusoppi, (uttrycks- o. kom-
munikationslära), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Heinonen, Pentti, sis. arkk., 30: 62, teknillinen piirustus, (teknisk ritning),
a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Heiskanen, Pekka, lavastaja, 29: 60, lavastustaide, (iscensättningskonst), o,
sl 9 vkh, kl 9 vkh.
Heiskanen, Sirkka-Liisa, logonomi, 26: 63, puhetekniikka (talteknik). o, sl 2
vkh, kl 2 vkh.
Hervo, Erkki, taidemaalari, 24: 60, piirustus ja maalaus, (teckning o. målning),
oa, sl 18 vkh, kl 18 vkh.
Hietala, Lasse, mainosgraafikko, 21: 62, graaf. sommittelu (grafisk komposi-
tion), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Hietanen, Reino, kuv.taid.opett., 32: 62, yleinen sommittelu, käsivarapiirus-
tus (allmän komposition, frihandsteckning), oa, sl 12 vkh, kl 12 vkh.
Hiihenkoski, Jaakko, rakennusmestari, 27: 62, näyttelysuunn. (utställnings-
planering), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Häiväoja, Heikki, kuvanveistäjä, 29: 58, plastillinen sommittelu, kivenveisto
(plastisk komposition, stenskulptering), ao, sl 20 vkh, kl 24 vkh.
Häiväoja, Paula, muotipiirtäjä, 29: 58, jäljennös- ja muotipiirustus, (orna-
ment- o. modeteckning), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Hämäläinen, Eero, myyntipäällikkö, 31: 63, luonnonoppi (naturlära), a, sl 2
vkh, 2 kl vkh.

Hänninen, Olli, sis.arckit., 20: 61, sisustus- ja huonekalusuunnittelu, (inred-
nings- och möbelkomposition), o, sl 12 vkh, kl 16 vkh.
Ikonen, Raimo, dipl.ins., 30: 61, kamerataiteen teoria, (kamerakonstens teori),
o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Ilonen, Arvi, arkkitehti, 33: 64, rakennusoppi (byggnadslära), o, kl 6 vkh.
Innari-Winqvist, Kirsti, tekstiilitaiteilija, 05: 38, ammattioppi, (yrkeslära),
o, kl 4 vkh.
Johann, Eric, sis.arckit., 27: 64, sisustus- ja huonekalusuunn., (inrednings- o.
möbelkomp.), o, kl 8 vkh.
Kankkunen, Väinö, fil. maist., 12: 49, kemia, (kemi), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Karpio, Ritva, koristetaiteilija, 22: 47, muotitaide, amm.tekn., pukuhistoria
(modekonst, yrkesteknik, klädedräktens historia), o, sl 16 vkh, kl 16 vkh.
Killinen, Sinikka, tekstiilitait. 19: 62, perusaine, (grundämne), a, kl 4 vkh.
Kivijärvi, Harry, kuvanveistäjä, 31: 63, plastillinen sommittelu, (plastisk
komposition), a, sl 14 vkh, kl 14 vkh.
Korhonen, Franz, faktori, 04: 47, värioppi, (färglära), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.
Kukkapuro, Yrjö, sis.arck., 33: 63, plast.somm., sis. suunn. (plast komp.,
inredn. komp.), o, sl 4 vkh, kl 6 vkh.
Kuoppamäki, Teuvo, toim.joht., 19: 55, ammattioppi, (yrkeslära), ao, sl 5 vkh,
kl 5 vkh.
Kuvaja, Heikki, fil. yo., 33: 60, deskriptiivinen geometria, ammattilaskento,
(deskriptiv geometri, yrkesräkning), oa, kl 16 vkh.
Laisaari, Anu, arkk. yo., 42: 63, deskriptiivinen geometria, (deskriptiv geo-
metri), oa, sl 14 vkh.
Laitinen, Veikko, kuv.taid.opett., 31: 62, yleinen sommittelu, piir. ja maal.,
(allmän komposition, teckning o. målning), oa, sl 15 vkh, kl 15 vkh.
Larikka, Vilho, faktori, 35: 62, ammattihistoria, tekstaus, (yrkeshistoria,
textning), a, sl 3 vkh, kl 3 vkh.
Lassander, Yrjö, kuv.taid.op., 36: 62, yleinen somm. ,(allm. komp.), a, sl 6 vkh,
kl 10 vkh.
Laurila, Pekka, arkkitehti, 27: 59, rakennusoppi, (byggnadslära), o, sl 6 vkh.
Lehtinen, Unto, faktori, 16: 49, graaf. teknologia, typografia, ladontamuo-
toilu, (graf.teknologi, typografi, satsformgivning), ao, sl 10 vkh, kl 10 vkh.
Leino, Into, puusepäntönohjaaja, 10: 53, puusepäntyö, (möbelsnickeri), oa,
sl 8 vkh, kl 8 vkh.
Lepistö, Lari, faktori, 24: 54, ammattioppi, (yrkeslära), a, sl 1 vkh, kl 1 vkh.
Lydecken, Kivi, fil.maist., lääket.lis., 27: 59, lääket. anatomia, (med.anatomi),
o, kl 2 vkt.
Mannermaa, Olli, sisustusarkkitehti, 21: 60, huonekalurakennesuunnittelu,
(möbelkonstruktionskomp.), o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.
Matilainen, Erkki, kuv. taid. leht., 13: 49, perusaine, (grundämne), o, kl 4 vkh.
Meila, Erkki, faktori, 13: 45, painamisen teoria (tryckningsteori), a, sl 2 vkh,
kl 2 vkh.
Melkas, Anneli, käsityönohjaaja, 19: 50, kaavapiirustus ja leikkaus, (mönster-
ritning o. tillskärning), o, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Mesterton, Carl-Wilhelm, regissör, 29: 61, kamerakonstens teori, (kamerataiteen teoria), o, ht 4 vkh, vt 4 vkh.

Moilanen, Harry, sis.arkkit., 31: 63, perusaine, (grundämne), a, kl 4 vkh.

Mäkinen, Aito, fil.maist., 27: 63, perusaine, (grundämne), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Niemi, Johannes, hopeaseppä, 04: 45, metallitaide, kultasepäntä, (metallkonst, guldsmedsarbete), ao, sl 20 vkh, kl 22 vkh.

Niiniranta, Orvokki, sis.arkkit., 31: 63, väri- ja materiaalioppi, (färg- o. materiaallära), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Numminen, Ahto, taiteilija, 08: 50, ammattipiirustus, (fackritning), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Nurmesniemi, Antti, sis.arkkit., 27: 63, sisustus- ja huonekalusuunn., (inrednings- och möbelkomp.), o, sl 6 vkh, kl 12 vkh.

Nuutinen, Ritva, näyttelijä, 33: 62, kamerataide, (kamerakonst), o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Nyholm, Leopold, mainospiirtäjä, 35: 61, somistus, (dekoration), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Nyström, Per-Olof, konstn., 25: 63, marknadsförelse, (markkinointi), o, ht 2 vkt, vt 2 vkt.

Närhi, Beda, kuvaamataidon opettaja, 96: 23, piirustus ja maalaus, (teckning o. målning), o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Ojala, Pentti, ohjaaja, 28: 62, valokuvauksen teoria ja harjoitukset, (fotografieringens teori och övningar), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Parikka, Pekka, tv-ohj., 39: 63, kamerataide (kamerakonst), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Parkkonen, Kaarina, ekon., 29: 61, kirjanpito, (bokförelse), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Parko, Marja-Liisa, sisustusarkkit., 32: 62, yleinen sommittelu, (allmän komposition), a, sl 12 vkh, kl 10 vkh.

Parko, Severi, toimittaja, 32: 62, muoto-oppi, (formlära), oa, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Pohjakallio, Juhani, valokuvaaja, 30: 63, kamerataide, (kamerakonst), o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Potila, Hulda, tekstiilitaiteilija, 94: 28, ammattitekniikka, (yrkesteknik), o, sl 15 vkh, kl 15 vkh.

Putro, Eeva-Marja, fil.maisteri, 19: 52, ranskan kieli, (franska språket), o, sl 6 vkh, kl 4 vkh.

Pylvänäinen, Ritva, dipl.ins., 33: 63, tekstiiliteollisuus (textilindustri), o, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Rantanen, Kirsti, tekstiilitaiteilija, 30: 62, kankaanpainaminen, (tygtryck, textilkonst), o, sl 8 vkh, kl 8 vkh.

Riikonen, Veikko, faktori, 33: 63, hinnoittelu, (kalkylation), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Rydman, Kari, säveltäjä, 36: 61, kamerataide, ilmaisu- ja tiedotusoppi, (kamerakonst, uttrycks- och kommunikationslära), o, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Räsänen, Maire, käsit.opett., 22: 56, kaavapiirustus ja leikkaus, (mönsterritning o. tillskärning), o, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Salo, Reino, insinööri, 21: 55, konepiirustus ja ammattioppi, (maskinritning o. yrkeslära), ao, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Sarvajoki, Jorma, kirjansitoja, 08: 43, kirjankultaus ja kultasyrjäharjoitt., (bokförelse o. övn. i guldsnitt), a, sl 5 vkh, kl 5 vkh.

Selin, Antti, sis.arkkitehti, 26: 60, huonekalurakennepiirustus, ammattipiirustus, (möbelkonstruktionsritning, fackritning), oa, sl 10 vkh, kl 10 vkh.

Skurnik, Ossi, elokuvaohjaaja, 27: 61, kamerataide, kamerataiteen teoria, (kamerakonst, kamerakonstens teori), o, sl 20 vkh, kl 20 vkh.

Somerkerö, Anna-Kaarina, opettaja, 09: 49, modistityö, (modistarb.), o, sl 8 vkh, kl 8 vkh.

Talvikanta, Maija-Liisa, fil.kand., 30: 56, tyylipiirustus, (stillära), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Tiilikainen, Voitto, faktori, 07: 55, painaminen, (tryckning), a, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Tiusanen, Eino, amanuenssi, 32: 63, suomen kieli (finska språket), a, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Turunen, Hugo, kaivertaja, 06: 44, kaivertaminen, (gravering), a, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Tuukkanen, Bruno, taiteilija, 91: 48, sovellettu maalaus, ammattimaalaus, (tillämpad målning, yrkesmålning), oa, sl 4 vkh, kl 4 vkh.

Töyri, Esko, pääkuvaaja, 15: 62, kamerataide, (kamerakonst), o, sl 3 vkh, kl 3 vkh.

Vaahokari, Kalervo, ekon., 26: 63, markkinointi, (marknadsförelse), o, sl 2 vkh, kl 2 vkh.

Wainio, Urpo, taidemaalari, 10: 52, piirustus ja maalaus, (teckning och målning), ao, sl 20 vkh, kl 20 vkh.

Vallinheimo, Veera, fil. tri., kansatiede, (etnografi), kl 2 vkh.

Vapaavuori, Sakari, taiteilija, 20: 62, teollinen keramiikka, (industriell keramik), o, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Varjus, Ritva, posliinimaal. 35: 62, ammattioppi, posliinimaalaus, (yrkeslära, porslinsmålning), a, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Vuorio, Saara, dipl.ins. 31: 62, vaatetusteollisuus, (beklädnadsindustri), o, kl 2 vkh.

Wuori-Soini, Heli, koristetaiteilija, 20: 46, muotitaide, sommittelupiirustus, (modekonst, kompositionsritning), ao, sl 10 vkh, kl 10 vkh.

Väisänen, Jukka Olavi, valokuvaaja, 33: 57, valokuvausharjoituksia, (fotograferingsövningar), a, sl 6 vkh, kl 6 vkh.

Virkailijat ja toimihenkilöt — Tjänstemän och funktionärer

Hänninen, Leo, taloudenhoitaja, skattmästare, 08: 44.
 Räsänen, Liisa, kanslisti, kanslist, 30: 60.
 Nevala, Salme, apulaiskanslisti, biträdande kanslist, 33: 63.
 Sundqvist, Carita, kanslibitråde, kanslia-apulainen, 40: 63.
 Hämäläinen, Outi, kirjastonhoitaja, bibliotekarie, 10: 53.
 Salminen, Sulo, laboratoriomestari, laboratoriemästare, 12: 47.
 Lehtinen, Erik, övertaktmästare, ylivahtimestari, 12: 47.
 Holmberg, Ebba, vaktmästare, vahtimestari, 02: 39.
 Konovaloff, Andrej, vaktmästare, vahtimestari, 17: 48.
 Ruokonen, Helmi, vahtimestari, vaktmästare, 04: 40.
 Andersson, Signe, städerska, siivoaja, 99: 45.
 Jalovaara, Aino, siivoaja, städerska, 32: 61.
 Lindroos, Olga, siivoaja, städerska, 04: 30.
 Nuotio, Maila, siivoaja, städerska, 28: 60.
 Tahvanainen, Anna-Liisa, siivoaja, städerska, 25: 52.

Taideteollisuusopisto — Konstindustriella institutet Oppilasluettelo — Elevförteckning

A. Malli- ja muotitaiteen osasto — Avdelning för mönster och modekonst.

A I.

Erkkilä, Marja
 Eskola, Marja
 Floman, Karin
 Gripenwaldt, Stina
 Helander, Hertta
 Jakobsson, Kristina
 Leikkaa, Hilikka
 Massinen, Riittaliisa

A II.

Helme, Satu
 Ilveskorpi, Anna-Maija
 Ladau, Ilkka
 Niemeläinen, Maija
 Puumalainen, Eeva-Liisa

A III.

Berg, Kristel
 Kihlman, Ulla
 Syrjä, Pirkko

Jatko-opp. — Fortsättningsselever.

Ewart, Kaarina
 Mikkola, Raini

B. Sisustustaiteen osasto — Avdelning för inredningskonst.

B I.

Asikainen, Kari
 Halko, Jaakko
 Heimala, Heikki
 Johansson, Kaj
 Jylhä, Aulikki
 Kaitera, Leena
 Mikonheimo, Hannele
 Paatero, Antti
 Pohjalainen, Jaakko
 Renvall, Tuomas
 Ruohonen, Leo
 Sohlberg, Kai

Strömberg, Lena
 Tarna, Tauno
 Tauriala, Gunvor
 Valorinta, Mirikka
 Wartainen, Riitta
 Vesamaa, Ulla

B II.

Ala-Lehtimäki, Leena
 Anttila, Lauri
 Flander, Carita
 Forsström, Ralf
 Heinonen, Jussi
 Issakainen, Ilmo
 Kerminen, Eino
 Lappi-Seppälä, Jorma
 Lohman, Kai
 Makkonen, Pirjo
 Nordström, John-Olav
 Perjo, Marja-Liisa
 Schalin, Laila
 Sora, Päivi
 Wetterstrand, Maj

B III.

Hagman, Terttu
 Heimola, Pekka
 Hietanen, Pentti
 Huhtiniemi, Kaarina
 Jokilehto, Anna-Maija
 Lukander, Eeva-Riitta
 Nieminen, Seppo
 Peippo, Rauni
 Tiihonen, Ritva

Ylim.opp. — Extra elever.

Gonzalez, Delreal Rafael
 Pässler, Klaus

C. Näyttely ja lavastustaiteen osasto — Avdelning för utställnings och iscensättningskonst.

C I.

Englund, Cecilia
 Hjelt, Kirsti
 Koivula, Tuula

Korhonen, Kaisa
 Koskinen, Eino
 Lundberg, Birgitta
 Parvio, Kaarina
 Pohjanheimo, Katriina

C II.

Jaakkola, Virpi
 Kähkönen, Markku
 Liila, Kari
 Tandefelt, Henryk

C III.

Tammi, Ritva
 Tuomisto, Tuula

Jatko-opp. — Fortsättningsselev.

Wegelius, Saga

E. Keramiikkataiteen osasto — Avdelning för keramikkonst.

E I.

Heinonen, Anneli
 Castrén, Terttu
 Julkunen, Kirsti
 Kajander, Catharina
 Kangas, Hilikka
 Kontiola, Kaija
 Rauanlahti, Ulla
 Sarasjoki, Sirkka-Liisa

E II.

Hagman, Lea
 Kangasniemi, Leena
 Kuha, Piippa
 Kuntsi, Hannele
 Liljeström, Leena
 Thelestam, Marita

E III.

Lappalainen, Ulla
 Paasonen, Marja

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Luukkanen, Sinikka
Sinisalo, Paula
Tarjanne, Terttu-Maija

Ylim.opp. — Extra elev.
Hautala, Douglas

*F. Metallitaiteen osasto
— Avdelning för metall-
konst.*

F I.

Erikson, Bengt
Krank, Anna-Liisa
Kuha, Taisto
Leskinen, Pentti
Luukka, Auli
Metsä-Ketelä, Heikki
Paloheimo, Laura
Rainio, Ritva

F II.

Ahola, Jussi
Hartala, Hillevi
Kulvik, Barbro
Kynäräinen, Seppo
Malmari, Marja-Liisa
Nousiainen, Raimo
Siltavuori, Antti
Tamminen, Olli

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselev.

Johansson, Raoul

*G. Kuvaamataidon opet-
tajaosasto — Avdelning
för utbildning av teck-
ningslärare.*

G I.

Aarnisalo, Tarja
Alhopuro, Anneli
Aunola, Ritva
Elimäki, Karin
Erviö, Mirja
Eskola, Anneli
Hiironen, Marja-Leena
Hiltunen, Pirkko
Hosia, Ulla

Hukkataival, Helinä
Immonen, Maria
Kalin, Pertti
Katajasaari, Kristiina
Keitilä, Hanna
Koskinen, Helena
Kujala, Pirkko
Kytölä, Helmi
Mäkelä, Irene
Nukari, Pirkko
Palme, Maire
Paloheimo, Leena
Pennanen, Kari
Rautama, Ritva
Saarelma, Leena
Sinisara, Anja
Soisalo, Liisa
Stenius, Elisabeth
Tuokko, Kirsti
Vaissi, Sirkka
Vikki, Vuokko
Yli-Urpo, Hanna

G II.

Holopainen, Maija-Leena
Huuskonen, Marjatta
Immonen, Piippa-Stiina
Karakoski, Pirjo
Koskenranta, Ulla
Leppävuori, Helena
Lindfors, Ritva
Miettinen, Raija
Neuvonen, Marja
Pietarinen, Kaija
Pitkälä, Marena
Pullinen, Leena
Rissanen, Erkki
Saarinen, Helmi
Salmi, Marja
Seitamaa, Pirkko
Sivonen, Terttu
Tirri, Riitta
Wargh, Carl
Veräjänkorva, Marja

G III.

Bläfield, Marja
Heiskanen, Veikko
Holmberg, Margareta
Kauko, Kaija
Kvien, Tuula
Könnölä, Seija
Lahonen, Marjaana
Mustonen, Cleo

Mäki, Anna-Maija
Pettinen, Ritva-Liisa
Salminen, Antero
Tahvanainen, Liisa
Tammisalo, Marja-Liisa
Tomperi, Kaija
Törmä, Ritva
Vanninen, Eva
Vesa, Kaarina
Vuori, Anna-Leesa
Väkevä, Matti

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Mela, Marjukka
Pulkkinen, Pertti
Toivanen, Raili

Ylim.opp. — Extra elev.
Pietiläinen, Lea

Erivap.opp. — Elever
med dispens.

Hietalahti, Marjatta
Karjalainen, Helli
Niikko, Pirkko
Oksanen, Hilikka-Liisa
Palosuo, Marjatta
Stenius, Kirsti
Talari, Erkki
Ylänkö, Marja

*H. Graafisen taiteen
osasto — Avdelning för
grafisk konst.*

H I.

Hautala, Jorma
Hietaranta, Paula
Hirvonen, Riitta
Ilmanen, Keijo
Karsten, Veikko
Kuismanen, Anneli
Larola, Ulla
Lindholm, Marketta
Mikkola, Auvikki
Ojasti, Paavo
Peiponen, Maire
Sohlberg, Liisa
Suontila, Marjatta

H II.

Donner, Malou
Fyrqvist, Oiva

Goldbeck, Birgitta
Ilmarinen, Marja
Kastemaa, Heikki
Kinnunen, Kaarina
Leinonen, Kullervo
Leskinen, Taisto
Lindqvist, Tom
Lipasti, Teemu
Oksanen, Ritva
Revell, Sonja
Ruohola, Matti
Savolainen, Auli
Tolonen, Liisa
Utriainen, Tapani

H III.

von Abel, Huberta
Alhonen, Kirsti
Karanko, Pekka
Paasonen, Antero
Paavola, Eila
Saikku, Maisa
Svensson, Ragnhild

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Järvinen, Seppo
Taina, Hannu

Ylim.opp. — Extra elever.

Lehtoranta, Yrjö
Spielmann, Helmut

*I. Tekstiilitaiteen osasto -
Avdelning för textilkonst.*

I I.

Airikka, Kaarina
Hiidenheimo, Annikki
Jäntti, Liisa
Keturi, Kaisa
Kukkamäki, Maija
Kunnas, Seija
Marja-Aho, Marja
Miettinen, Kaisa
Naatti, Lea
Rihu, Satu
Savtschenko, Eija-Liisa

I II.

Heikkilä, Eeva-Liisa
Heikkilä, Kirsti-Kaarina

Hietanen, Eine
Kiiskilä, Katri
Lario, Tuulikki
Lehtinen, Irma
Lehtiö, Mirja-Kaarina
Lepistö, Einnehelvi
Tapio, Marja-Liisa
Thorström, Eva
Vilkki, Liisa

I III.

Heino, Päivi
Ikäläinen, Marjatta
Jansson, Kristina
Kauppinen, Norma
Lipasti, Marjaliisa
Lukkari, Maija
Raveala, Ritva
Renvall, Kristiina
Sive, Sirkka

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselev.

Rissanen, Tuula

Ylim.opp. — Extra elever.

Enarvi, Laura
Holtom, Patricia

*K. Kamerataiteen osasto -
Avdelning för kamera-
konst.*

K I.

Ahvonon, Jaakko
Helasvuori, Antero
Hämäläinen, Petri
Järvenpää, Eeva
Kiiskinen, Katriina
Korkman, Georg
Kuusela, Varpu
Pakaslahti, Jukka
Pohjanpalo, Ilkka
Saarnio, Ulla
Tolonen, Asko
Vesanto, Marja-Liisa

K II.

Favén, Esko
Jaakkola, Ritva
Katajisto, Heikki

Korhonen, Brita
Kämäräinen, Aune
Mosander, Marja
Rintasalo, Seppo
Saraste, Leena
Taina, Irma
Tiikkainen, Juhani

K III.

Bengts, Antti
Lampinen, Jukka
Marschan, Nina
Nappu, Rudolf

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Partanen, Heikki
Renqvist, Ritva

Ylim.opp. — Extra elever.

Jalander, Ywe
Nyberg, Pertti
Peippo, Antti

*Peruskurssi, Grundkur-
sen*

A-osasto, A-avdelningen

Helevä, Hannele
Hepo-Oja, Leila
Liukkonen, Tuula
Löytty, Anneli
Renkonen, Leena
Räihä, Kaija
Väyrynen, Valpuri

B-osasto, B-avdelningen

Halinen, Juhani
Heikkilä, Simo
Karmasalo, Kari
Kinnunen, Leena
Kukkasniemi, Arto
Lehtonen, Riitta
Linnapuomi, Leena
Moilanen, Marjaleena
Muurimaa, Irma
Pääkkönen, Sirpa
Rouhiainen, Juha
Säilä, Marja-Riitta
Turkka, Yrjö
Vainio, Kaarina
Wiherheimo, Yrjö

C-H-osasto, C-H-avdelning.

Airikka, Anneli
Halko, Marita
Hinkka, Jorma
Iivonen, Kaija-Riitta
Kotka, Kari
Laukka, Maria
Leppälä, Reijo
Mattila-Oukari, Katriina
Ojala, Pirjo
Piippo, Kari
Pälli, Satu
Salomaa, Jukka
Waismaa, Mirja-Liisa
Vatanen, Arvo
Viljamaa, Katriina
Wladimirowa, Irene

E-osasto, E-avdelningen

Hovila, Mirja
Laukkoski, Liisa
Långhjelm, Margareta
Orvola, Heikki
Palasto, Marjatta
Saulivaara, Ulla
Sokura, Sirkka
Valasmo, Laila

F-osasto, F-avdelningen

Juntunen, Jukka
Korjula, Ahti
Lindberg, Ann-Sofi

Lintinen, Tuula
Palonen, Taisto
Peltonen, Hannu
Saarentaus, Inkeri
Siironen, Erkki

G-osasto, G-avdelningen

Aaltonen, Kari
Aaltonen, Pirjo
Bäckman, Kirsti
Hallikainen, Veikko
Hamari, Raija
Heikkinen, Aulikki
Kivi, Pirkko
Knif, Ingmar
Koskinen, Irmeli
Kotama, Asta
Leinonen, Kaisa
Lumme, Leena
Mustajoki, Reetta
Oinonen, Pentti
Pellonpää, Liisa
Pulkinen, Leena
Rekola, Liisa
Salminen, Anna-Maija
Salonen, Marja
Sammás, Sirkka
Siippainen, Arja
Sonninen, Sirpa
Talsti, Irma
Tuomaala, Helena
Tuominen, Leena
Turunen, Liisa

Vanninen, Pentti
Viiri, Olli

I-osasto, I-avdelningen

Lindqvist, Kaija-Leena
Marin, Tuula
Noro, Marjaana
Suvanto, Petra
Tiainen, Liisa
Tulokas, Maria
Turunen, Maija-Liisa
Vienonen, Marketta
Vuori, Sirkka

K-osasto, K-avdelningen

Airaksinen, Riitta-Leena
Louhimies, Lemmikki
Naukkarinen, Lauri
Nenonen, Raimo
Pellinen, Irma
Peltomaa, Hannu
Petäjaniemi, Kirsti
Päivänen, Tapani
Pöyry, Tuula
Salmensaari, Pertti
Taskinen, Tiiti
Tiainen, Hilikka

Ylim.opp. — Extra elever.

Ilott, Kenneth
Rosenlew, Marion

Taideteollinen ammattikoulu — Konstindustriella yrkesskolan

I. Yleinen kurssi — Allmän kurs.

Luokka, Klass I.

Ahtola, Helena
Arifulla, Safiye
Böök, Liisa
Eriksson, Finn
Grönvall, Pentti
Haltonen, Seppo
Helkama, Hannele
Hilanka, Riitta
Hohti, Anna-Leena
Holappa, Tapio
Hovila, Marjatta
Huttunen, Taisto
Hörkkö, Keijo
Ilonen, Leena
Jaskari, Helena
Jumisko, Emil
Juvonen, Pirkko
Jäntti, Sirkka
Kallionpää, Elo
Koivuniemi, Eila
Lehti, Katriina
Lehto, Ritva
Leskelä, Liisa
Lindqvist, Seppo
Luotola, Liisa
Löppönen, Annikki
Maristo, Hannu
Matikainen, Anna-Liisa
Mänttari, Marja
Nevalainen, Ritva
Nissi, Ulla
Nuoreva, Marjatta
Nykänen, Raija
Närhi, Elina
Paasonen, Marja-Liisa
Palmqvist, Anneli
Parikka, Paula
Pietiäinen, Marjukka
Pöyhö, Tuula
Raevaara, Maj
Remes, Anneli
Roponen, Jouko
Räsänen, Raimo
Saarelainen, Viena
Saarinen, Ulla
Salmia, Kaisu
Salmijärvi, Sirkka

Soininen, Else-Marja
Soivio, Tapio
Stenman, Nina
Susiluoto, Liisa
Tammi, Outi
Tapiovaara, Timo
Toiviainen, Jouko
Toivonen, Sinikka
Torvinen, Kirsti
Touri, Marje
Turunen, Anja
Vartia, Satu
Viitaniemi, Eeva
Vikman, Ulla-Maija
Vuorensola, Raija
Väänänen, Eeva

Luokka, Klass II.

Auvo, Elisa
Brunila, Liisa
Gustafsson, Margareta
Halme, Riitta
Hirvasniemi, Lempi
Jäppinen, Ulla
Kaila, Marja
Käppi, Helga
Kärkkäinen, Marja
Loimuvaara, Raila
Louhio, Mirja
Nieminen, Riitta
Niirakari, Marja-Liisa
Nyholm, Birgitta
Pirttiluoma, Marja-Liisa
Rautalampi, Maria
Sivula, Marjut
Teikari, Riitta-Kaarina
Toivola, Seija
Wasko, Raili
Viitanen, Vuokko

Luokka, Klass III.

Haataja, Kaisa
Jurvala, Maijaliisa
Kerisalo, Alla
Korkee, Sirpa
Lehtinen, Heikki
Lindholm, Inga
Lindman, Solveig
Länsimäki, Anna-Liisa

Lönnqvist, Martti
Ojonen, Marketta
Paukku, Taina
Rysä, Anja
Terho, Tuire

Jatko-opp. — Fortsättningslever.

Granhölm, Rachel
Levin-Silfvenius, Tuulevi

Ylim.opp. — Extra elever.

Alopaues, Kaisu
Granqvist, Eirik
Hakkainen, Yrjö
Heikinheimo, Helena
Kaivola, Pirkko
Kirves, Inkeri
Laine, Marjut
Laukas, Marja-Leena
Laukka, Maija
Mankki, Sirpa
Marttinen, Raila
Niemi, Sinikka
Pirkka, Alpo
Pursiainen, Marketta
Ryti, Hanna-Liisa
Ryyränen, Merja
Saariaho, Kerttu
Tchernych, Irina
Waltzen, Leena
Österlund, Annemari

Ia. Graafinen linja — Grafisk linje.

Luokka, Klass I.

Elsinen, Marja
Grönroos, Teuvo
Heinonen, Rainer
Hurme, Maija-Liisa
Kaleva, Matti
Karlsson, Per-Eric
Konttinen, Seija
Kuikka, Irmeli
Maury, Karin
Meder, Irene
Mustasaari, Else
Mäenpää, Tuula
Pimiä, Margetta

Romo, Lars
Salo, Arja
Silvennoinen, Marjatta
Sistonen, Kaarina
Sorvali, Heikki
Sunna, Topias
Takala, Matti
Tanttu, Markku
Tiestö, Pentti
Tiiro, Ulla
Vainio, Sirkka
Villanen, Marja
Vuorisalo, Marjatta
Östling, René

Luokka, Klass II.

Alanen, Erkki
Alanen, Raila
Cajander, Kirsti
Häkkänen, Sirkka
Johansson, Pirkkoliisa
Joki, Olli
Karén, Senja
Karvinen, Pentti
Kohonen, Unto
Majamaa, Juhani
Norrgård, Göran
Nyrönen, Laila
Paalasmaa, Hannu
Pärnänen, Eila
Rautvuori, Arto
Salo, Katriina

Luokka, Klass III.

Godenhjelm, Sirkka-Liisa
Heikkilä, Reijo
Husu, Marja-Liisa
Kauppinen, Jaakko
Loikkanen, Reino
Metsola, Tuula
Mäkelä, Helena
Olin, Margareta
Pohjanpalo, Tuulikki
Schönberg, Lars-Henrik
Sorsa, Taisto

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Huopainen, Veijo
Kanninen, Eva-Inkeri
Vitikainen, Pertti

III. Sisustusneuvojen kurssi — Kurs för inred- ningskonsulenter.

Luokka, Klass I.

Ahlqvist, Nora
Annonen, Asta
Elo, Kristine
Grandell, Ann-Mari
Heinonen, Hannele
Hirvonen, Eeva-Liisa
Hupponen, Leena
Iivonen, Ritva
Jokirinne, Pirkko
Kaires, Sirpa
Kakko, Kaisa
Kallioniemi, Annaliisa
Katjo, Marja
Kuikka, Inkeri
Kuisma, Marita
Kuusisto, Marja
Mäkipää, Pirjo
Nevasmaa, Arja
Poukka, Pekka
Raunikivi, Martti
Syrjänen, Ritva
Telkkävuori, Eila
Virkkunen, Lea
Vuorio, Marjatta

Luokka, Klass II.

Etelämäki, Airi
Haapamäki, Irja
Hämäläinen, Anja
Järvinen, Ritva-Liisa
Kyöstilä, Leena
Lamminen, Reino
Maijo, Veli
Monto, Heidi
Niemi, Arto
Tulokas, Leena
Uusitalo, Timo
Virsunen, Hilikka

Ylim.opp. — Extra elev.

Väinölä, Ensio

IV. Koristeveistäjien ja huonekalupuuseppien kurssi — Kurs för orna- mentskulptörer och mö- belsnickare.

Luokka, Klass I.

Ahponen, Iivo
Kinnunen, Matti

Kosonen, Markku
Kuovi, Eiri
Marttinen, Arvo
Pyykkö, Kimmo

Luokka, Klass II.

Heiskanen, Eino
Kara, Timo
Koskinen, Ritva
Wahlbeck, Raija

Luokka, Klass III.

Eronen, Eero
Lassi, Eino
Nissi, Annikki
Wikström, Ulla
Vähäkallio, Kari

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Kontio, Laila
Salminen, Simo
Tolvanen, Arvid

Ylim.opp. — Extra elev

Pulla, Jorma

V. Metallialan kurssi — Kurs i metallbranschen.

Luokka, Klass I.

Aromaa, Kalevi
Aspinen, Heikki
Helminen, Airi
Holmqvist, Olavi
Koskinen, Leo
Laine, Pentti
Lindblom, Ann-Mari
Mielonen, Pentti
Oksanen, Riitta
Rajamäki, Heikki
Sarparanta, Mauri
Uusi-Kyyny, Kari
Vanhala, Terttu

Luokka, Klass II.

Lappalainen, Ellen
Lotila, Lisa
Pöyhönen, Kaarina
Salmela, Anssi
Wallivaara, Raili

Luokka, Klass III.

Korpimäki, Tuomo
Minkkinen, Eila

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Pekkonen, Kalevi
Porkka, Eeva

Ylim.opp. — Extra elever.

Autio, Onni
Lindström, Alfhild
Niemi, Jouko

VI. Posliinimaalarien kurssi — Kurs för pors- linsmålare.

Luokka, Klass I.

Bergman, Anna
Ekström, Britt-Marie
Grönlund, Eeva-Liisa
Haaranen, Mariette
Halme, Kirsti
Hölttä, Tellervo
Kähkönen, Tuula
Leppänen, Marketta
Lötjönen, Marja-Leena
Marin, Raili
Mäkelä, Sirkka
Numminen, Marjo-Riitta
Tenhiälä, Heljä
Virkki, Pirkko

Luokka, Klass II.

Kause, Liisa
Kahrila, Anja
Rantapuu, Marja-Leena
Vehkanen, Mirja

VII. Kirjapainoalan kurssi — Kurs i bok- tryckeribranschen.

a. Latojat — Sättare.

Luokka, Klass I.

Darh, Toivo
Friman, Hilikka
Hacklin, Per-Ola
Helander, Matti

Laaksonen, Raimo
Lindström, Ronald
Melender, Kalevi
Nikkanen, Toivo
Ojansivu, Seppo
Palomäki, Aulis
Puranen, Pertti
Ruotsalainen, Seppo
Saarikoski, Timo
Savolainen, Matti
Sirén, Raili
Solin, Juha
Tallberg, Torolf
Toppinen, Yrjö
Vilén, Matti

Luokka, Klass II.

Elo, Olavi
Heiskanen, Keijo
Hindström, Pentti
Kanerva, Pentti
Kuronen, Kari
Liikanen, Pentti
Lintunen, Paavo
Mäkeläinen, Heikki
Pajula, Juhani
Pakarinen, Pauli
Rantanen, Seppo
Suokas, Erkki
Suuronen, Pentti
Söderlund, Martti
Vanninen, Jouko
Veilo, Seppo
Vironmäki, Jouko
Väisänen, Valto
Åberg, Karl-Erik
Öini, Hannu

b. Painajat — Tryckare.

Luokka, Klass I.

Eriksson, Kaj
Forsstén, Kauno
Grönroos, Tenho
Holopainen, Jaakko
Lindberg, Olavi
Lundström, Martti
Marttinen, Reino
Pakalén, Erkki
Pitkänen, Voitto
Saastamoinen, Kalevi
Sandström, Kaj
Sandström, Jorma
Lepola, Markku
Vuorisalo, Ahti

Luokka, Klass II.

Ahlqvist, Mikko
Ajomaa, Jorma
Haltia, Tapio
Hindrell, Nils
Lajunen, Tapio
Lindberg, Arto
Nikkilä, Taisto
Rannisto, Rauno
Ratsala, Matti
Rinkinen, Ismo
Santala, Pentti
Verhamo, Jouko

c. Sitojat — Bokbindare.

Luokka, Klass I.

Sokajärvi, Jarmo
Hynninen, Jaakko

Luokka, Klass II.

Kettunen, Sanna
Ylönen, Eva-Maria

Jatko-opp. — Fortsätt-
ningsselever.

Andersson, Pertti
Halttunen, Paavo
Hynninen, Reijo
Iitti, Aimo
Jussila, Esko
Lindberg, Juha
Myllyniemi, Veikko
Pyykönen, Seppo
Räisänen, Teuvo
Yli-Eerola, Asko

VIII. Valokuvauskurssi

a) valokuvaajien linja

b) elokuva- ja tv-linja

Fotograferingskurs

a) fotograferingslinje

b) film- och tv-linje

Luokka, Klass I.

Ahti, Raimo
Elo, Kaija
Erkkilä, Maire
Finnilä, Ulla
Immonen, Seppo
Kanth, Taina
Kullaa, Sirkka-Liisa
Lepola, Markku
Porthén, Pirkko

Saves, Matti
 Tapola, Helena
 Teraste, Felix
 Torikka, Leena
 Venhola, Eero

Luokka, Klass II.

Haavisto, Kari
 Koskinen, Pertti
 Mellblom, Anssi
 Saarinen, Outi

Salonen, Heikki
 Saurimo, Timo
 Tehikoski, Kari

Jatko-opp. — Fortsätt-
 nings elever.

Hölttö, Ismo
 Koivisto, Matti
 Manninen, Seija

Ylim.opp. — Extra elever.
 Hämäläinen, Matti

Kirves, Timo
 Kotkavuori, Kauko
 Könönen, Jouko
 Laitila, Jorma
 Laitila, Kauko
 Pajukallio, Pentti
 Piipponen, Osmo
 Ruotsalainen, Matti
 Saarikivi, Martti
 Savijärvi, Jouko
 Sjöblom, Boy
 Yläoutinen, Maija

Tilastollisia tietoja oppilaista — Elevstatistik

Oppilaiden koulutiedot — Elevernas skolkunskaper

	Opisto	Peruskurssi	Ammatti-
	Institutet	Grundkurs	koulu
			Yrkesskolan
Kansakoulu — Folkskola	12	2	95
Ammattikoulu — Yrkesskola	5	3	32
Osa keskikoulua — Del av mellanskola	6	2	34
Keskikoulu — Mellanskola	98	28	121
Muu koulu — Annan skola	3	—	19
Ylioppilastutkinto — Studentexamen	167	69	89
Yhteensä — Summa	291	104	390

Oppilaiden kotipaikka — Elevernas hemort

	Opisto		Peruskurssi		Ammattikoulu	
	Institutet		Grundkurs		Yrkesskolan	
	Oppilaita		Oppilaita		Oppilaita	
	Elever		Elever		Elever	
	Luku-	%	Luku-	%	Luku-	%
	määrä		määrä		määrä	
	Antal		Antal		Antal	
Helsinki — Helsingfors	141	48,45	39	37,50	245	62,82
Muu Suomi — Det övriga Finland	148	50,86	64	61,54	145	37,18
Ulkomaat — Utlandet	2	0,69	1	0,96	—	—
Yhteensä — Summa	291	100,00	104	100,00	390	100,00

Oppilaiden äidinkieli — Elevernas modersmål

	Opisto		Peruskurssi		Ammattikoulu	
	Institutet		Grundkurs		Yrkesskolan	
	Oppilaita		Oppilaita		Oppilaita	
	Elever		Elever		Elever	
	Yhteensä	%	Yhteensä	%	Yhteensä	%
	Summa		Summa		Summa	
Suomi — Finska	262	90,04	101	97,12	362	92,82
Ruotsi — Svenska	28	9,62	3	2,88	28	7,18
Muut kielet — Övriga språk	1	0,34	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	291	100,00	104	100,00	390	100,00

Oppilasmäärä — Elevernas antal 1. 2. 1964

Opisto — Institutet						Ammattikoulu — Yrnesskolan							
Osasto Avdelning	I	II	III	Jatko- ja ylim. oppil. Forts. o. extra elever	Yht. Summa	Peruskurssi Grundkurs		Kursi Kurs	I	II	III	Jatko- ja ylim. oppil. Forts. o. extra elever	Yht. Summa
						Vars. opp.	Ylim. opp.						
A	8	5	3	2	18	A	7	I	62	21	13	22	118
B	18	15	9	—	42	B	15	Ia	28	16	11	3	58
C	8	4	3	1	16	C-H	16	III	24	12	—	1	37
E	8	6	2	4	20	E	8	IV	6	4	5	4	19
F	8	8	—	1	17	F	8	V	13	5	2	5	25
G	31	20	19	8	78	G	28	VI	14	4	—	—	18
H	12	17	7	1	37	I	9	VIIa	19	20	—	—	49
I	11	11	9	2	33	K	12	VIIb	14	11	—	10	27
K	12	10	4	4	30			VIIc	1	3	—	—	4
								VIII	14	7	—	16	37
	116	96	56	23	291		103		195	103	31	61	390

Oppilaitokseen pyrkineiden ja hyväksytyjen oppilaiden lukumäärä —
Antalet inträdessökande och godkända elever

Opistoon — Institutet			Ammattikouluun — Yrnesskolan		
Osasto Avdelning	Osallistui koekurssiin Deltog i provkursen	Hyväk- sytettiin Godkändes	Kursi Kurs	Pyрки Sökande	Otettiin Antagna
A	67	7	I	206	71
B	118	16	Ia	114	30
C-H	146	16	III	62	27
E	21	8	IV	7	7
F	22	8	V	19	19
G	190	28	VI	15	15
I	60	10	VIIa	33	21
K	34	12	VIIb	24	14
			VIIc	3	2
			VIII	29	17
Yhteensä — Summa	658	105	Yhteensä — Summa	512	223

Edistuksen keskiarvot — Framsteg i medeltal

Opisto — Institutet		Peruskurssi — Grundkurs		Ammattikoulu — Yrnesskolan	
Osasto Avdelning	III	Osasto Avdelning	—	Kursi Kurs	III
A	7.60	A	7.28	I	7.59
B	7.75	B	7.56	Ia	7.24
C	7.57	C-H	7.31	IV	7.54
E	7.67	E	7.26	V	7.14
G	8.29	F	7.21		
H	7.95	G	7.61		
I	7.57	I	7.40		
K	7.36	K'	7.44		

Päästötodistuksen saaneet oppilaat
Utdimmitterade elever

TAIDETEOLLISUUSOPISTO — KONSTINDUSTRIELLA INSTITUTET

Malli ja muotitaiteen osasto:

Avdelning för mönster och modekonst:

Ulla Kihlman.

Sisustustaiteen osasto:

Avdelning för inredningskonst:

Terttu Hagman, Pekka Heimola, Pentti Hietanen, Kaarina Huhtiniemi, Anna-Maija Jaatinen, Eeva-Riitta Lukander, Seppo Nieminen, Rauni Peippo, Ritva Tiihonen. Syks. 1963 Liisa Heinämaa.

Näyttely ja lavastustaiteen osasto:

Avdelning för utställnings- och iscensättningskonst:

Matti Kota, Ritva Tammi, Tuula Tuomisto.

Keramiikkataiteen osasto:

Avdelning för keramikkonst:

Ulla Lappalainen, Marja Paasonen.

Metallitaiteen osasto:

Avdelning för metallkonst:

Pekka Wikström.

Kuvaamataidon opettajaosasto:

Avdelning för utbildning av teckningslärare:

Marja Bläfield, Veikko Heiskanen, Margareta Holmberg, Kaija Kauko, Tuula Kvien, Seija Könnölä, Marjaana Murto, Cleo Mustonen, Anna-Maija Mäki,

Ritva-Liisa Pettinen, Antero Salminen, Liisa Tahvanainen, Marja-Liisa Tammisalo, Kaija Tomperi, Ritva Törmä, Eva Vanninen, Kaarina Vesa, Anna-Leena Vuori, Matti Väkevä. Erivapaudella: Hilikka-Liisa Oksanen.

Graafisen taiteen osasto:

Avdelning för grafisk konst:

Huberta von Abel, Kirsti Alhonen, Pekka Karanko, Antero Paasonen, Eila Paavola, Maisa Saikku, Ragnhild Svensson.

Tekstiilitaiteen osasto:

Avdelning för textilkonst:

Päivi Heino, Marjatta Ikäläinen, Kristina Jansson, Norma Kauppinen, Enehellevi Lepistö, Marjaliisa Lipasti, Maija Lukkari, Ritva Raveala, Kristiina Renvall, Sirkka Sive.

Kamerataiteen osasto:

Avdelning för kamerakonst:

Antti Bengts, Jukka Lampinen, Nina Marschan, Rudolf Nappu.

TAIDETEOLLINEN AMMATTIKOULU — KONSTINDUSTRIELLA YRKESKOLAN

Peruskurssi: Taideteollisen ammattikoulun päivälinja.

Grundkurs: Konstindustriella yrkesskolans daglinje.

Malli ja muotitaiteen osasto:

Avdelning för mönster och modekonst:

Hannele Helevä, Leila Hepo-oja, Anneli Löytty, Leena Renkonen, Kaija Räihä, Valpuri Väyrynen.

Sisustustaiteen osasto:

Avdelning för inredningskonst:

Juhani Halinen, Simo Heikkilä, Kari Karmasalo, Leena Kinnunen, Arto Kukkasniemi, Riitta Lehtonen, Leena Linnapuomi, Marjaleena Moilanen, Irma Muurimaa, Sirpa Pääkkönen, Juha Rouhiainen, Marja-Riitta Säilä, Yrjö Turkka, Kaarina Vainio, Yrjö Wiherheimo.

Näyttely ja lavastustaiteen osasto ja graafisen taiteen osasto:

Avdelning för utställnings- och iscensättningskonst och avdelning för grafisk konst:

Anneli Airikka, Marita Halko, Jorma Hinkka, Kaija-Riitta Iivonen, Kari Kotka, Maria Laukka, Reijo Leppälä, Katriina Mattila-Oukari, Pirjo Ojala, Kari Piippo, Satu Pälli, Jukka Salomaa, Mirja-Liisa Waismaa, Arvo Vatanen, Katriina Viljamaa, Irene Wladimirowa.

Keramiikkataiteen osasto:

Avdelning för keramikkonst:

Mirja Hovila, Margareta Långhjelm, Heikki Orvola, Marjatta Palasto, Ulla Saulivaara, Sirkka Sokura, Laila Valasmo.

Metallitaiteen osasto:

Avdelning för metallkonst:

Ahti Korjula, Ann-Sofi Lindberg, Tuula Lintinen, Taisto Palonen, Hannu Peltonen, Inkeri Saarentaus, Erkki Siironen.

Kuvaamataidon opettajaosasto:

Avdelning för utbildning av teckningslärare:

Kari Aaltonen, Pirjo Aaltonen, Kirsti Bäckman, Veikko Hallikainen, Raija Hamari, Aulikki Heikkinen, Pirkko Kivi, Ingmar Knif, Irmeli Koskinen, Asta Kotama, Kaisa Leinonen, Tuula Liukkonen, Leena Lumme, Reetta Mustajoki, Pentti Oinonen, Liisa Pellonpää, Leena Pulkkinen, Liisa Rekola, Anna-Maija Salminen, Marja Salonen, Sirkka Sammas, Arja Siippainen, Sirpa Sonninen, Irma Talsti, Helena Tuomaala, Leena Tuominen, Liisa Johanna Turunen, Pentti Vanninen, Olli Viiri.

Tekstiilitaiteen osasto:

Avdelning för textilkonst:

Kaija-Leena Lindqvist, Tuula Marin, Marjaana Noro, Petra Suvanto, Liisa Tiainen, Maria Tulokas, Maija-Liisa Turunen, Marketta Vienonen, Sirkka Vuori.

Kamerataiteen osasto:

Avdelning för kamerakonst:

Riitta-Leena Airaksinen, Lemmikki Louhimies, Lauri Naukkarinen, Raimo Nenonen, Irma Pellinen, Hannu Peltomaa, Kirsti Petäjaniemi, Tapani Päivänen, Tuula Pöyry, Pertti Salmensaari, Tiiti Taskinen, Hilikka Tiainen.

Yleinen kurssi:

Allmän kurs:

Alla Kerisalo, Sirpa Korkee, Heikki Lehtinen, Inga Lindholm, Solveig Lindman, Martti Lönnqvist, Marketta Ojonen, Taina Paukku.

Graafinen linja:

Grafisk linje:

Sirkka-Liisa Godenhjelm, Reijo Heikkilä, Marja-Liisa Husu, Sakari Kauppinen, Reino Loikkanen, Tuula Metsola, Helena Mäkelä, Margareta Olin, Tuulikki Pohjanpalo, Lars-Henrik Schönberg, Taisto Sorsa.

Koristeveistäjien ja huonekalupuuseppien kurssi:

Kurs för ornamentskulptör och möbelsnickare:

Eero Eronen, Annikki Nissi, Ulla Wikström.

Metallialan kurssi:

Kurs i metallbranschen:

Tuomo Korpimäki, Eila Minkkinen.

Kilpailuja

Eri toiminnien aloitteesta on lukuvuoden aikana oppilaiden keskuudessa järjestetty seuraavat kilpailut:

Osakeyhtiö Neoviuksen ryijysuunnittelukilpailu: I p. Ritva Raveala, II p. Tuula Rissanen, Marja-Liisa Lipasti. Lunastukset: Norma Kauppinen, Marja-Liisa Tapio, Laura Enarvi, Marja-Liisa Lipasti. Kunniamaininta: Liisa Tahvanainen.

Suomen Säästöpankkiliiton Säästöpankki-lehden kansilehden suunnittelukilpailu: II p. Pekka Karanko, III p. Antero Paasonen. Lunastukset: Eila Paavola, Heikki Kastemaa.

Sarvis Oy:n lasten muovilautasten koristekilpailu: I p. Auvikki Mikkola, II p. Kirsti Hjelt, III p. Marja Ilmarinen, IV p. Tarja Aarnisalo.

Kalevalaseuran rintamerkin suunnittelukilpailu: I p. Teemu Lipasti, II p. Pekka Karanko, III p. Malou Donner.

Upo Osakeyhtiön esitekilpailu: I p. Jukka Pakaslahti ja Petri Hämäläinen, II p. Heikki Partanen, III p. Aune Kämäräinen. Kunniamaininnat: Eva Helander, Nina Marschan, Marjatta Muurimaa, Antti Peippo, Seppo Rintasalo.

Suomen Lääkäriliiton julistesuunnittelukilpailu: I p. Irma Taina, II p. Esko Favén, III p. Heikki Kastemaa. Lunastukset: Jukka Lampinen, Marjatta Huuskonen. Kunniamaininta: Pekka Karanko.

PMK:n painokangaskilpailu: I p. Einehellevi Lepistö, II p. Ritva Raveala, III p. Eeva-Liisa Heikkilä. Kunniamaininnat: Maija Niemeläinen, Laura Enarvi, Kirsti-Kaarina Heikkilä.

G. A. Serlachius Oy:n lautasliinapidikkeen suunnittelukilpailu: I p. Jaakko Halko, II p. Arto Kukkasniemi, III p. Jussi Ahola. Kunniamaininta: Heikki Heimala.

Raf. Haarla Oy:n joulukäärepaperin suunnittelukilpailu: I p. Kaisa Korhonen, II p. Kaija Räihä, III p. Kirsti Hjelt. Lunastukset: Helinä Hukkataival, Marja Ilmarinen. Kunniamaininta: Virpi Jaakkola.

Kupittaa Saviosakeyhtiön keramiikkakilpailu. Koriste-esineet: II p. Päivi Sora, III p. Marja-Liisa Malmari. Lunastukset: Jaakko Halko, Laila Schalin. Käyttöesineet: II p. Marja-Liisa Perjo, II p. Terttu Castrén, III p. Leena Kangasniemi. Lunastus: Catharina Kajander. Kunniamaininta: Ritva Tammi.

Puutarhaliitto r.y:n plaketin suunnittelukilpailu: I p. Piippa-Stiina Immonen, II p. Erkki Siironen, III p. Olli Tamminen. Lunastukset: Kullervo Leinonen, Eino Koskinen, Marja-Leena Pitkälä, Pentti Leskinen.

Savo Oy:n levyosista koottavan hylly- ja kaappikalusteiden suunnittelukilpailu: Kilpailun ratkaisu siirtyy toukokuun loppuun.

Eduskunnan Urheilukerhon standaarikilpailu: I p. Heikki Kastemaa, II p. Tom Lindqvist, III p. Heikki Kastemaa.

OTK:n mallinsuunnittelukilpailu: I p. Stina Gripenwaldt, II p. Riitta-Liisa Massinen, III p. Maija Niemeläinen. Lunastukset: Stina Gripenwaldt, Pirkko Syrjä, Ulla Kihlman, Christel Berg, Satu Helme, Hilikka Leikkaa, Pirkko Syrjä.

Tapetti Oy:n tapettimallien suunnittelukilpailu: Lunastukset: Carita Flander, Ritva Törmä, Helena Leppävuori, Päivi Sora, Tom Lindqvist, Pekka Heimola, Leena Holopainen, Pirjo Karakoski, Sirkka Sive, Terttu Hagman, Marjatta Huuskonen, Anna-Maija Jokilehto, Norma Kauppinen, Ritva Tammi, Marjatta Ikäläinen.

Koulun puolesta on oppilaille järjestetty mm. seuraavat kilpailut:

Shakkinappula suunnittelukilpailu: I p. Pentti Leskinen, II p. Ulla Larola, III p. Ritva Aunola, Paavo Ojasti. Lunastukset: Jorma Hautala, Petri Hämäläinen, Catharina Kajander, Pertti Kalin, Kaija Kontiola, Hanna Yli-Urpo.

Kansainvälinen ilmoituskilpailu (Layton Student Awards 1964): Seuraavien oppilaiden julisteet osallistuivat kilpailuun: Aune Kämäräinen, Jukka Lampinen, Marja Mosander, Antti Peippo, Irma Taina.

Tävlingar

På initiativ av olika firmor har under läsåret följande tävlingar anordnats bland eleverna.

Av aktiebolaget Neovius anordnad planeringstävling gällande rya: I pris Ritva Raveala, II pris Tuula Rissanen, Marja-Liisa Lipasti. Inlösta: Norma Kauppinen, Marja-Liisa Tapio, Laura Enarvi, Marja-Liisa Lipasti. Hedersomnämmande: Liisa Tahvanainen.

Av Finlands Sparbanksförbunds Sparbankstidning anordnad planeringstävling gällande omslag: II pris Pekka Karanko, III pris Antero Paasonen. Inlösta Eila Paavola, Heikki Kastemaa.

Av Sarvis Oy anordnad dekorationstävling gällande plasttallrikar för barn: I pris Auvikki Mikkola, II pris Kirsti Hjelt, III pris Marja Ilmarinen, IV pris Tarja Aarnisalo.

Av Kalevalasällskapet anordnad planeringstävling gällande märke: I pris Teemu Lipasti, II pris Pekka Karanko, III pris Malou Donner.

Av aktiebolaget Upo anordnad förslagstävling: I pris Jukka Pakaslahti och Petri Hämäläinen, II pris Heikki Partanen, III pris Aune Kämäräinen. Hedersomnämmanden: Eva Helander, Nina Marschan, Marjatta Muurimaa, Antti Peippo, Seppo Rintasalo.

Av Finlands Läkarförbund anordnad affischtävling: I pris Irma Taina, II pris Esko Favén, III pris Heikki Kastemaa. Inlösta: Jukka Lampinen, Marjatta Huuskonen. Hedersomnämmande: Pekka Karanko.

Av PMK anordnad tävling som gällde tygtryck: I pris Einehellevi Lepistö, II pris Ritva Raveala, III pris Eeva-Liisa Heikkilä. Hedersomnämmanden: Maija Niemeläinen, Lauri Enarvi, Kirsti-Kaarina Heikkilä.

Av G. A. Serlachius Oy anordnad planeringstävling som gällde servett-hållare: I pris Jaakko Halko, II pris Arto Kukkasniemi, III pris Jussi Ahola. Hederomnämmande: Heikki Heimala.

Av Raf. Haarla Oy anordnad planeringstävling som gällde julpapper: I pris Kaisa Korhonen, II pris Kaija Räihä, III pris Kirsti Hjelt. Inlösta: Helinä Hukkataival, Marja Ilmarinen. Hedersomnämmande: Virpi Jaakkola.

Av Kupittaaan Saviosakeyhtiö anordnad keramiktävling: I. Prydnadsföremål: II pris Päivi Sora, III pris Marja-Liisa Malmari. Inlösta: Jaakko Halko, Laila Schalin. II. Bruksföremål: I pris Marja-Liisa Perjo, II pris Terttu Castrén, III pris Leena Kangasniemi. Inlöst: Catharina Kajander. Hedersomnämmande: Ritva Tammi.

Av Puutarhaliitto r.y. anordnad planeringstävling som gällde platta: I pris Piippa-Stiina Immonen, II pris Erkki Siirainen, III pris Olli Tamminen. Inlösta: Kullervo Leinonen, Eino Koskinen, Marja-Leena Pitkälä, Pentti Leskinen.

Av Savo Oy anordnad tävling som gällde hopfogning av skivdelar till hyllor och skåp: Tävlingen avgörs i slutet av maj.

Av Eduskunnan Urheilukerho anordnad standartävling: I pris Heikki Kastemaa, II pris Tom Lindqvist, III pris Heikki Kastemaa.

Av OTK anordnad modellplaneringstävling: I pris Stina Gripenwaldt, II pris Riitta-Liisa Massinen, III pris Maija Niemäläinen. Inlösta: Stina Gripenwaldt, Pirkko Syrjä, Ulla Kihlman, Christel Berg, Satu Helme, Hilka Leikkaa Pirkko Syrjä.

Av Tapetti Oy anordnad planeringstävling som gällde tapetmönster: Inlösta: Carita Flander, Ritva Törmä, Helena Leppävuori, Päivi Sora, Tom Lindqvist, Pekka Heimola, Leena Holopainen, Pirjo Karakoski, Sirkka Sive, Terttu Hagman, Marjatta Huuskonen, Anna-Maija Jokilehto, Norma Kauppinen, Ritva Tammi, Marjatta Ikäläinen.

Från skolans sida har för eleverna anordnats bl.a. följande tävlingar:

Planeringstävling betr. schackpjäser: I pris Pentti Leskinen, II pris Ulla Larola, III pris Ritva Aunola, III pris Paavo Ojasti. Inlösta: Jorma Hautala, Petri Hämäläinen, Catharina Kajander, Pertti Kalin, Kaija Kontiola, Hanna Yli-Urpo.

Internationell affischtävling (Layton Student Awards 1964): Följande elevers affischer deltog i tävlingen: Aune Kämäräinen, Jukka Lampinen, Marja Mosander, Antti Peippo, Irma Taina.

Stipendit ja palkinnot

Taideteollisen opetuksen tukemiseen myönnettyistä varoista ovat stipendin saaneet opistossa seuraavat oppilaat:

200 mk: Liisa Tahvanainen. 150 mk: Norma Kauppinen. 100 mk: Einehellevi Lepistö, Ritva-Liisa Pettinen, Nina Marschan, Kaija Tomperi. 75 mk: Terttu Hagman, Anna-Maija Jaatinen, Marjaana Murto, Marja-Liisa Saikku. 50 mk: Anna-Maija Ilveskorpi, Matti Kota, Leena Liljeström, Marja-Liisa Lipasti, Olli Tamminen.

Aikakauslehti »Omin Käsin» myöntämän vuosittaisen 50 markan stipendin sai Sirkka Sive.

Opettajakunnan stipendin 150 mk sai Antero Salminen.

Sisustustaiteen osaston opettajien kirjapalkinnon sai Kaarina Huhtiniemi.

I vuosikurssin stipendin 80 mk saivat Hannele Mikonheimo ja Asko Tolonen.

Peruskurssin stipendin 80 mk sai Liisa Rekola.

Peruskurssin kirjapalkinnot: kurssin priimus-palkinto, Ingvar Knif; yleisen sommittelun palkinto, Reijo Leppälä; plastillisen sommittelun palkinto, Kaija-Riitta Iivonen; piirustuksen ja maalauksen palkinto, Arja Siippainen.

Taideteollisen opetuksen tukemiseen myönnettyistä varoista ovat stipendin saaneet taideteollisessa ammattikoulussa seuraavat oppilaat:

150 mk: Sirpa Korkee. 100 mk: Reijo Heikkilä, Ulla Wikström. 75 mk: Reino Loikkanen, Annikki Nissi. 50 mk: Timo Kara, Tuula Metsola, Ismo Rinkinen, Seppo Veilo.

Opettajakunnan stipendin 50 mk sai Pertti Koskinen.

Kapteeni Stig Björkman'in (Kust. Oy. Spectator, Tukholma) lahjoittamat kolme Svenska Hem och Trädgårdstidningen nimisen aikakauslehden vuosikertanidettä jaettiin seuraaville sisustusneuvojen kurssin oppilaille: Reino Lamminen, Leena Tulokas, Lea Virkkunen.

Stipendier och belöningar

Följande elever i institutet har erhållit stipendier ur medel beviljade för konstindustriell undervisning:

200 mk: Liisa Tahvanainen. 150 mk: Norma Kauppinen. 100 mk: Einehellevi Lepistö, Ritva-Liisa Pettinen, Nina Marschan, Kaija Tomperi. 75 mk: Terttu Hagman, Anna-Maija Ilveskorpi, Matti Kota, Leena Liljeström, Marja-Liisa Lipasti, Olli Tamminen.

Det av tidskriften »Omin Käsin» beviljade årliga stipendiet på 50 mk tilldelades Sirkka Sive.

Lärarkårens stipendium 150 mk erhöill Antero Salminen.

I årskursens stipendie 80 mk erhöill Hannele Mikonheimo och Asko Tolonen.

Kaarina Huhtiniemi erhöill lärarnas vid avdelningen för inredningskonst bokpris.

Grundkursens stipendie 80 mk erhöill Liisa Rekola.

Grundkursens bokpris: pris till kursens primus, Ingvar Knif, pris i allmän komposition Reijo Leppälä, pris i plastisk komposition Kaija-Riitta Iivonen, pris i teckning och målning Arja Siipainen.

Följande elever i Konstindustriella Yrkesskolan har erhållit stipendier ur medel beviljade för konstindustriell undervisning:

150 mk: Sirpa Korkee. 100 mk: Reijo Heikkilä, Ulla Wikström. 75 mk Reino Loikkanen, Annikki Nissi. 50 mk: Timo Kara, Tuula Metsola, Ismo Rininen, Seppo Veilo.

Lärarkårens stipendium 50 mk erhöill Pertti Koskinen.

Tre inbundna årgångar av tidskriften »Svenska Hem och Trädgårdstidningen» som gåva av kapten Stig Björkman (Förlags Ab Spectator, Stockholm) utdelades till följande elever vid kursen för inredningskonsulenter: Reino Lamminen, Leena Tulokas, Lea Virkkunen.

Luennot ja harjoitukset taideteollisuusopistossa

PERUSKURSSI P

Yleinen sommittelu 12/10 vkt.

Pinta-, muoto-, tila- ja liikesommittelua. Materiaali, tekotapa ja funktio taideteollisessa suunnittelussa. Vapaita ja teoreettisia harjoituksia. Kriteerit.

Plastillinen sommittelu 6 vkt.

Plastillinen sommitelma vapaasta aiheesta oppilaan kehitystason toteamiseksi. Kohokuvassommitelmia geometrisista, abstraktisista ja luonnon aiheista. Tutkielmia luonnon aiheista, rakenteellisia sommitteluharjoitelmia vahasta ja muottien valmistus niiden metallinvalantaa varten. *Piirustus ja maalaus* 10 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Stafflia- ja croquis-piirustusta kipsimallin, jäsenen ja elävän mallin mukaan.

b) Käsivarapiirustus. Kipsimalleja lyijykynällä ja hiilellä. Vesiväriasetelmia sekä hiili- ja vesivärisommitelmia. Laveeraus-
Pikapiirustuksia.

Taidehistoria 2 vkt.

Rakennus-, kuva- ja sisustustaide. Primitiivinen taide, Egypti, Vähä-Aasia, Kreeta, Kreikka ja Rooma. Katsaus eri aikakausien taideteollisuuteen.

Deskriptiivinen geometria 2 vkt.

1) Projektio-oppi. Projektiot kahdelle tasolle. Perustehtäviä. Kolmas projektio. Pyöräyskappaleet. Tasoleikkauksia.

2) Perspektiivioppi. Peruskäsitteet. Perspektiivikuvan piirtäminen projektion avulla. Perspektiivikuvan piirtäminen 45° kulman avulla. Frontaaliruudukko. Kaikki erilaisina sovellutuksina piirustus-
tehtävissä.

Tekstaus 2 vkt.

Syysluk.

Luentosarja kirjainten synnystä ja tyylikehityksestä sekä tekstauksen yleisistä periaatteista. Harjoitustehtävänä roomalaisen meisselikirjaimiston piirtäminen tussilla.

Kevätluk.

Nykyaikaisen runkokirjaimen piirtäminen rapidograph-kynällä, sekä samalla kirjaimella pieni sommittelutehtävä. Groteskin mittaussuhteiden tutkiminen ja piirtäminen tussilla.

Jäljennöspiirustus 2 vkt.

Eri maitten ja aikakausien ornamenttien jäljentämistä ja miniatyyritekniikan harjoittelua.

Perusaine —/4 vkt.

Kunin eri osaston alaan liittyviä yleisiä perusteita sekä harjoituksia.

Muoto-oppi 2/— vkt.

Opastettuja museo- ja kirjastokäyntejä. Suunnistautumista muotokulttuurin kysymyksiin.

Teknillinen piirustus 2 vkt.

Tuotesuunnittelun ja teknillisen piirustuksen alkeet.

MUOTITAITEEN OSASTO A I.

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Sommitelutehtäviä väreillä ja mustavalkoisena. Tyyliittely, koristeaiheen käyttö ja sovellutus eri tarkoituksiin. Sarjavalmistestien esineiden suunnittelua. Tuntikilpailuja.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Peruskurssin plastillisen sommittelun pohjalta siirrytään esineitten suunnitteluun lopullista materiaalia varten. Ihmisruumiin suhteitten tutkimista kolmiulotteisena.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. (Vrt. P).
b) Käsivarapiirustus. (Vrt. P).

Taidehistoria 2 vkt.

Rakennus-, kuva- ja sisustustaide. Kreikka, Rooma, Bysantti, keskiaika ja renessanssi. Katsaus eri aikakausien taideteollisuuteen.

Muoto-oppi 2 vkt.

Materiaalit, värit, valmistustavat, käyttö ja ympäristö muotoon vaikuttavina tekijöinä. Suomen uudempaa taideteollisuutta. Nykyajan taideteollisia suuntauksia.

Muotitaide 8 vkt.

1) Muotisommittelu.

a) Muotialan ammattitekniikkaan liittyvää sommittelua joko työpiirustukseen vietyinä sommitelmana tai kolmiulotteisina töinä.

b) Sommittelua mielikuvituksen kehittämiseksi I, II ja III vuosikursseilla yhteistehtävinä: pukuluonnoksia lasten satunäytelmiin, karnevaalipukuja, naami-aispukuja, lasten leikkinaamioita, luonnonaiheista lähteviä pukusuunnitelmia. c) I ja III vuosikursseilla sommittelua malliksi tuodusta kankaasta tai asustemateriaalista. Pukuja ja asusteita materiaalitajun kehittämiseksi.

d) Sommittelun opetukseen liittyy myöskin kaikilla vuosikursseilla luonnoskirja, johon oppilas kerää sommittelutehtäviin liittyvää aineistoa ja tehtävien alkuharjoitelmat.

2) Muotiteoria

Luentoina ja niihin liittyvinä harjoituksina: a) vaatetuksen syntyyn ja kehitykseen vaikuttavia tekijöitä, b) nykyinen peruspuku, c) pukeutumismateriaalit, d) väri pukeutumisessa, e) erilaiset työtavat, f) asu.

3) Muotipiirustus

Naisvartalon piirtämistä. Asento ja detaljiharjoitelmia. Eri pukine- ja asustemateriaalien kuvaamista.

Ammattitekniikka 14 vkt.

1) Taidekirjonta (teoreettisena opetuksena ja harjoitustöinä): a) hyöty- ja koriste-pistot, b) koriste-pistojen yhdisteleminen eri tavoin. Harjoitustyö: kirjailtu käsityö-laukku.

2) Modistityöt.

Naisten hattujen valmistuksessa tarvittavat työvälineet ja ainekset. Pienois-hattujen valmistus perusopetuksena. Hat-tupohjan ja kuvun muotoilua hatun val-mistukseen kuuluvine työvaiheineen.

3) Kaavapiirustus ja leikkuu.

Kaavaoppi

Naisten puseroiden, hameiden ja hihojen teollisuuskaavoja.

Puserokuositteluja ja kankaan menekki-laskelmia teollisuuskaavoilla. Hamekuo-sittelua.

Pukuompelu

Oppilaat suunnitelleet ja ommelleet itsel-leen puseron ja hameen. Työssä sovellettu teollisuustyötöitä mahdollisuuksien mu-kaan.

Vaatetusteollisuus 2 vkt.

Aluksi tutustutaan vaatetusteollisuuden käyttämiin raaka-aineisiin, joista sitten siirrytään käsittelemään vaatetusteolli-suuden käyttämiä menetelmiä pukineiden

valmistuksessa. Kurssin puitteissa käy-dään läpi vaatetustehtaan eri osastot sekä näiden työskentelyperiaatteet ja koneis-tojen suomat valmistusmahdollisuudet.

Ranskan kieli 2 vkt.

Sohlberg: Pension Duval kpl 1—9. Kirjal-lisia käännöstehtäviä, jotka liittyvät kappaleisiin sekä harjoituskirjoituksia.

MUOTITAITEEN OSASTO A II.

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Sommittelu- ja muotoilutehtäviä eri ma-teriaaleja ja erilaisia tekotapoja silmällä-pitäen sekä huomioonottaen osaston luonteen.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (Vrt. P).
b) Käsivarapiirustus. Asetelma-, henkilö- ja maisema-aiheita tussi-, vesi- ja peite-väriillä. Pikapiirustuksia.

Taidehistoria 2 vkt.

Rakennus-, kuva- ja sisustustaide. Re-nessanssi, barokki, rokokoo, uusklassilli-suus ja empire. Katsaus eri aikakausien taideteollisuuteen.

Muotitaidet 12 vkt.

1) Muotisommittelu (Vrt. A I)

2) Muotiteoria (Vrt. A I)

3) Muotipiirustus

Piirustusharjoitelmien laatimista eri teko-tapoja ja ilmaisukeinoja käyttäen. Muoti-piirustuksen soveltamista erilaisiin graafi-siin julkaisuihin. Tuntikilpailuja.

Ammattitekniikka 14 vkt.

1) Taidekirjonta.

a) varjo-ompelu, b) päällike- ja alikeom-pelu, c) valko-ompelu, d) kirjaileminen metallilangoin sekä paljettien ja helmien käyttö. Harjoitustyönä vapaavalintaises-ti jokin seuraavista: iltalaukku, vyö, kau-lus ja kalvosimet, huivi, käsiineet jne.

2) Modistityöt.

Urheiluhatun suunnittelu. Perehdytään huopahattujen muotoiluun. Tutustutaan kulloinkin muodissa oleviin kesähattu-aineisiin ja tehdään niistä hattuja.

3) Kaavapiirustus ja leikkuu. (Vrt. A I)

Pukuhistoria 2 vkt.

Luentoina ja harjoitelmina:

I) Eurooppalaiset puvut tyylilukaisittain.
II) Suomalaiset kansanpuvut.

Ranskan kieli 2 vkt.

Sohlberg: Pension Duval kpl 10—16. Käännöstehtäviä suomesta ranskaan sekä harjoituskirjoituksia.

Typografia (II ja III yhdessä).

Selostus typografisista mitoista ja kirjain-kokojen nimityksistä. Kirjainten kehitys ja nykyisten painokirjainten luokittelu. Painomenetelmät. Paperilaadut. Kuva-laattojen valmistus.

MUOTITAITEEN OSASTO A III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Sommittelu- ja muotoilutehtäviä eri ma-teriaaleja ja erilaisia tekotapoja silmällä-pitäen. Koruja. Tapettimallinsuunnitte-lua.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. (Vrt. P).
b) Käsivarapiirustus. Piirustusta, lavee-rausta ja vesivärimaalausta mallien mu-kaan. Tyyllitelytehtäviä. Sommitelmia.

Taidehistoria 4/- vkt.

Rakennus-, kuva- ja sisustustaide. 1800-luku, 1900-luku, Skandinavia, Suomi. Katsaus eri aikakausien taideteollisuu-teen.

Muotitaidet 10 vkt.

1) Muotisommittelu (vrt. A I).

2) Muotiteoria.

Luentoina sekä niihin liittyvinä harjoitus-töinä: I) Vaatetuksen psykologia: a) vaa-tetuksen tehtävät, b) naamioiva ja esit-tävä puku, c) puvun yksilöllinen sävy. II) Tyyppiin perustuva ihmistuntemus: a) biologiset, b) sosiologiset ja c) psyko-logiset tyytit.

Edellisen perusteella erityyppisten hen-kilöiden pukeutuminen.

3) Muotipiirustus.

Vaatimuksia lisäten edellisten vuosikurs-sien tehtävien kertaamista, kiinnittäen erityistä huomiota taiteelliseen ilmaisuun ja omakohtaisen näkemyksen kehittämi-seen. Tuntikilpailuja.

Ammattitekniikka 14 vkt.

1) Taidekirjonta a) pohjaompelu b) re-vinnäiskirjonta c) nurjaton etupistokir-jonta d) harjoitustyö.

2) Modistityöt.

Laajennetaan ja syvennetään aikaisempi-na vuosina opittuja asioita.

3) Kaavapiirustus ja leikkuu.

Kaavaoppi: tyttöjen pukujen peruskaa-vat sekä niiden kuositelua ja mallisuun-nittelua. Naisten pukukaavojen kuositelua.

Pukuompelu: ommeltu tytön puku ja housut, pukumalleja harjoituskankaasta sekä omat puvut.

Ranskan kieli 2 vkt.

Sohlberg: Ranskankielen alkeiskirja, kpl. 43—65 valikoiden. Kirjallisia käännöstehtäviä, harjoituskirjoituksia ja keskustelu-harjoituksia.

Anatomia (luentosarja).

Käyty läpi kirurgian, sisätautien, nais-tautien sekä iho- ja veneeristen tautien alalta sellaiset taudit sekä niiden jälki-tilat, jotka vaikuttavat ulkonäköön ja voidaan tavalla tai toisella peittää vaate-tuksella. Selostus erilaisista ruumiinra-kennetyypeistä. Yleistä hygieniää.

SISUSTUSTAITEEN OSASTO B I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I).

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Tarkoituksena on kehittää plastillista ja kolmiulotteista sommittelutaitoa. Perus-kurssin pintasommittelutehtävien pohjal-ta työskentely kohdistuu muotomuovai-luun savea ja kipsiä käyttäen.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

b) Käsivarapiirustus. Opetuksen tarkoi-tuksena on piirustustaidon, värien käy-tön, taiteellisen ilmaisun ja omakohtaisen näkemyksen kehittäminen. Harjoitustehtävät käsittelevät vuosikurssin aikana eri-laisia piirustuksellisia ilmaisutapoja.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I).

Deskriptiivinen geometria 2 vkt.

A) Projektio-oppi: Eri kappalten leik-kauksia. Ruuvipinnat ja soikeat kappaleet. Aksonometria ja sen eri lajit.

B) Perspektiivioppi: Perspektiivikuvan piirtäminen 45° (ja 30°—60°) kulmien avulla. Parallelliperspektiivi. Sisäperspektiivi.

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I).

Sisustus- ja huonekalusuunnittelu 10 vkt. Opetus kohdistuu tilasommittelutehtä-vien kautta asunnon sisustussuunnitte-lun perusteisiin. Nykyisen asuntoraken-

nustuotannon tuntemuksen pohjalta etenee opetus kodin erilaisten huonekalujen käsittelyyn sekä mitoituksen. Tutustuminen kansanomaisiin huonekaluihin ja huonekaluperinteisiin. Kokopuurakenteisten esineiden suunnittelua. Opintoretkeilyjä, kuukausikilpailuja.

Ammatti tekniikka 10 vkt.

a) Rakenteellinen suunnittelu. Tarkoituksena on kehittää rakenteellista ajatustapaa. Opetus pohjautuu toisaalta luonnossa esiintyvien rakenteiden ja materiaalien vaistonvaraiseen kokeiluun ja toisaalta konstruktitekniikkaan.

b) Huonekalupiirustus.

Huonekalujen työpiirustuksia aluksi valmiiden esikuvien perusteella ja myöhemmin kokopuurakenteisia huonekaluja omien suunnitelmien pohjalta.

c) Puusepäntöön ammattioppi.

Tietopuolisten perustietojen hankkiminen puusepänteollisuuden alalta. Käsitellään puuaineksen ominaisuuksia, puusepäntöön liitostekniikkaa sekä sidottujen rakenteiden valmistamista.

d) Puusepäntöyt.

Tutustumista verstaassa puun työstökoneisiin sekä yksinkertaisempiin puutöiden suorituksiin.

Rakennusoppi 2 vkt.

Rakennuspiirustusten laadintaan, asunto-rakennustuotantoon sekä rakennuslain-säädännöllisiin kysymyksiin perehtymisen. Harjoitustehtävien yhteydessä kehitetään teknillistä piirustustaitoa ja tustustustekniikkaa.

SISUSTUSTAITEEN OSASTO B II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Tarkoituksena on perehdyttää opiskelijat suorittamaan erilaisia taidekäsityön ja uniikkiesineiden suunnittelutehtäviä. Kirkollisten esineistön, erilaisten erikoisheloen ym. suunnittelua. Kilpailuja sekä opintokäyntejä. Museotutkimuksia.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Sommittelun yhteydessä kehittyvien esineiden kolmiulotteista tutkimista mallien avulla. Perehtymistä muottitekniikkaan. Huonekalujen plastillisten osien mallien tekoa.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

b) Käsivarapiirustus. Kipsimalleja hiilellä ja laveeraten. Asetelmia, sommitel-

mia ja interiöörejä hiilellä ja vesivärillä. Realistinen ja abstraktinen esitys. Pika-piirustuksia.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Deskriptiivinen geometria 2 vkt.

A) Projektio-oppi: Eri kappalten leikkaukset ja tunkeutumiset toisiinsa. Soikeat kappaleet. Aksonometria ja sen eri lajit.

B) Perspektiivioppi: Perspektiivikuvan piirtäminen 45° (30°–60°) kulmien avulla. Sisäperspektiivi. Kaikki erilaisina, osasto-kohtaisina sovellutuksina tehtävissä.

Sisustus- ja huonekalusuunnittelu 14 vkt.

1) Suunnittelu. Ohjelmatöinä suoritetaan erilaisia julkisten tilojen kokonaisuustustehtäviä.

2) Sisustusoppi. Julkisten tilojen sisustaminen. Tutustumiskäyntejä.

Ammatti tekniikka 7 vkt.

1) Huonekalupiirustus.

Sidottujen rakenteiden tutkimista. Säilytys- ja pöytähuonekalujen rakennetyiskohtien suunnittelua. Yleisten tilojen huonekalujen työpiirustusten laadintaa.

2) Puusepän ammattioppi.

Puulajit. Puun pintakäsittely. Kulutus-hankauskokeet. Puusepänteollisuuden käyttämät muut materiaalit. Heloitus.

3) Puusepäntöyt.

Omien suunnitelmien pohjalta malli- ja koekappaleiden valmistamista.

Rakennusoppi 2 vkt.

Kiinteät kalusteet: eteiset, keittiöt, vaatesäiliöt, kylpy-, pesu- ja pukuhuoneet, kellarit, saunat, pesutuvat. Takat. Korjaus- ja muutostyöt.

Rakennusosien standardisointi. RT-kortisto. Standardien käyttökelpoisuus eri tehtävissä.

Päällysteaineet: sisäkatot, seinät, lattiat, portaat, ikkunapenkit, listat.

Heloitus. Maalaus- ja paperointi. Maalaustyöselitys.

Valaistus. Heikkovirtalaitteet. Saniteettilaitteet. Liedet, pesupöydät, jäähdytyskaapit. Ilmanvaihto.

Akustiset kysymykset. Ääneneristys. Työselitys.

SISUSTUSTAITEEN OSASTO B III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Teollista esinesuunnittelua. Tapettimallin suunnittelua.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Lasikuituvalmisteisen tai vastaavan plastillisen esineen teko kipsimuottia käytäen.

Taidehistoria 4 vkt.

Vrt. A III sekä lisäksi laajahko tutkielma.

Sisustus- ja huonekalusuunnittelu 14 vkt.

Sauna, viikonloppumaja ym. sisustukset. Valaisimien suunnittelu. Valaistuksen järjestely. Valo ja väri. Sisustustekstiilit. Verhoilutekniikka. Opintoretkeilyä. Lopputyö.

Ammatti tekniikka 10 vkt.

1) Huonekalupiirustus.

Metallin käyttö huonekaluissa. Verhoilut huonekalut. Lopputyö ja huonekalujen työpiirustusten laadintaa.

2) Puusepäntöyt.

Mallikappaleen valmistaminen omien suunnitelmien mukaan.

Rakennusoppi 2 vkt.

Rakentamista koskevat määräykset. Piirustusten hyväksyttäminen. Tarkastukset. Käsikirjat, hakuteokset. Kerrostalon ja yksityistalon suunnittelu. Sisustus- ja rakennussuunnittelijan yhteistyö. Työselitykset, urakkasopimukset ja valvonta. Restaurointitehtäviä. Salitilojen akustiikka.

NÄYTTELY- JA LAVASTUSTAITEEN OSASTO C I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I).

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Plastillisia pintasommitelmia. Sommitelmia eri materiaaleja yhdistelemällä.

Piirustus ja maalaus 6 vkt. (Vrt. P).

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I).

Desk. geom. 2 vkt. (Vrt. B I).

Jäljennöspiirustus 2 vkt. (Vrt. P).

Tekstaus 2 vkt.

Sommittelutehtävä roomalaisella meisseilytyllä. Unsiaalityylin rakenne. Tekstausharjoituksia em. tyylillä.

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I).

Näyttelysuunnittelu 6 vkt.

Erillisen messu- ja näyttelyosaston tehtävät, suunnittelu ja piirtäminen. Mittakaava. Puurakenteet ja niiden käyttö.

Sovellettu maalaus 6 vkt.

Vapaita ja sovellettuja maalaustehtäviä peiteväreillä (liimaväri, eri temperatyy-

pit, kalkki). Oppilaat valmistavat itse väriaineensa.

Värisuhditustehtäviä: koti ja julkinen tila. Näihin materiaalinäytteet ja työselitykset.

Tutustumiskäyntejä.

Grafiikka II 4 vkt.

Tutustuttu käyttögrafiikan eri aloihin kuten pakkaussuunnittelu, animatiopiirustus, aikakauslehden taitto ja julisteet.

Värioppi 2 vkt.

Luentosarja:

Katsaus väriopin historiaan. Optinen värioppi: näkemisen fysiologiaa ja psykologiaa. Harmaat ja kirjovärit, sävyn leikkaus ja värikappale. Kontrasti-ilmiöt, induktio. Väriharmonia. Värien psykologiaa. Värien soveltaminen käytäntöön. Väri- ja sideaineet, liuottimet, hartsit ja lakat. Maalien valmistus, tehdasvalmistet, niiden käyttö. Maalaustyöt.

Luentojen yhteydessä harjoitustehtäviä.

NÄYTTELY JA LAVASTUSTAITEEN OSASTO C II

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. B II).

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Rakenteellisia sommitelmia geometrisista, abstraktisista ja luonnon aiheista ottaen huomioon eri materiaalien ominaisuudet. Kipsin valantaa sekä muottien tekoa metalliin ja saveen valantaa varten. Opetus sovellettuna tälle oppilasryhmälle.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Stafli- ja croquispiirustusta. Detaljipiirustusta.

b) Käsivarapiirustus. (Vrt. A II).

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. BII)

Heraldikka 1 vkt.

Vaakunoiden historian kehityksestä; heraldista sääntöjärjestelmää, kuvioita, värejä, heraldisia tyylejä eri aikakausina.

Kypäret, arvokruunut sekä muut vaakunoihin liittyvät lisävarusteet. Lippuheraldikka, kristilliset symbolit, liike- ja yhdistysmerkit.

Harjoituksissa piirretty vaakuna selityksen pohjalta, heraldinen ex libris. Kunkin oppilaan kotipaikkakunnan vaakuna vapaasti tyylielitynä.

Näyttelysuunnittelu 10 vkt.

Messu- ja näyttelysuunnittelua erilaisiin tarkoituksiin ja tiloihin. Materiaalit ja niiden käyttö.

Lavastus 2 vkt.

Seurattu Kansallisteatterin näyttämöharjoituksia ja tutustuttu niiden erilaisiin lavastusratkaisuihin ja näyttämön laitteistoihin. Tehty lavastusluonnoksia ja pienoismalleja erilaisiin näytelmiin, joihin myös liittyvät pukupiirroukset.

Sovellettu maalaus 8 vkt.

Vapaita ja sovellettuja maalaustehtäviä eri tekotavoilla. Suuren koristeellisen seinämaalauksen luonnos; yksityiskohtia lopulliseen kokoon.

Teatterijulisteita.

Värisuhdistustehtäviä: toimisto, sairaaltiloja, pikkukaupungin ulkoverisuhdistusta. Työselitykset materiaalinäytteen.

Tutustumiskäyntejä.

NÄYTTY- JA LAVASTUSTAITEEN OSASTO C III

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A III).

Plastillinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. E III).

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Staflia- ja croquispiirustuksia. Maalausta vesiväreillä.

Taidehistoria 4/- vkt. (Vrt. A III).

Näyttelysuunnittelu

Näyttelysuun. linja 12 vkt.

Lavastuslinja 4 vkt.

Messualueen suunnittelu siihen liittyvine osastoineen ryhmätyönä.

Lavastus

Lavastuslinja 9 vkt.

Näyttelysuun. linja 2 vkt.

Osallistuttu Kansallisteatterin lavastamossa käytännön teatterityöhön, jossa ohella tutustuttu lavastajan työmenetelmiin sekä materiaaleihin.

Sovellettu maalaus 8 vkt.

Vapaita ja sovellettuja maalaustehtäviä tempera- ja öljyvärein. Koristeellisen seinämaalauksen luonnostelu ja suoritus. Teollisuuslaitoksen värisuhdistusta työselityksineen.

Lasimaalaus ja mosaiikki teoriassa ja käytännössä.

Tutustumiskäyntejä.

KERAMIKKATAITEEN OSASTO E I

Yleinen sommittelu 6 vkt. (Vrt. A I).

Plastillinen sommittelu 6 vkt.

Mielikuvituskoe. Eri vaikeusasteisia kokohuvatutkielmia luonnon aiheista sekä sommitteluharjoituksia edellisten perusteella. Kipsinvalannan alkeiden kertausta.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

b) Käsivarapiirustus (Vrt. B I).

Taidehistoria 2 vkt (Vrt. A I).

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. BI).

Tekstaus 2 vkt.

Tekstausharjoituksia.

a) tasaterällä, b) siveltimellä.

Tekstisommitelma.

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I).

Keramiikkataide 14 vkt.

Vapaa muotoilu:

Sarjatuotantomuotoilun perusharjoituksia. Yksinkertaisen kipsimuotin valmistus. Punasaven käyttö pakollinen.

Savi- ja valuseosten valmistus sekä puna- että valkosavesta.

Esineiden tekotapa.

1. Käsinarakentaminen.

2. Muovauspyödyllä muovaaminen (drijaus).

Keramiikan koristelu 4 vkt.

Koristelussa käytetty värjättyjä saviseoksia.

Matalapolttoisen lasituksen valmistus. Läpinäkyvä- ja peitelasitus.

Koepolttoja sähköuuneissa ja kivihiiliuunissa.

KERAMIKKATAITEEN OSASTO E II

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. B II).

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Eri vaikeusasteisia kokohuvatutkielmia luonnon ja abstraktisista aiheista. Tyyllitelyä. Pienoisveistoksen muovailu.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (Vrt. A I).

b) Käsivarapiirustus (Vrt. B II).

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Heraldikka 1 vkt. (Vrt. C II).

Keramiikkataide 10 vkt.

Teeastiaston ja eri käyttöesineiden valmistus.

Punasaven käyttö pakollinen, myös eri valkosavien kokeilu.

E I:n käyttämien tekotapojen lisäksi pakollisena:

1. valuseineen muotoilu

2. kipsimuotin valmistus

3. valuseoksen valmistus

4. valaminen

Lasituskaavojen laskeminen ja uusien lasituskaavojen suunnittelu ja kokeilu.

Keramiikan koristelu 4 vkt.

Aikaisempien täydennykseksi tarkempaa yksityiskohtien huolittelua.

1) Alilasitus: poltetun fajanssiesineen koristelu raakaväreillä. 2) Poltettu ja lasitettu fajanssiesine posliiniväreillä.

Keramiikan historia 2 vkt.

Kreikkalainen maljakkotaide. Itämaat. Keskiaika, renessanssi, barokki, rokokoo, empire, Kiina, Korea, Japani.

Teollinen keramiikka 6 vkt.

Muotoilun sovelletusta ja harjoitustehtäviä keraamisessa ja muoviteollisuudessa. Muovi raaka- ja apuaineena. Muotoilija ja muovi. Joukkotuotantomenetelmiin ja -välineisiin tutustumista. Tehdas-käyntejä.

Kemia 2 vkt.

Kemian alkeet, raaka-ainepiiri, keraamiset ilmiöt kemian alalta.

KERAMIKKATAITEEN OSASTO E III

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A III).

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Sommitelma vapaasta aiheesta oppilaiden mielikuvituksen kehittämiseksi. Muovailua elävän mallin mukaan. Käyttöesineiden mallien valmistusta ja muottien tekoa saveen valantaa varten.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. (Vrt. P).

Taidehistoria 4/- vkt. (Vrt. A III)

Keramiikkataide 17 vkt.

Käyttö- ja koriste-esineiden vapaavalintainen valmistus. E II:lla tehtyjen töiden valmistusvaiheiden kertaus.

Pakollinen tehtävä:

Itsenäisesti pystyttävä luomaan joku oma matala- ja korkeapolttoinen lasitus. Empiirisen kaavan suunnittelu, lasituskaavan laskeminen (prosentti- ja painomäärin).

Lasituksen valmistus, lasittaminen.

Polttot sähkö- ja kivihiiliuuneissa.

Keramiikkatyöhuoneen suunnitelma, siihen kuuluvat kojeet ja materiaalit sekä kannattavuuslaskelmat huomioon ottaen.

Keramiikan koristelu 4 vkt.

Polttamattoman ja tinalasitetun esineen maalaus raakaväreillä. Posliinin maalaus posliiniväreillä. Erilaiset kultamenetelmät.

Kemia 2 vkt. (Vrt. EII)

METALLITAITEEN OSASTO F I

Yleinen sommittelu 6 vkt.

Painettu kangas, kuukauden symbolit, lasten juhla-kulku, näytelmän lavastus, kattokruunu, kuvakudos.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Plastillinen sommitelma vapaasta aiheesta oppilaiden kehitystason toteamiseksi. Eri vaikeusasteisia tutkielmia geometrisista, abstraktisista ja luonnon aiheista. Käyttöesineiden prototyypin valmistusta savesta, vahasta ja kipsistä sekä kipsimuottien tekoa metalliin valantaa varten.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

b) Käsivarapiirustus. Kipsimalleja, lyijykynällä ja hiilellä. Asetelmia ja sommitelmia hiilellä ja vesiväreillä. Pikapiirustusta.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B I)

Tekstaus 2 vkt.

Sommitelutehtävä roomalaisella meisse-lityyllillä. Unsiaalityylin rakenne.

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Metallitaide 4 vkt.

Teollinen tuotesuunnittelu. Luentoja valua-, prässäys-, syväveto- ja painosorvaus-teknikoista. Suunniteltu esineitä valmistettavaksi näiden menetelmien mukaan. Ekskursioita.

Ammattiteknikka 6 vkt.

Mekaaninen teknologia. Alan yleisimpien metallien ja niiden ominaisuuksien tuntemista, metallien käsittelyä, möystimisen ja karkaisemisen vaikutus. Työvälineiden tuntemista ja käyttöä. Sähköopin alkeet. Niklaus ja hopeointi. Seoslaskelmat, palkka- ja urakkapalkkalaskelmat sekä lyhyt esitys omakustannus- ja kannattavuuslaskennosta.

Konepiirustus. Mittausopin kertausta.

Mittausopillisia piirustustehtäviä. Kappaleiden esittäminen pohja-, pysty- ja sivukuvain avulla. Kappaleiden pintain levittäminen tasolle. Suuntausperspektiivi. Kappaleiden mitoitaminen. Käyrien pintojen rajoittamien kappaleiden tasoleikkauksia. Leikkauskuvioiden muodon esittäminen ja vaippapintojen levittäminen leikkausviivoineen tasoon. Kappaleiden tunkeutumiset toistensa lävitse. Kappaleiden piirtäminen mittasuhteessa. Perusmallinvalmistus. Metallitaiteen tunnilla suunniteltujen esineiden prototyypin valmistusta.

Metallityöharjoitukset 8 vkt.

Muotoiltu astioita vasaralla eri menetelmiä käyttäen. Metallinpakotus ja siselöimisharjoituksia.

METALLITAITEEN OSASTO F II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Tilatutkielma. Funktiotutkielma. Teollista esinesuunnittelua. Kirkkohopeaa ja koruja.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Muototutkielma käyttöesineiden prototyyppejä varten käyttäen eri materiaaleja.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Staflija- ja croquispiirustuksia. Detaljitutkielmiä.
b) Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Asetelmiä ja sommittelua vesiväreillä. Tyyllitelytehtäviä.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Markkinointi 2 vkt. (Vrt. H III).

Metallitaide 8 vkt.

Teollinen tuotesuunnittelu. Suunniteltu teollisia koruja, matkaradio, ruostumaton kasari, kahvipannu, ruokailuvälineitä, valaisin, käsityökaluja, liukurengaslaitteet asynkronimoottoriin ja lasten leikkikentän tilasuunnittelu. Lisäksi tehty vapaa-vaalintainen suunnittelutyö. Ekskursioita.

Ammattitekniikka 8 vkt.

Konepiirustus (Vrt. F I)
Perusmallinvalmistus. Valmistettu teollisessa tuotesuunnittelussa valmistetuista esineistä detaljitutkielmiä ja prototyyppejä.

Metallityöharjoitukset 8 vkt.

Valmistettu erilaisia korpustöitä. Koruja (sormuksista morsiuskruunuun).

Teollinen keramiikka 4 vkt. (Vrt. E II).

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I)

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Osa peruskurssista kerrataan vaikeammanasteisena. Henkilö-, eläin- ja abstraktisia sommitelmiä. Perehtyminen kokokuvan tekoon antiikin teoksia apuna käyttäen sekä muovailua edellisen pohjalla.

Piirustus ja maalaus 10 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Staflija- ja croquispiirustusta.
b) Käsivarapiirustus. Kipsimalleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Asetelmiä ja sommittelua vesiväreillä. Realistinen ja abstraktinen esitys. Tyyllitelytehtäviä. Pikapiirustusta.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B I)

Tekstaus 2 vkt.

Tasaterä- ja pyöröteräharjoituksia. Sovellettuja tehtäviä erilaisia kirjaimistoja käyttäen.

Jäljennöspiirustus 2 vkt. (Vrt. P)

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetuksen historiaa ja teoriaa. Kuvaamataidon opetusjärjestelmä: eri aihepiirien käsittelyä niihin liittyvine tehtävineen. Värioppi, mielikuvitustehtävät, kurssin keskeisiä kilpailutehtäviä. Ryhmätyöskentelyä. Seminaariesitelmä valmistettuna ja extempore-esityksenä.

Kirjoitus 2 vkt.

Tyyppioppikirjaimisto. Käsialat. Välineet. Perustehtävät.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Materiaalien käyttömahdollisuudet koulussa. Massoitelu-, muoto-, tila-, struktuuriharjoitelmia. Tuntikilpailuja. Esitelmä.

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Paramentiikka. Teollinen muotoilu: lasi ja posliini sekä fajanssi.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Plastillinen sommitelma vapaasta aiheesta oppilaiden kehitystason toteamiseksi. Henkilö-, eläin- ja abstraktisia sommitelmiä. Perehtyminen kokokuvan tekoon antiikin teoksia apuna käyttäen sekä muotokuvan muovailu edellisen pohjalla. Kipsimuottien valmistusta saveen ja metalliin valantaa varten.

Piirustus ja maalaus 14 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Staflija- ja croquispiirustuksia. Detaljitutkielmiä.
b) Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä, tussilla ja laveeraten. Asetelmiä ja sommittelua vesiväreillä. Realistinen ja abstraktinen esitys. Tyyllitelytehtäviä. Pikapiirustuksia.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B II)

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetuksen teoriaa. Kuvaamataidon opetusjärjestelmä: eri aihepiirien käsittelyä niihin liittyvine eri tekotavoin ja materiaalein suoritettuihin tehtäväsarjoihin. Luonto, ihminen, realistinen, koristeellinen ja abstraktinen esitys. Tilasommittelua. Piirtämisharjoitusta taululle. Ryhmätyöskentelyä. Seminaaritoiminta: Laajempi esitelmä, toisen esitelmän tarkastus.

Kirjoitus 2 vkt. ja *kirjoituksen opetusoppi* 1 vkt.

Kirjoituksen järjestelmän metodisia ohjeita tehtävien avulla. Tuntiohjelmiä.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Oppikouluasteelle sovellettu tehtäväsarja.

Rahennusoppi 4 vkt.

Omakotitalon suunnittelu harjoituksena. (Luonnostelu 1/100 sekä työpiirustus 1/50). Tutustuminen rakenne- ym. merkintöihin.

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Ryhmätehtäviä yhdessä eri osastojen op-

pilaiden kanssa. Suunniteltu brossyreja, lavastuksia, satukirjoja, näyttelyitä ja julisteita. Teollista esinesuunnittelua.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Tutkielma elävästä mallista sekä vapaasti toteutettu henkilökohtainen näkemys samasta aiheesta.

Piirustus ja maalaus 10 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Staflija- ja croquispiirustusta, detaljitutkielmiä, vesivärimaalausta.

b) Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä, tussilla ja laveeraten. Asetelmiä ja interiööriaiheita hiilellä ja vesiväreillä. Collage-tehtävä. Realistisia ja abstraktisia sommittelutehtäviä. Henkilömaalausta vesiväreillä puettun ja alaston mallin mukaan. Seinämaalaussuunnittelu.

Taidehistoria 4 vkt.

Vrt. A III sekä lisäksi laajahko tutkielma.

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt. sekä *harj.luokat*.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetukseen kuuluvien kysymysten kertausta ja syventävää tarkastelua. Järjestelmätehtäviä: eri tekotavoin ja materiaalein suoritettu tehtäväsarja. Opetusohjelmien laatimista. Opetusharjoittelua sekä kuuntelua kansa- ja oppikouluissa. Opetusharjoittelua myös peruskurssin eri osastoilla. Oppilastöiden arvosteluharjoituksia. Tutkielma.

Kirjoitus 2 vkt.

Opetusohjelmasarja. Opetusharjoittelua kansakoulussa.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Oppikouluasteelle sovellettu tehtäväsarja. Lehden taittoa.

Taidegrafiikka 2 vkt.

Puupiirränän tekniikka ja metalligrafii-kan erilaiset menettelytavat vapaavalintaisesta aiheesta.

Öljymaalaus 2 vkt.

Kamerataide 2 vkt.

Luentoja valokuvauksen ja elokuvauksen menetelmistä ja elokuvataiteesta; valokuvaus- ja valaistusharjoituksia; käyn- tejä elokuva-arkiston näytännöissä. *Suomalais-ugrilainen kansatiede*. 2 vkt. Yleiskatsaus kansatieteeseen. Tutustumi-

Mittausoppilisia piirustustehtäviä. Kappaleiden esittäminen pohja-, pysty- ja sivukuvain avulla. Kappaleiden pintain levittäminen tasolle. Suuntausperspektiivi. Kappaleiden mitoitaminen. Käyrien pintojen rajoittamien kappaleiden tasoleikkauksia. Leikkauskuvioiden muodon esittäminen ja vaippapintojen levittäminen leikkausviivoineen tasoon. Kappaleiden tunkeutumiset toistensa lävitse. Kappaleiden piirtäminen mittasuhteessa. Perusmallinvalmistus. Metallitaiteen tunnilla suunniteltujen esineiden prototyypin valmistusta.

Metallityöharjoitukset 8 vkt.

Muotoiltu astioita vasaralla eri menetelmiä käyttäen. Metallinpakotus ja siselöimisharjoituksia.

METALLITAITEEN OSASTO F II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Tilatutkielma. Funktiotutkielma. Teollista esinesuunnittelua. Kirkkohopeaa ja koruja.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Muototutkielma käyttöesineiden prototyyppejä varten käyttäen eri materiaaleja.

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

- Elävän mallin piirustus. Stafflia- ja croquispiirustuksia. Detaljitutkielmia.
- Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Asetelmia ja sommittelua vesiväreillä. Tyyllitelytehtäviä.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Markkinointi 2 vkt. (Vrt. H III).

Metallitaide 8 vkt.

Teollinen tuotesuunnittelu. Suunniteltu teollisia koruja, matkaradio, ruostumaton kasari, kahvipannu, ruokailuvälineitä, valaisin, käsityökaluja, liukurengaslaitteet asynkronimoottoriin ja lasten leikkikentän tilasuunnittelu. Lisäksi tehty vapaa-vaalintane suunnittelutyö. Ekskursioita.

Ammattitekniikka 8 vkt.

Konepiirustus (Vrt. F I)

Perusmallinvalmistus. Valmistettu teollisessa tuotesuunnittelussa valmistetuista esineistä detaljitutkielmiä ja prototyyppejä.

Metallityöharjoitukset 8 vkt.

Valmistettu erilaisia korpustöitä. Koruja (sormuksista morsiuskruunuun).

Teollinen keramiikka 4 vkt. (Vrt. E II).

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I)

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Osa peruskurssista kerrataan vaikeammanasteisena. Henkilö-, eläin- ja abstraktisia sommitelmia. Perehtyminen kokokuvan tekoon antiikin teoksia apuna käyttäen sekä muovailua edellisen pohjalla.

Piirustus ja maalaus 10 vkt.

- Elävän mallin piirustus. Stafflia- ja croquispiirustusta.
- Käsivarapiirustus. Kipsimalleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Asetelmia ja sommittelua vesiväreillä. Realistinen ja abstraktinen esitys. Tyyllitelytehtäviä. Pikapiirustusta.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B I)

Tekstaus 2 vkt.

Tasaterä- ja pyöröteräharjoituksia. Sovellettuja tehtäviä erilaisia kirjaimistoja käyttäen.

Jäljennöspiirustus 2 vkt. (Vrt. P)

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetuksen historiaa ja teoriaa.

Kuvaamataidon opetusjärjestelmä: eri aihepiirien käsittelyä niihin liittyvine tehtävineen. Värioppi, mielikuvitustehtävät, kurssin keskeisiä kilpailutehtäviä. Ryhmätyöskentelyä. Seminaarisitelmää valmistettuna ja extempore-esityksenä.

Kirjoitus 2 vkt.

Tyyppioppikirjaimisto. Käsialat. Välineet. Perustehtävät.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Materiaalien käyttömahdollisuudet koulussa. Massoitelu-, muoto-, tila-, struktuuriharjoitelmia. Tuntikielmit. Esi-
telmä.

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Paramentiikka. Teollinen muotoilu: lasi ja posliini sekä fajanssi.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Plastillinen sommitelma vapaasta aiheesta oppilaiden kehitystason toteamiseksi. Henkilö-, eläin- ja abstraktisia sommitelmia. Perehtyminen kokokuvan tekoon antiikin teoksia apuna käyttäen sekä muotokuvan muovailu edellisen pohjalla. Kipsimuottien valmistusta saveen ja metalliin valantaa varten.

Piirustus ja maalaus 14 vkt.

- Elävän mallin piirustus. Stafflia- ja croquispiirustuksia. Detaljitutkielmiä.
- Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, tussilla, hiilellä ja laveeraten. Asetelmia ja sommittelua vesiväreillä. Realistinen ja abstraktinen esitys. Tyyllitelytehtäviä. Pikapiirustuksia.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B II)

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetuksen teoriaa. Kuvaamataidon opetusjärjestelmä: eri aihepiirien käsittelyä niihin liittyvine eri tekotavoin ja materiaalein suoritettuihin tehtäväsarjoihin. Luonto, ihminen, realistinen, koristeellinen ja abstraktinen esitys. Tilasommittelua. Piirtämisharjoitusta taululle. Ryhmätyöskentelyä. Seminaaritoiminta: Laajempi esitelmä, toisen esitelmän tarkastus.

Kirjoitus 2 vkt. ja *kirjoituksen opetusoppi* 1 vkt.

Kirjoituksen järjestelmän metodisia ohjeita tehtävien avulla. Tuntiohjelmiä.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Oppikouluasteelle sovellettu tehtäväsarja.

Rahennusoppi 4 vkt.

Omakotitalon suunnittelu harjoituksena. (Luonnostelu 1/100 sekä työpiirustus 1/50). Tutustuminen rakenne- ym. merkintöihin.

KUVAAMATAIDON OPETTAJA-OSASTO G III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Ryhmätehtäviä yhdessä eri osastojen op-

pilaiden kanssa. Suunniteltu brossyyreja, lavastuksia, satukirjoja, näyttelyitä ja julisteita. Teollista esinesuunnittelua.

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Tutkielma elävästä mallista sekä vapaasti toteutettu henkilökohtainen näkemys samasta aiheesta.

Piirustus ja maalaus 10 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. Stafflia- ja croquispiirustusta, detaljitutkielmiä, vesivärimaalausta.

b) Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä, tussilla ja laveeraten. Asetelmia ja interiööriaiheita hiilellä ja vesiväreillä. Collage-tehtävä. Realistisia ja abstraktisia sommittelutehtäviä. Henkilömaalausta vesiväreillä puetaan ja alaston mallin mukaan. Seinämaalaussuunnittelu.

Taidehistoria 4 vkt.

Vrt. A III sekä lisäksi laajahko tutkielma.

Kuvaamataidon opetusoppi 4 vkt. sekä *harjoitukset*.

Taidekasvatuksen ja kuvaamataidon opetukseen kuuluvien kysymysten kertausta ja syventävää tarkastelua.

Järjestelmätehtäviä: eri tekotavoin ja materiaalein suoritettu tehtäväsarja. Opetusohjelmien laatimista. Opetusharjoittelua sekä kuuntelua kansa- ja oppikouluissa. Opetusharjoittelua myös peruskurssin eri osastoilla. Oppilastöiden arvosteluharjoituksia. Tutkielma.

Kirjoitus 2 vkt.

Opetusohjelmasarja. Opetusharjoittelua kansakoulussa.

Materiaalien käsittelyä 2 vkt.

Oppikouluasteelle sovellettu tehtäväsarja. Lehden taittoa.

Taidegrafiikka 2 vkt.

Puupiirränän tekniikka ja metalligrafii-kan erilaiset menettelytavat vapaavalintaisesta aiheesta.

Öljymaalaus 2 vkt.

Kamerataide 2 vkt.

Luentoja valokuvauksen ja elokuvauksen menetelmistä ja elokuvataiteesta; valokuvaus- ja valaistusharjoituksia; käyn-
tejä elokuva-arkiston näytännöissä.

Suomalais-ugrilainen kansatiede. 2 vkt.
Yleiskatsaus kansatieteeseen. Tutustumi-

nen Suomen Kansallismuseon kansatie-teellisiin kokoelmiin: esihistoria, pronssi- ja rautakausi. Pukuhistoria. Kansatieteen sanastoa.

Puhetekniikka 2 vkt.

GRAAFISEN TAITEEN OSASTO H I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I)

Plastillinen sommittelu 4 vkt.

Kolmiulottuvaisuuden tutkielmia. Koho-kuva- ja pienoisveistosharjoitelmia henkilö- ja abstraktisista aiheista ottaen huomioon eri materiaalien ominaisuudet. Kipsin valantaa sekä muottien tekoa metalliin valantaa varten. Opetus sovellet-tuna tälle oppilasryhmälle.

Piirustus ja maalaus 8 vkt.

Kipsimalleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Asetelmia ja sommittelutehtäviä vesiväreillä. Tyyllitelytehtäviä. Pikapiirustuksia. Piirustusta ja maalausta pue-tun tai alastoman mallin mukaan. Detalji-tutkielmia. Croquis-piirustusta.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. B I)

Jäljennöspiirustus 2 vkt. (Vrt. P)

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Tekstaus 2 vkt.

Kirjainten ja sanojen välejä valaisevia harjoitustehtäviä roomalaisella meisseli-tyyllillä. Unsiaalittyyn rakenne. Antikva-tyyli.

Grafiikka 8 vkt.

1) Graafinen sommittelu. Väri- ja valöö-riharjoitelmia paperista leikkaamalla ja maalaamalla. Erilaisia käyttögrafiikan sommittelutehtäviä. Materiaalien ja teko-tapojen soveltamista kaksi- ja kolmiulot-teisina graafisiin sommittelutehtäviin.

2) Graafinen käsivarapiirustus. Erilaisia tilannekuvia tussiterällä. Jäljentämishar-joitelmia peiteväreillä mustavalkoisista kuvista.

Grafiikka II 4 vkt. (Vrt. C I)

Graafinen teknologia 2 vkt.

Typograafinen mittajärjestelmä. Paino-kirjainten kehitys ja luokittelu. Painamis-menetelmät. Kuvalaattalajit ja niiden valmistaminen. Kirjansidonta. Paperi-laadut. Oikoluku.

Värioppi 2 vkt (Vrt. C I)

GRAAFISEN TAITEEN OSASTO H II

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Erilaisten käyttögrafiikkaan soveltuvien pakkausten muotoilua ja pintasommitte-lua.

Piirustus ja maalaus 8 vkt. (Vrt. G II)

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II)

Tekstaus 2 vkt.

Aikakauslehtien taittoharjoituksia otsik-koteksteineen mustavalkoisia ja värillisiä kuvia käyttäen.

Jäljennöspiirustus 2 vkt.

Jäljennöksiä keskiajan käsintekstattujen kirjojen kuvituksista.

Heraldiikka 1 vkt.

Vaakunan synty ja käyttö. Heraldii-kan tyyllivaatimukset. Luennoissa opitun so-veltamista piirustusharjoituksissa.

Grafiikka 14 vkt.

1) Graafinen sommittelu. Liikemerkkien, etikettien ja pakkausten sommittelua. Esittelylehtisten kuvitusta ja taittoa erilaiset monistusmenetelmät huomioiden. Kritiikki.

2) Graafinen käsivarapiirustus. Esine-piirustusta eri aineiden pintavaikutelmis-ta: nahka, lasi, metalli ym.

Kirjankuvitus 4 vkt.

Klassillisen novellin kuvitus kirjaa varten viivapiirustuksena tussikynällä. Kirjan muodon ja koon ratkaisu. Modernin no-vellin kuvitus aikakauslehtä varten. Aikakauslehden taitto ja typograafinen muotoilu. Lastenkirjan monivärikuvitus painatusteknilliset seikat huomioiden. Kirjan formaatin, koon ja typografian muotoilun ratkaisu.

Graafinen tyylioppi 1 vkt.

Luentosarja graafisen muotoilun kehityk-sestä eri tyylikausina, koskien kirjaimia, ornamenttiikkaa ja kirjamuotoilua.

II Luentosarja graafisen muotoilun nyky-aikaisesta käytännöstä, koskien kirjan muotoilua ja mainosgrafiikkaa.

Typografia 2 vkt.

Käytännöllistä ladontaharjoittelua kou-lun latomossa.

Markkinointi 2 vkt.

Perehdytty mainostaiteilijain työskente-lyyn nykyaikaisessa mainos- ja markki-nointitoimistossa.

GRAAFISEN TAITEEN OSASTO H III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Suunniteltu näyttelyitä ja lavastuksia. Teollista esinesuunnittelua.

Piirustus ja maalaus 6 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (Vrt. G III).

b) Käsivarapiirustus. Piirustusta ja maa-lausta mallien ja eri aiheiden mukaan. Realistisina ja abstraktisina sommitel-mina.

Taidehistoria 4/— vkt. (Vrt. A III)

Grafiikka 12 vkt.

1) Graafinen sommittelu. Suurikokoisten julisteiden sommittelua ja muita käyttö-grafiikan alaan kuuluvia tehtäviä. Sano-ma- ja aikakauslehtien ilmoituskuvitusta. Ilmoitusten typograafista muotoilua ja ladontaa oppilaitoksen latomossa.

2) Graafinen käsivarapiirustus. Erilaisin tekotavoin ja erilaisille papereille piirret-tyjä ilmoituksiin sopivia henkilö- ja tilan-ekuvia.

Kirjankuvitus 4 vkt.

Laajan romaanin kokonaiskuvitus ja kirjateollinen suunnittelu. Suojapäällys. Formaatti, koko, paperin ja kirjaimen valinta. Typograafisen muotoilun yhtey-dessä nimiölehtien ja aukeaman ladonta latomossa. Erilaisten sidonta-asujen suun-nittelu ja materiaalien valinta niitä var-ten.

Tekstaus 2 vkt.

Erilaisia sovellettuja tekstaustehtäviä ku-ten kirjanpäällysten, dialeavyjen ja aika-kauslehtien otsikkotekstejä.

Typografia 2 vkt.

Käytännöllistä ladontaharjoittelua lato-mossa ja painossa.

Taidegrafiikka 4 vkt.

Puupiirräntää. Metalligrafiikan erilaiset menetellytavat. Litopiirustuksia kivel-le ja sinkkilevyille.

Markkinointi 2 vkt.

Markkinointi käytännön tapahtumasar-jana. Eri mainosmuodot ja välineet. Tu-tustumiskäyntejä alan erikoisliikkeisiin.

TEKSTILITAITEEN OSASTO I I

Yleinen sommittelu 6 vkt. (Vrt. A I)

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (Vrt. P).

b) Käsivarapiirustus (Vrt. P).

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Jäljennöspiirustus 2 vkt. (Vrt. P)

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Tekstiilitaide 2 vkt.

Tekstiilisommittelu: Suunnitellaan ku-dontatehtävien mallit. Tekstiileihin so-vellettua pinta- ja värisommittelua.

Ammattitekniikka 22 vkt.

Kudonta: Mallitilkkuja sidos-, materiaali- ja värikokeiluina. Sommittelutehtävien mukaan kolme kudontatyötä. Puuvilla-loimeen metrytyö yksivärisenä.

Alkutyöt: sommittelutunnilla tehtyyn malliin laaditaan työpiirustus, valitaan ja hankitaan materiaali, loimataan. Kuto-minen.

Viimeistely: työpiirustuksen tarkistus, työstä johtuen siihen tarvittava viimeis-tys.

Sidosoppi: Perus-, johdetut- ja yhdistetyt sidokset. Värivaikutukset kankaassa. Si-dospiirustusta. Kangasanalyysiharjoituk-sia.

TEKSTILITAITEEN OSASTO I II

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. B II)

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (vrt. P).

b) Käsivarapiirustus. Kipsi- ym. malleja lyijykynällä, hiilellä ja laveeraten. Tyyllit-telytehtäviä. Vesivärimaalausta.

Taidehistoria 2 vkt. (vrt. A II).

Tekstiilitaide 6 vkt.

Tekstiilisommittelu: Sommittelutehtävi-nä matkahuopia, huiveja, ruudullisia vil-lakankaita, täkänän malleja, ontelokan-kaita.

Suunniteltu konepainoon sopiva puuvilla-pukukangasmalli, filmipainokoneeseen frotee- tai vohvelikangas, linoleumilla painettava erikoiskangas esim. huivi.

Ammattitekniikka 20 vkt.

Kudonta: Mallitilkkuja sidos-, materiaali- ja värikokeiluina. Sommittelutehtävien mukaan huopa, metrikangas villaloimeen, kirjokudos. Alkutyöt, kutominen, vii-meistely vrt. I I.

Sidosoppi: Kuviolliset sidokset; toimik-kaasta palttinasta kuvioripsi, drelli, kilpi-kangas, damasti, ontelo, kude- ja loimi-kuviolliset sidokset, sideloimisidokset, kansanomaiset sidokset, ryijyt, matot.

Työselostuksia määrättyihin töihin. Sidospiirustusta.

Kankaanpainanta: Kasvi- tai muun aiheen mukaan mustavalkoisia piirustus-harjoituksia, joista johdettu raporttiin-piirustuskokeiluja. Tutustuttu erilaisiin tekotapoihin, filmi- ja konepainotekniikkaan, tehdaskäynti.

Tekstiiliteollisuus 2 vkt.

Tekstiiliteollisuuden laajuus ja haarat Suomessa, sen käyttämät raaka-aineet ja niiden jalostus langoiksi. Lankojen numeroinnit ja kankaiden lankamenekin laskeaminen. Raaka-aine ja kangasanalyysyjä niihin liittyvine laskuharjoituksineen. Tehdaskäyntejä.

TEKSTIILITAITEEN OSASTO I III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Tapettimallin suunnittelua. Kirkkotekstiilejä.

Taidehistoria 4/— vkt. (Vrt. A III)

Tekstiilitaide 6 vkt.

Tekstiilisommittelu: Koulussa kudottava damasti, vapaa damasti, kirjontatyö, raa-nu, ontelokangas, ryijy, pujottelutyö, kuvakudos, Wilton-matto tai Jacquard-kangas, johon liittyvät sisustusvärit. Sisustustarkoitukseen sopiva kangas joko filmi-tai konepainoon, liinavaatesarja ja frotee-tai vohvelikangas filmipainokoneeseen.

Ammattiteknikka 20/24 vkt.

Kudonta: Mallitilkkuja sidos-, materiaali- ja värikokeiluina.

Sommittelutöiden mukaan damasti, suurikokoinen kudontatyö, esim. ryijy, kuvatai muu kirjokudos, eri kudontatapojen sovellutuksia.

Alkutyöt, kutominen ja viimeistely vert. I I.

Kankaanpainanta: Painotekniikkaan perehtymistä, käytännöllisiä työharjoituksia, tehdaskäyntejä.

Kirjonta: Sommittelutyö toteutetaan eri kirjontatapoja soveltaen. Nauhaharjoitelmia.

Tekstiiliteollisuus 4 vkt. (yhden vuoden kurssi).

Tekstiiliteollisuuden laajuus ja haarat Suomessa, sen käyttämät raaka-aineet ja niiden jalostus langoiksi, trikoiksi ja kankaiksi. Lankojen, trikoon ja kankaiden valkaisu, värjäys ja viimeistely. Tavalli-

simmin käytetyt koneet ja valmistusmenetelmät. Raaka-aine-, lanka-, trikoo- ja kangasanalyysit niihin liittyvine laskuharjoituksineen. Tehdaskäyntejä.

KAMERATAITEEN OSASTO K I

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. A I)

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus. (Vrt. P)

b) Käsivarapiirustus. (Vrt. P)

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A I)

Muoto-oppi 2 vkt. (Vrt. A I)

Kamerataide 16 vkt.

Materiaali- ja laboratorioharjoituksia, valokuvauskameran käyttöharjoituksia, elokuvauskameran käyttöharjoituksia, valaistusharjoituksia, tutkielmia.

Kamerataiteen teoria 4 vkt.

Valoherkät materiaalit, optiikka, värikuvaus, kojeet ja välineet, valokuvaus- ja elokuvaustekniikan historia, graafisen teknologian alkeet.

Ilmaisu- ja tiedotusoppi 4 vkt.

Akustinen sommittelu: Musiikin peruskäsitteet ja perusmuodot, akustisia sommitelmia, musiikin analysointia. Liikunnallinen ilmaisu: liikunnan historia, liikesommitelmia ja analyysyjä, improvisointia.

Grafiikka 4 vkt.

Elokuva- ja tv-suunnittelussa tarvittavaa piirustustekniikkaa.

KAMERATAITEEN OSASTO K II

Yleinen sommittelu 4 vkt. (Vrt. B II)

Piirustus ja maalaus 4 vkt.

a) Elävän mallin piirustus (Vrt. P).

b) Käsivarapiirustus.

Kipsimalleja hiilellä. Asetelmia vesiväriillä. Realistisia ja abstraktisia sommitelmia.

Taidehistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

Kamerataide 20 vkt.

Valokuvia, kuvaryhmiä, kuvakertomuksia, väridiasarjoja, mainoselokuvia, elokuvasommitelmia, elokuvantekoharjoituksia, tutkielmia.

Kamerataiteen teoria 4 vkt.

Elokuvataiteen teoria: elokuvan muotorakenne kerronnan ja sommittelun kannalta, valikoituja kohtia valokuva- ja elo-

kuvataiteen historiasta. Elokuvaustekniikka: valo ja valaistus, kamerat, laboratoriomenetelmiä ja materiaalit, projektori ja elokuvateatteri, äänimenetelmät, elokuvien kaupallinen jakelu.

Ilmaisu- ja tiedotusoppi 2 vkt.

Kirjallisen ilmaisun harjoituksia, näyttämötaiteen historia, näytelmäanalyysyjä.

Pukuhistoria 2 vkt. (Vrt. A II).

KAMERATAITEEN OSASTO K III

Yleinen sommittelu 4 vkt.

Ryhmätehtäviä eri osastojen oppilaiden kanssa. Piirrettyjä elokuvia. Brosyyreja. Lavastuksia.

Taidehistoria 4/— vkt. (Vrt. A III).

Kamerataide 24 vkt.

Erikoisopettajien johdolla elokuvausteko-

harjoituksia ja elokuva-suunnittelua, ammattivalokuvausta, henkilöohjausta ja näyttelijäntaidetta koskevia harjoituksia sekä elokuvamusiikin analyysyjä. Viimeistely laaja kuvakertomus ja tutkielma.

Kamerataiteen teoria 4 vkt.

Televisiotekniikka: sähkö-opin perusteet, elektroniputki, vahvistin, radioyhteys, radiovastaanotin, tv-järjestelmä, tv-vastaanotin, tv-studiokalusto, tv-studio-oppi

Ilmaisu- ja tiedotusoppi 2 vkt.

Suullinen ilmaisu: äänenmuodostuksen ja puheilmaston perusteet, repliikkien muotoilu. Psykologian alkeet.

Lavastus —/4 vkt.

Tutustumista elokuva- ja tv-lavastuksen ammattitekniikkaan.

Föreläsningar och övningar i konstindustriella institutet

GRUNDKURS P

Allmän komposition 12/10 vt.

Yt-, form-, rymd- och rörelsekomposition. Material, framställningssätt och funktion vid konstindustriell planering. Fria och teoretiska övningar. Kritik.

Plastisk komposition 6 vt.

Plastisk komposition efter fritt motiv för konstaterande av elevens utvecklingsnivå. Reliefkompositioner efter geometriska, abstrakta och naturmotiv. Studie över naturmotiv. Konstruktiva kompositionsstudier av vax och tillverkning av formar för deras gjutning i metall.

Teckning och målning 10 vt.

a) Teckning efter levande modell. Staffli- och croquistekning efter gipsmodell, docka och levande modell.
b) Frihandsteckning. Gipsmodeller med blyerts och kol. Stilleben med akvarellfärger. Kompositioner med kol och akvarellfärger. Lavering. Snabbteckningar.

Konsthistoria 2 vt.

Byggnads-, bild- och inredningskonst. Primitiv konst, Egypten, Mindre Asien, Kreta, Grekland och Rom. Översikt över konstindustrin under olika tidsskeden.

Deskriptiv geometri 2 vt.

1) Projektionslära. Projektioner på två plan. Grunduppgifter. Den tredje projektionen. Rotationskroppar. Ytsnitt.
2) Perspektivlära. Grundbegreppen. Uppritande av perspektivbild med hjälp av projektion. Uppritande av perspektivbild med hjälp av 45° vinkel. Frontalrutssystem. Allt med olika tillämpningar i ritningsuppgifter.

Textning 2 vt.

Höstterminen.

Föreläsningsserie om bokstävernas uppkomst och stilutveckling samt textningens allmänna principer. Såsom övningsuppgift ritas den romerska mejselstilen med tusch.
Vårterminen.

Ritande av modern stambokstav med rapidographpenna samt liten kompositionsuppgift med samma bokstav. Groteskstilens proportioner studeras och ritas med tusch.

Ornamentteckning 2 vt.

Kopiering av olika länders och tidsskedens ornament och övningar i miniatyrteknik.

Grundämne -/4 vt.

Allmänna grunder samt övningar som ansluter sig till varje avdelnings fack.

Formlära 2/ vt.

Besök med ciceron på museer och bibliotek. Orientering i formkulturens frågor.

Teknisk ritning 2 vt.

Produktplaneringens och den tekniska ritningens grunder.

AVDELNING FÖR MODEKONST A I

Allmän komposition 4 vt.

Kompositionsuppgifter i färger och svartvitt. Stilisering, användning av dekorationsmotiv och tillämpning för olika ändamål. Planering av föremål för serietillverkning. Timtävlingar.

Plastisk komposition 4 vt.

På basen av grundkursens plastiska komposition planeras föremål i slutligt material. Tredimensionella studier av kroppens proportioner.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell (Jfr P).
b) Frihandsteckning (Jfr P).

Konsthistoria 2 vt.

Byggnads-, bild- och inredningskonst, Grekland, Rom, Bysants, medeltiden och renässansen. Översikt över konstindustrin under olika tidsskeden.

Formlära 2 vt.

Material, färger, framställningssätt, användning och miljö såsom på formen inverkan faktorer. Nyare konstindustri i Finland. Nutida riktningar inom konstindustrin.

Modekonst 8 vt.

1) Modekomposition.

a) Med modebranschens fackteknik sammanhängande komposition antingen såsom till arbetsritning överförd komposition eller som tredimensionella arbeten.

b) Komposition för fantasins utvecklande på I, II och III årskurserna som samuppgifter; dräktskisser till sagospel

för barn, karnevalsdräkter, maskerad-dräkter, lekmasker för barn, från naturmotiv utgående dräktutkast.

c) på I och III årskursen komposition av tyg som ges som modell eller av accessoarmaterial, dräkter och accessoarer för utvecklande av materialkänslan.

d) Till undervisningen i komposition hör även på alla årskurser en skissbok, i vilken eleven samlar material som sammanhänger med kompositionsuppgifterna samt utkast till uppgifterna.

2. Modeteori.

Föreläsningar och till dem anslutna övningsuppgifter. a) på klädedräktens uppkomst och utveckling inverkan faktorer, b) den nutida grunddräkten, c) beklädnadsmaterial, d) färgen och klädedräkten, e) olika arbetssätt, f) dräkten.

3) Modeteckning.

Tecknande av kvinnofigur. Pose- och detaljstudier. Avbildning av olika dräkt- och accessoarmaterial.

Yrkesteknik 14 vt.

1) Konstbroderi (som teoretisk undervisning och övningsarbeten):

a) nytto- och prydnadsbroderi, b) olika broderikombinationer. Övningsarbete: broderad handarbetsväska.

2) Modistarbeten.

Arbetsredskap och material för tillverkning av damhattar. Tillverkning av miniatyrhattar som grundundervisning. Utformning av hattstomme och kulle med de arbetsskeden som hör till hatttillverkning.

3) Mönsterritning och tillskärning.

Mönsterlära.

Industrimönster för damblusar, kjolar och ärmor. Blussömna och avsättningsberäkningar med industrimönster. Kjol-sömna.

Dräktsömna.

Eleverna har komponerat och sytt en blus och kjol åt sig själv. I arbetet har i den mån det varit möjligt tillämpats industriella arbetsmetoder.

Beklädnadsindustri 2 vt.

Först studeras beklädnadsindustrins råmaterial, därefter övergår man till att behandla beklädnadsindustrins metoder för framställning av dräkter. Inom kursens ram genomgår de olika avdelningarna på en beklädnadsfabrik samt deras arbetsprinciper och de tillverkningsmöjligheter som maskineriet erbjuder.

Franska språket 2 vt.

Sohlberg: Pension Duval st. 1—9. Skriftliga översättningsuppgifter som ansluter sig till styckena samt övningskrivningar.

AVDELNING FÖR MODEKONST A II

Allmän komposition 4 vt.

Kompositions- och formgivningssuppgifter i olika material och med olika framställningssätt samt med beaktande av avdelningens karaktär.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr P).

b) Frihandsteckning. Stilleben-, person- och landskapsmotiv med tusch, akvarell- och täckfärger. Snabbteckningar.

Konsthistoria 2 vt.

Byggnads-, bild- och inredningskonst, Renässansen, barocken, rokokon, nyklassicismen och empirien.

Översikt över konstindustrin under olika tidsskeden.

Modekonst 12 vt.

1) Modekomposition (Jfr. A I)

2) Modeteori (Jfr. A I).

3) Modeteckning.

Teckningsövningar med olika utföranden och uttryckssätt. Tillämpning av mode-teckning i olika grafiska publikationer. Timtävlingar.

Yrkesteknik 14 vt.

1) Konstbroderi.

a) schattersöm, b) påläggs- och underläggsöm, c) vitbroderi, d) broderi med metalltråd samt användning av paljetter och pärlor. Som övningsarbete något av följande efter fritt val: aftonväska, skärp, krage och manschetter, halsduk, handskar osv.

2) Modistarbeten.

Sporhatt som komponeras av eleven. Formning av filthattar. Eleverna får studera moderna material till sommarhattar och göra hattar av dem.

3) Mönsterritning och tillskärning (Jfr. A I).

Dräkthistoria 2 vt.

Som föreläsningar och övningar:

I) De europeiska dräkterna enligt stilperioder.

II) Finska folkdräkter.

Franska språket 2 vt.

Sohlberg: Pension Duval st. 10–16. Övningsuppgifter från modersmålet till franska samt övningskrivningar.

Typografi (II och III tillsammans)

Redogörelse över typografiska mått och stilsorternas benämningar. Bokstävernas utveckling och de nutida tryckbokstävernas klassificering. Tryckmetoder. Pappersorter. Framställning av klichéer.

AVDELNING FÖR MODEKONST A III

Allmän komposition 4 vt.

Kompositions- och formgivningsuppgifter med hänsyn till olika material och framställningssätt. Smycken. Komponering av tapetmodeller.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P).
b) Frihandsteckning. Teckning, lavering och akvarellmålning efter modeller. Stillseringsuppgifter. Kompositioner.

Konsthistoria 4/– vt.

Byggnads-, bild- och inredningskonst. 1800-talet, 1900-talet, Skandinavien, Finland. Översikt över konstindustrin under olika tidsskeden.

Modekonst 10 vt.

1) Modekomposition (Jfr A I).

2) Modeteori.

Föreläsningar och övningsuppgifter i avslutning till dem: I) Beklädnadens psykologi: a) beklädnadens uppgifter, b) maske- rande och föreställande dräkt, c) dräkts individuella ton. II) På typen baserad människokänedom: a) biologiska, b) sociologiska och c) psykologiska typer.

På basen av föregående: Beklädnad för olika människotyper.

3) Modeteckning.

Föregående årskursers uppgifter repeteras och samtidigt ökas fordringarna och särskild uppmärksamhet fästes vid det konstnärliga uttrycket och utvecklade av den personliga uppfattningen. Timtävlingar.

Yrkesteknik 14 vt.

1) Konstbroderi, a) bottensöm, b) hålsöm, c) kedjesöm, d) övningsarbete.
2) Modistarbeten.

Det tidigare inlärdas utvidgas och fördjupas.

3) Mönsterritning och tillskränning.

Mönsterlära: Grundmönster för flickdräkter samt mönsterkomposition. Mönster för damdräkter.

Dräktsömnaad:

Eleverna har sytt en flickdräkt och byxor, dräktmodeller av övningsstyg samt egna dräkter.

Franska språket 2 vt.

Sohlberg: Elementarbok i franska, st. 43–65 i urval. Skriftliga översättningsuppgifter, övningskrivningar och samtalsövningar.

Anatomi (föreläsningsserie).

Sådana sjukdomar och deras sviter inom kirurgin, invärtas sjukdomar, gynekologin samt hud- och veneriska sjukdomar har genomgått, vilka inverkar på utseendet och som på ett eller annat sätt kan döljas med klädernas hjälp. Redogörelse över olika kroppsbyggnadstyper. Allmän hygien.

AVDELNING FÖR INREDNINGSKONST B I

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A I).

Plastisk komposition 4 vt.

Syftet är att utveckla den plastiska och tredimensionella kompositionsförmågan. Med grundkursens ytkompositionsuppgifter som utgångspunkt inriktas arbetet på modellering i lera och gips.

Teckning och målning 4 vt.

Undervisningens syfte är att utveckla teckningsskickligheten, färgernas användning, det konstnärliga uttrycket och den personliga uppfattningen. Övningsuppgifterna omfattar olika uttrycks sätt i teckningen.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt.

A) Projektionslära: Olika kroppars snitt. Skruvytor och elliptiska kroppar. Axonometrin och dess olika grenar.

B) Perspektivlära: Uppritande av perspektivbild med hjälp av 45° (och 30°–60°) vinklar. Parallellperspektiv. Interiörperspektiv.

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Inrednings- och möbelkomposition 10 vt. Undervisningen inriktas genom rymdkompositionsuppgifter på grunderna för

inredningskomposition av bostad. Utgående från kännedom om den nutida bostadsproduktionen avancerar undervisningen till behandling och dimensionering av hemmets olika möbler. Eleverna får studera allmogemöbler och möbeltraditioner. Komponering av föremål i trä. Studieexcursioner, månadstävlingar.

Yrkesteknik 10 vt.

a) Konstruktiv komposition.

Syftet är att utveckla det konstruktiva tänkesättet. Undervisningen baseras å ena sidan på intuitivt experimenterande med i naturen förekommande konstruktioner och material och å andra sidan på konstruktionsteknik.

b) Möbelritning.

Arbetsritningar för möbler till en början enligt färdiga förebilder och senare möbler i trä på basen av egna kompositioner.

c) Yrkeslära för snickare.

Inhämtande av teoretiska grundkunskaper från snickeriindustrins område. Träets egenskaper, fogningsteknik inom snickeriet samt tillverkning av bundna konstruktioner.

d) Snickeriarbeten.

Eleverna får i verkstad lära känna träbearbetningsmaskiner samt utförandet av enklare träarbeten.

Byggnadslära 2 vt.

Uppgörandet av byggnadsritningar, bostadsproduktionen samt frågor beträffande byggnadslagstiftningen. I samband med övningsuppgifter utvecklas den tekniska ritningsskickligheten och tuschtekniken.

AVDELNING FÖR INREDNINGSKONST B II

Allmän komposition 4 vt.

Eleverna får lära sig att utföra olika kompositionsuppgifter som gäller konsthantverk och unikkföremål. Komponering av kyrkliga föremål, olika specialbeslag mm. Tävlningar samt studiebesök. Museistudier.

Plastisk komposition 4 vt.

Tredimensionell undersökning med modellens hjälp av föremål som utvecklas i samband med komposition. Studium av formteknik. Utförande av modeller av möblers plastiska delar.

Teckning och målning 4 vt.

a) Frihandsteckning. Gipsmodeller med kol och lavering. Stilleben, kompositioner och interiörer med kol och akvarellfärger. Realistisk och abstrakt framställning. Snabbteckningar.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Deskriptiv geometri 2 vt.

A) Projektionslära: Olika kroppars snitt och inträngande i varandra. Elliptiska kroppar. Axonometrin och dess olika grenar.

B) Perspektivlära: Uppritande av perspektivbild med tillhjälp av 45° (30°–60°) vinklar. Interiörperspektiv. Allt i olika tillämpningar särskilt för varje avdelning.

Inrednings- och möbelkomposition 14 vt.

1) Komposition. Som programarbeten utförs totalinredningsuppgifter i olika offentliga utrymmen.

2) Inredningslära. Inredning av offentliga utrymmen. Studiebesök.

Yrkesteknik 7 vt.

1) Möbelritning.

Undersökning av bundna konstruktioner. Komponering av förvarings- och bordsmöblers konstruktionsdetaljer. Uppgörande av arbetsritningar för möbler avsedda för allmänna utrymmen.

2) Yrkeslära för snickare.

Träslagen. Träets ytbehandling. Slitage och friktionsprov. Andra material som används i snickeriindustrin. Beslag.

3) Snickeriarbeten.

Utförande av modeller och provexemplar på basen av egna kompositioner.

Byggnadslära 2 vt.

Fasta inredningar: tamburer, kök, garderob, bad-, tvätt- och omklädningsrum, källare, bastur, tvättstugor. Ugnar. Reparations- och ändringsarbeten.

Standardisering av byggnadsdelar. RT-kortsystem. Standardernas användbarhet i olika uppgifter.

Beläggingsmaterial: innertak, väggar, holv, trappor, fönsterbänkar, lister.

Beslag. Målning och tapetsering. Arbetsbeskrivning för målning.

Belysning. Svagströmsapparater. Sanitetsanordningar. Spisar, diskbord, kylskåp. Luftväxling.

Akustiska frågor. Ljudisolering. Arbetsbeskrivning.

AVDELNING FÖR INREDNINGSKONST B III

Allmän komposition 4 vt.

Industriell komponering av föremål. Komponering av tapetmodell.

Plastisk komposition 4 vt.

Förfärdigande av glasfiberföremål eller motsvarande plastiskt föremål med hjälp av gipsform.

Konsthistoria 4 vt. (Jfr. A III. samt dessutom mera omfattande studier.

Inrednings- och möbelkomposition 14 vt.

Bastu, weekendstuga o.a. inredningar. Komponering av belysningsarmatur. Anordnande av belysning. Ljus och färg. Inredningstextilier. Tapisserteknik. Studieexcursioner. Avslutningsarbete.

Yrkesteknik 10 vt.

1) Möbelritning.

Användning av metall i möbler. Beklädda möbler. Såsom avslutningsarbete uppgörande av arbetsritningar för möbler.

2) Snickeriarbeten.

Förfärdigande av modellexemplar enligt egen komposition.

Byggnadslära 2 vt.

Bestämmelser angående byggnadsarbete. Godkännande av ritningar. Granskningar. Handböcker, uppslagsböcker. Planering av flervåningshus och privat-hus.

Inrednings- och byggnadsplanerarens samarbete. Arbetsbeskrivningar, entreprenadavtal och övervakning. Restaureringsuppgifter. Salars akustik.

AVDELNING FÖR UTSTÄLLNINGSOCH ISCENSÄTTNINGSKONST C I

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A I).

Plastisk komposition 4 vt.

Plastiska ytkompositioner. Kompositioner med kombinationer av olika material.

Teckning och målning 6 vt. (Jfr. P).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B I).

Ornamentteckning 2 vt. (Jfr. P).

Textning 2 vt.

Kompositionsuppgift med romersk mejselstil. Uncialstilens byggnad. Textningsövningar med förutnämnda stil.

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Utställningsplanering 6 vt.

En separat mäss- och utställningsavdelnings uppgifter, planering och ritande. Skala. Träkonstruktioner och deras användning.

Tillämpad målning 5 vt.

Fria och tillämpade målningsuppgifter med täckfärger (limfärg, olika temperatyper, kalk). Eleverna tillverkar själva sina färgämnen.

Färgsättningsuppgifter: hem och offentlig lokal. Materialprov och arbetsbeskrivningar till dessa.

Exkursioner.

Grafik II 4 vt.

Studium av bruksgrafikens olika områden såsom emballageplanering, animations-teckning, ombrytning av tidskrift, affischer.

Färglära 2 vt.

Föreläsningsserie:

Översikt av färglärans historia. Optisk färglära: seendets fysiologi och psykologi. Gråa färger och spektralfärger, skärning av färgton, färgkropp. Kontrastfenomen, induktion. Färgharmonier. Färgernas psykologi. Färgernas tillämpning i praktiken. Färg- och bindämnen, lösningsmedel, hartser och lack. Framställning av färger, fabriksprodukter, deras användning. Målningsarbeten.

I samband med föreläsningarna övningsuppgifter.

AVDELNING FÖR UTSTÄLLNINGSOCH ISCENSÄTTNINGSKONST C II

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. B II)

Plastisk komposition 4 vt.

Konstruktiva kompositioner av geometriska, abstrakta och naturmotiv med beaktande av de olika materialens egenskaper. Gipsgjutning samt förfärdigande av formar för gjutning i metall och lera. Undervisningen anpassad för denna elevgrupp.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell.

Staffli- och croquisteckning. Detaljteckning.

b) Frihandsteckning (Jfr. A II).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B II).

Heraldik 1 vt.

Vapnens historia och utveckling, heraldiskt regelsystem, figurer, färger, heraldiska stilar under olika tidsskeden.

Hjälmar, kronor samt andra till vapnen hörande tillägg. Flaggheraldik, kristna symboler, firma- och föreningsmärken.

Som övning ritas ett vapen på basen av beskrivning, heraldiskt ex libris. Varje elevs hemorts vapen fritt stiliserat.

Utställningsplanering 10 vt.

Mäss- och utställningsplanering för olika ändamål och i olika utrymmen. Materialen och deras användning.

Iscensättning 2 vt.

Eleverna har följt med scenövningar på Kansallisteater och stiftat bekantskap med olika scenbildslösningar och scenanordningar. Scenbildsskisser och miniatyrmodeller till olika skådespel jämte tillhörande dräktskisser.

Tillämpad målning 8 vt.

Fria och tillämpade målningsövningar i olika utföranden.

Skiss till stor dekorativ väggmålning; detaljer i slutgiltig storlek.

Teateraffischer.

Färsättningsövningar: byrå, sjukhusutrymmen, exteriörfärgsättning i småstad. Arbetsbeskrivningar med materialprov. Exkursioner.

AVDELNING FÖR UTSTÄLLNINGSOCH ISCENSÄTTNINGSKONST C III

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A III).

Plastisk komposition 4 vt. (Jfr. E III).

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. Staffli- och croquisteckningar. Målning med akvarellfärger.

Konsthistoria 4/- vt. (Jfr. A III)

Utställningsplanering

Utställn. plan. linje 12 vt.

Iscensättningslinje 4 vt.

Såsom grupparbete planering av mässområde med därtill hörande avdelningar.

Iscensättning

Iscensättningslinje 9 vt.

Utställn.plan.linje 2 vt.

Eleverna har deltagit i prartiskt teater-

arbete i Kansallisteateris kulissverkstad, varvid de även fått lära känna iscensättarens arbetsmetoder och material.

Tillämpad målning 8 vt.

Fria och tillämpade målningsuppgifter med tempera- och oljefärger. Skissering och utförande av dekorativ väggmålning. Färgsättning av industriinrättning jämte arbetsbeskrivning.

Glasmålning och mosaik i teori och praktik.

Exkursioner.

AVDELNING FÖR KERAMIKKONST E I

Allmän komposition 6 vt. (Jfr. A I).

Plastisk komposition 6 vt.

Fantasiprov. Reliefstudier av olika svårighetsgrad med naturmotiv samt kompositionsövningar på basen av föregående. Repetition av gipsgjutningens grunder.

Teckning och målning 4 vt.

b) Frihandsteckning (Jfr. B I).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B I).

Textning 2 vt.

Textningsövningar, a) med tuschpenna, b) med pensel. Textkompositioner.

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Keramikkonst 14 vt.

Fri formgivning.

Grundövningar i formgivning för serieproduktion. Tillverkning av enkel gipsform. Obligatorisk användning av rödlera. Tillverkning av ler- och gjutblandningar av både röd och vit lera.

Föremåls tillverknings sätt.

1. Uppbyggnad för hand.
2. Modelleringsbord (drejning).

Keramikkedekoration 4 vt.

Vid dekoreringen användes färgade lerblandningar.

Tillverkning av lågbränningsglasyr.

Genomskinlig glasyr och täckglasyr.

Provbränning i elektrisk ugn och stenkolsugn.

AVDELNING FÖR KERAMIKKONST E II

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. B II).

Plastisk komposition 4 vt.

Reliefstudier av olika svårighetsgrad med naturmotiv och abstrakta motiv. Stilisering. Modellering av miniatyrskulptur.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell (Jfr. AI)

b) Frihandsteckning (Jfr. B II).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Heraldik 1 vt. (Jfr. C II).

Keramikkonst 10 vt.

Tillverkning av téservis och olika bruksföremål.

Obligatorisk användning av rödlera, även utprovning av olika vita leror.

Förutom de på E I använda tillverknings-sätten följande obligatoriska uppgifter:

1. Formning av gjutföremål.

2. Tillverkning av gipsform.

3. Tillverkning av gjutblandning.

4. Gjutning.

Beräkning av glasyrformler och planering och utprovning av nya glasyrformler.

Keramikdekoration 4 vt.

Som komplettering till det tidigare noggrannare utformning av detaljer.

1) Underglasyr: dekorerings av bränt fajansföremål med råfärger.

2) Bränt och glaserat fajansföremål med porslinsfärger.

Keramikkens historia 2 vt.

Den grekiska vaskonsten. Orienten. Medeltiden, renässansen, barocken, rokokon, empiren, Kina, Korea, Japan.

Industrikeramik 6 vt.

Tillämpning av formgivning och övningsuppgifter i keramisk industri och plastindustri. Plasten som rå- och hjälpämne. Formgivaren och plasten. Studium av massproduktionsmetoder och maskiner. Fabriksbesök.

Kemi 2 vt.

Kemins grunder, råämneslära, keramiska fenomen i kemien.

AVDELNING FÖR KERAMIKKONST E III

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A III).

Plastisk komposition 4 vt.

Komposition med fritt motiv för utvecklande av elevernas fantasi. Modellering efter levande modell. Förfärdigande av modeller av bruksföremål och förfärdigande av formar för gjutning i lera.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P).

Konsthistoria 4/— vt. (Jfr. A III).

Keramikkonst 17 vt.

Tillverkning av bruks- och dekorationsföremål efter fritt val. Repetition av tillverkningskedena i de arbeten som utförts på E II.

Obligatorisk uppgift:

Eleven bör självständigt kunna skapa en egen låg- och högbränningsglasyr.

Planering av empirisk formel, beräkning av glasyrformel (med procenthalt och vikter).

Tillverkning av glasyr, glaserings.

Bränning i elektrisk ugn och stenkolsugn. Plan för keramikarbetsrum med beaktande av därtill hörande apparater och material samt lönsamhetskalkyler.

Keramikdekoration 4 vt.

Målning av obränt och tennglaserat föremål med råfärger. Porslinsmålning med porslinsfärger. Olika förgyllningsmetoder.

Kemi 2 vt. (Jfr. E II).

AVDELNING FÖR METALLKONST F I

Allmän komposition 6 vt.

Tryckt tyg, månadssymboler, barnprocession, iscensättning av skådespel, takkrona, gobeläng.

Plastisk komposition 4 vt.

Plastisk komposition efter fritt motiv för konstaterande av elevernas utvecklingsnivå. Studier av olika svårighetsgrad med geometriska, abstrakta och naturmotiv. Förfärdigande av bruksföremåls prototyper i lera, vax, och gips samt förfärdigande av gipsformar för gjutning i metall.

Teckning och målning 4 vt.

Frihandsteckning. Gipsmodeller med kol och blyerts. Stilleben och kompositioner med kol och akvarellfärger, Snabbteckning.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B I).

Textning 2 vt.

Kompositionsuppgift med romersk mejelstiel. Uncialstilens byggnad.

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Metallkonst 4 vt.

Industriell produktplanering. Föreläsningar i gjutnings-, pressnings-, djupdragnings- och trycksvarvningsteknik. Planering av föremål för tillverkning enligt dessa metoder. Exkursioner.

Yrkesteknik 6 vt.

Mekanisk teknologi. Kännedom om de allmänaste metallerna inom facket och deras egenskaper, metallers behandling, inverkan av glödning och hårdning. Kännedom om arbetsredskapen och deras användning. Elektricitetslärans grunder. Förnickling och försilvring. Legeringsberäkningar, löne- och ackordberäkningar samt en kort framställning av självkostnads- och lönsamhetskalkyl.

Maskinritning. Repetition av geometrin. Geometriska ritningsuppgifter. Kroppars projektion. Utveckling av kroppars ytor i plan. Axonometriskt perspektiv. Kroppars dimensionering. Ytsnitt av kroppar begränsade av böjda ytor. Framställning av snittytor form och mantelytors utveckling jämte snittlinjer i plan. Kroppars inträngande i varandra. Ritande av kroppar i skala.

Tillverkning av grundmodell. Tillverkning av prototyper av föremål som planerats på lektionerna i metallkonst.

Metallarbetesövningar 8 vt.

Olika metoder för formning av kärl med hammare. Metalldrivnings- och ciseleeringsövningar.

AVDELNING FÖR METALLKONST F II

Allmän komposition 4 vt.

Rumsstudie. Funktionsstudie. Industriell föremålskomposition. Kyrksilver och smycken.

Plastisk komposition 4 vt.

Formstudie för bruksföremåls prototyper med användning av olika material.

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. Staffli och croquistekning.

b) Frihandsteckning. Gips o.a. modeller

med blyerts, kol och lavering. Stilleben och komposition med akvarellfärger. Stiliseringsuppgifter.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Marknadsföring 2 vt. (Jfr. H III).

Metallindustri 8 vt.

Komponering av industriella smycken, reseradio, rostfri kastrull och kaffepanna, matbestick, belysningsarmatur, handverktyg, släpringsanordningar till asynkronmotorer och planering av lekplansområde. Dessutom fritt vald kompositionsuppgift, samt framställning av detaljstudier och prototyper av förutnämnda föremål. Exkursioner.

Yrkesteknik 8 vt.

Maskinritning (Jfr. F I).

Tillverkning av grundmodell. Detaljstudier och prototyper av föremål som tillverkats vid industriell produktplanering.

Metallarbetesövningar 8 vt.

Tillverkning av olika slags korpusarbeten. Smycken (från ringar till brudkrona).

Industrikeramik 4 vt. (Jfr. E II).

AVDELNING FÖR UTBILDNING AV TECKNINGSLÄRARE G I

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A I).

Plastisk komposition 4 vt.

En del av grundkursen repeteras med ökad svårighetsgrad. Person-, djur- och abstrakta kompositioner. Studium av reliefbilders framställning med hjälp av antika konstverk samt modellering på basen av det föregående.

Teckning och målning 10 vt.

a) Teckning efter levande modell. Staffli och croquistekning.

b) Frihandsteckning. Gipsmodeller med blyerts, kol och lavering. Stilleben och kompositioner med akvarellfärger. Realistisk och abstrakt framställning. Stiliseringsuppgifter. Snabbteckning.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B I).

Textning 2 vt.

Övningar med tuschpenna. Tillämpade uppgifter med användning av olika alfabet.

Ornamentteckning 2 vt. (Jfr. P).

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Teckningsundervisningslära 4 vt.

Konstuppfostrens och teckningsundervisningens historia och teori.

Teckningsundervisningens system: behandling av olika motivkretsar med därtill hörande uppgifter. Färglära, fantasi-uppgifter, tävlingsuppgifter inom kursen. Grupparbete. Seminarieföreläsning, förbättring och extempore.

Välskrivning 2 vt.

Typalfabet. Handstilar. Tillbehör. Grunduppgifter.

Materialbehandling 2 vt.

Materialens användningsmöjligheter i skolan. Massa-, form-, rums- och strukturstudier. Timtävlingar. Föreläsning.

AVDELNING FÖR UTBILDNING AV TECKNINGSLÄRARE G II

Allmän komposition 4 vt.

Paramantik. Industriell formgivning: glas och porslin samt fajans.

Plastisk komposition 4 vt.

Plastisk komposition med fritt motiv för konstaterande av elevernas utvecklingsnivå. Person-, djur- och abstrakta kompositioner. Studium av reliefbilders framställning med hjälp av antika konstverk samt modellering av porträtt på basen av det föregående. Förfärdigande av gipsformar för gjutning i lera och metall.

Teckning och målning 14 vt.

a) Teckning efter levande modell. Staffli- och croquisteckningar. Detaljstudier.

b) Frihandsteckning. Gips- o.a. modeller med blyerts, tusch, kol och laving. Stilleben och interiörmotiv med kol och akvarellfärg. Collage-uppgift. Realistiska och abstrakta framställning. Stiliseringssuppgifter. Snabbteckningar.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B II).

Heraldik 1 vt. (Jfr. C II).

Teckningsundervisningslära 4 vt.

Konstuppfostrens och teckningsundervisningens teori.

Teckningsundervisningens system: olika motivkretsars behandling med därtill hörande uppgiftsserier med olika fram-

ställningssätt och material. Naturen, människan i realistisk, dekorativ och abstrakt framställning. Rymdkomposition. Grupparbete.

Seminarieverksamhet: Längre föreläsning, granskning av annat föreläsning.

Välskrivning 2 vt. och *välskrivningsundervisningslära* 1 vt.

Metodiska regler för välskrivningssystem med hjälp av uppgifter. Timprogram.

Formgivande behandling av material 2 vt.

För läroverksstudiet anpassad uppgiftsserie.

Byggnadslära 2 vt.

Planering av egnahemshus såsom övning. (Utkast 1/100 samt arbetsritning 1/50). Studium av konstruktions- o.a. beteckningar.

AVDELNING FÖR UTBILDNING AV TECKNINGSLÄRARE G III

Allmän komposition 4 vt.

Grupppuppgifter tillsammans med elever på olika avdelningar. Planering av broschyrer, iscensättningar, sagoböcker, utställningar och affischer. Industriell planering av föremål.

Plastisk komposition 4 vt.

Studie efter levande modell samt fritt förverkligad personlig uppfattning av samma motiv.

Teckning och målning 10 vt.

a) Teckning efter levande modell, staffli- och croquisteckning, detaljstudier, akvarellmålning.

b) Frihandsteckning. Gips- o.a. modeller med blyerts, kol, tusch och laving. Stilleben och interiörmotiv med kol och akvarellfärg. Collage-uppgift. Realistiska och abstrakta kompositionsuppgifter. Personmålning med akvarellfärg efter påklädd och naken modell. Komponering av väggmålningar.

Konsthistoria 4 vt.

Jfr. A III samt dessutom större studie.

Teckningsundervisningslära 4 vt. samt *övningsklasser*.

Repetition och fördjupat studium av frågor som sammanhänger med konstuppfostren och teckningsundervisningen.

Systemuppgifter: med olika framställ-

ningssätt och material utförd uppgiftsserie.

Uppgörande av undervisningsprogram.

Undervisningspraktik samt auskultering i folk- och lärdomsskolor. Undervisningspraktik även på grundkursens olika avdelningar. Övningar i bedömning av elevarbeten. Studie.

Välskrivning 2 vt.

Undervisningsprogramserie. Undervisningspraktik i folkskola.

Materialbehandling 2 vt.

För läroverksstudiet anpassad uppgiftsserie. Ombrytning av tidning.

Konstgrafik 2 vt.

Träsnittets teknik och metallgrafikens olika metoder med motiv enligt fritt val.

Oljemålning 2 vt.

Kamerakonst 2 vt.

Föreläsningar om fotograferingens och filmningens metoder och filmkonsten; fotograferings- och belysningsövningar; besök på filmarkivets föreställningar.

Finsk-ugriska etnografi 2 vt.

Allmän översikt över etnografien. Studium av Nationalmuseumets etnografiska samlingar; den förhistoriska tiden, brons- och järnåldern. Klädedräktens historia. Etnografisk terminologi.

Talteknik 2 vt.

AVDELNING FÖR GRAFISK KONST H I

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A I).

Plastisk komposition 4 vt.

Tredimensionella studier. Övningar i relief och miniatyrskulptur med person- och abstrakta motiv och med beaktande av olika materials egenskaper. Gipsgjutning samt framställning av formar för gjutning i metall. Undervisningen anpassad för denna elevgrupp.

Teckning och målning 8 vt.

Gipsmodeller med blyerts, kol och laving. Stilleben och kompositionsuppgifter med vattenfärg. Stiliseringssuppgifter. Snabbteckningar. Teckning och målning efter naken eller påklädd modell. Detaljstudier. Croquisteckning.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr. B I).

Ornamentteckning 2 vt. (Jfr. P).

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Textning 2 vt.

Textningsuppgifter i den romerska mejselstilen med särskilt beaktande av det inbördes förhållandet mellan bokstäver och ord. Uncialstilens byggnad. Antikvastilen.

Grafik 8 vt.

1) Grafisk kompositionsritning. Färg- och valörstudier klippta i papper eller målade. Olika kompositionsuppgifter inom bruksgrafiken. Tillämpning av material och förfaringsätt inom två- och tredimensionella grafiska kompositionsuppgifter.

2) Grafisk frihandsteckning.

Olika situationsbilder med tuschpenna. Kopieringsstudier av svart-vita bilder med täckfärger.

Grafik II 4 vt. (Jfr. C I).

Grafisk teknologi 2 vt.

Det typografiska måttssystemet. Tryckbokstävernans utveckling och klassificering. Tryckningsmetoder. Olika slag av klichéer och dess tillverkning. Bokbindning. Papperssorter. Korrekturläsning.

Färglära 2 vt. (Jfr. C I).

AVDELNING FÖR GRAFISK KONST H II

Allmän komposition 4 vt.

Utformning och ytkomposition av olika förbruksgrafiken lämpade förpackningar.

Teckning och målning 8 vt. (Jfr. G II).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Textning 2 vt.

Användning av svart-vita och färgbilder vid ombrytningsövningar för veckotidningar med rubriktexter.

Ornamentteckning 2 vt.

Kopiering av illustrationer till medeltida för hand textade böcker.

Heraldik 1 vt.

Det heraldiska vapnets ursprung och användning. Heraldikens stilfördringar. Teckningsövningar med tillämpning av det under föreläsningarna inhämtade.

Grafik 14 vt.

1) Grafisk kompositionsritning.

Komposition av firmamärken, etiketter

och förpackningar. Illustration och ombrytning av broschyrer med beaktande av olika reproduktionsmetoder. Kritik.

2) Grafisk frihandsteckning.

Föremålsteckning med uppmärksamheten lagd vid strukturen hos olika material: läder, glas, metall mm.

Bokillustration 4 vt.

Konturteckningar med tuschpenna som bokillustrationer för klassiska noveller. Lösning av böckers form och storlek. Illustration av moderna noveller för veckotidningar. Ombrytning och typografisk utformning av tidskrift. Flerfärgsillustrationer till barnböcker med beaktande av trycktekniska synpunkter. Lösning av böckernas format, storlek och typografiska utformning.

Grafisk stillära 1 vt.

En föreläsningsserie som behandlar den grafiska formgivningens utveckling under olika stilperioder, omfattande bokstäver, ornamentik och formgivning av böcker. Föreläsningsserie II behandlande nutida praktisk användning av den grafiska formgivningen, omfattande böcker och reklamgrafik.

Typografi 2 vt.

Praktiska sättningsövningar i skolans sätter.

Marknadsföring 2 vt.

Studium av reklamkonstnärernas arbete på en modern reklam- och marknadsföringsbyrå.

AVDELNING FÖR GRAFISK KONST H III

Allmän komposition 4 vt.

Planering av utställningar och iscensättningar. Industriell föremålsplanering.

Teckning och målning 6 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. G III).

b) Frihandsteckning.

Teckning och målning efter modeller och olika motiv, realistiska och abstrakta kompositioner.

Konsthistoria 4/— vt. (Jfr. A III).

Grafik 12 vt.

A) Grafisk komposition.

Komposition av plakat i stort format och andra uppgifter som hänför sig till bruks-

grafikens område. Annonstillustrationer till dags- och veckopressen. Typografisk formgivning och sättnings av annonser i läroverkets sätter.

B) Grafisk frihandsteckning.

Person- och situationsbilder som lämpar sig för tecknade annonser, utförda med olika metoder och på olika papper.

Bokillustration 4 vt.

Illustrationen i sin helhet till en omfattande roman samt dess bokindustriella komposition. Skyddsomslag. Format, storlek, val av papper och bokstäver. Sättnings av titelblad och uppslag i samband med den typografiska formgivningen. Komposition av bokband samt materialval till dem.

Textning 2 vt.

Olika tillämpade textningsuppgifter såsom bokomslag, diaplåtar samt rubriktexter till veckotidningar.

Typografi 2 vt.

Praktiska sättningsövningar i sätter och tryckeri.

Konstgrafik.

Träsnitt. De olika metoderna inom metallgrafiken. Litografisk teckning på sten och zinkplåtar.

Marknadsföring 2 vt.

Marknadsföringen såsom praktiskt händelseförlopp. Olika reklamformer och medel. Studiebesök i specialföretag inom branschen.

AVDELNING FÖR TEXTILKONST I I

Allmän komposition 6 vt. (Jfr. A I).

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P).

b) Frihandsteckning. (Jfr. P).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Ornamentteckning 2 vt. (Jfr. P).

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Textilkonst 2 vt.

Textilkomposition: Komponering av modeller för vävnadsuppgifter. För textiler anpassad yt- och färgkomposition.

Yrkesteknik 22 vt.

Vävnad: Provlappar som bindnings-, material- och färgexperiment. Tre vävnadsarbeten enligt kompositionsuppgifterna. Enfärgat meterarbete, bomullsränning.

Förberedande arbeten: Arbetsritning för modell som gjorts på kompositionstimmen. Materialet utväljes och anskaffas. Vävnad.

Avslutande arbeten: Kontroll av arbetsritningen, appretur.

Bindningslära: Grundbindningar, härledda och kombinerade bindningar. Färgverkan i tyget. Bindningsritning. Tyganalysövningar.

AVDELNING FÖR TEXTILKONST I II

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. B II).

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P).
b) Frihandsteckning. Gips m.fl. modeller med blyerts, kol och laving. Stiliseringsuppgifter. Akvarellmålning.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Textilkonst 6 vt.

Textilkomposition: Som kompositionsuppgifter resfilar, halsdukar, rutiga ylletyger, dubbelvävda tyger.

Komponering av bomullsdräkttyg för maskintryck, frotté- eller voffeltyg för filmtryck, specialtyg för linoleumtryck, t.ex. halsduk.

Yrkesteknik 20 vt.

Vävnad: Provlappar som bindnings-, material- och färgexperiment. Enligt kompositionsuppgifterna filt, metertyg med ylleränning, mönstrad väv. Förberedande arbeten, vävnad, appretur. Jfr. I I.
Bindningslära: Mönstrade bindningar, mönstrad frans av linne, drällväv, damast, dubbelväv, mönstrade bindningar, folkliga bindningar, ryor, mattor. Arbetsbeskrivningar till bestämda arbeten. Bindningsritning.

Tygtryck: Svartvita ritningsövningar enligt växt- eller annat motiv och därav härledda rapportritningsövningar. Studium av olika framställningssätt, film- och maskintryckteknik, fabriksbesök.

Textilindustri 2 vt.

Textilindustrins omfattning och grenar i Finland, dess råämnen och dess förädling till tråd. Numrering av trådar och beräkning av trådtången i tyger. Råämnes- och tyganalys med därtill hörande räkneövningar. Fabriksbesök.

AVDELNING FÖR TEXTILKONST I III

Allmän komposition 4 vt.

Komponering av tapetmodell. Kyrktextiler.

Konsthistoria 4/— vt. (Jfr. A III).

Textilkonst 6 vt.

Textilkomposition: Damast som väves i skolan, fri damast, broderiarbete, täcke, dubbelväv, rya, flättningsarbete, gobeläng, Wilton-matta eller Jacquard-tyg jämte inredningsfärger. För inredningsändamål lämpat tyg för film- eller maskintryck, linnerie och frotté- eller voffeltyg för filmtryck.

Yrkesteknik 20/24 vt.

Vävnad: Provlappar som bindnings-, material- och färgexperiment.

Enligt kompositionsarbetena damast, stort vävarbete, t.ex. rya, gobeläng eller annan mönstrad väv, tillämpningar av olika vävnadsmetoder.

Förberedande arbeten, vävnad och appretur, jfr. I I.

Tygtryck: Studium av tryckningstekniken, praktiska arbetsövningar, fabriksbesök.

Broderi: Kompositionsarbetet utföres med tillämpning av olika broderimetoder. Bandövningar.

Textilindustri 4 vt. (ettårig kurs).

Textilindustrins omfattning och grenar i Finland, dess råämnen och dess förädling till tråd, trikåer och tyger. Blekning, färgning och appretur av tråd, trikå och tyger. De vanligaste maskinerna och tillverkningsmetoderna. Råämnes-, tråd-, trikå- och tyganalys med tillhörande räkneövningar. Fabriksbesök.

AVDELNING FÖR KAMERAKONST K I

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. A I).

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P).

b) Frihandsteckning (Jfr. P).

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A I).

Formlära 2 vt. (Jfr. A I).

Kamerakonst 16 vt.

Material- och laboratorieövningar, övningar i användning av fotografikamera, övningar i användning av filmkamera, belysningsövningar, studier.

Kamerakonstens teori 4 vt.

Ljuskänsliga material, optik, färgfotografering, apparater och tillbehör, fotograferings- och filmningsteknikens historia, den grafiska teknologins grunder.

Uttrycks- och informationslära 4 vt.

Akustisk komposition: Musikens grundbegrepp och grundformer, akustiska kompositioner, musikanalys. Rörelseuttryck: rörelsens historia, rörelsekompositioner och analyser, improvisation.

Grafik 4 vt.

För film- och tv-planering erforderlig teckningsteknik.

AVDELNING FÖR KAMERAKONST K II

Allmän komposition 4 vt. (Jfr. B II).

Teckning och målning 4 vt.

a) Teckning efter levande modell. (Jfr. P)

b) Frihandsteckning.

Gipsmodeller med kol. Stilleben med vattenfärger. Realistiska och abstrakta kompositioner.

Konsthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

Kamerakonst 20 vt.

Fotografier, fotomontage, bildberättelser, färgdiaserier, reklamfilmer, filmkompositioner, filminspelningsövningar, studier.

Kamerakonstens teori 4 vt.

Filmkonstens teori: Filmens formbyggnad ur berättelsens och kompositionens synpunkt, valda avsnitt ur fotografi- och filmkonstens historia. Filmningsteknik: ljus och belysning, kameror, laboratoriemetoder och material, projektorn och bio-

grafteatern, ljudsystem, kommersiell distribution av filmer.

Uttrycks- och informationslära 2 vt.

Övningar i skriftligt uttryck, scenkonstens historia, skådespelsanalyser.

Dräkthistoria 2 vt. (Jfr. A II).

AVDELNING FÖR KAMERAKONST K III

Allmän komposition 4 vt.

Gruppuppgifter tillsammans med elever på olika avdelningar. Tecknade filmer. Broschyren. Iscensättning.

Konsthistoria 4/— vt. (Jfr. A III).

Kamerakonst 24 vt.

Under speciallärares ledning filminspelningsövningar och filmplanering, yrkesfotografering, personinstruktion och övningar som gäller skådespelarkonsten samt analyser av filmmusik. Slutlig bearbetning av omfattande bildberättelse och studie.

Kamerakonstens teori 4 vt.

Televisionsteknik: grunderna i elektricitetsläran, elektronröret, förstärkaren, radioförbindelse, radiomottagaren, tv-systemet, tv-mottagaren, tv-studioutrustning, tv-studiolära.

Uttrycks- och informationslära 2 vt.

Muntligt uttryck: tonbildningens och talteknikens grunder, replikers utformning. Psykologins grunder.

Iscensättning —/4 vt.

Studium av yrkestekniken vid film- och tv-iscensättning.

Taideteollisuusopisto — Konstindustriella institutet

Luennot ja harjoitukset Föreläsningar och övningar

A. Malli ja muotitaiteenosasto / Avdelning för mönster och modekonst

Ammattiaineet — Fackämnen	Viikkotunnit Veekotimar		
	I	II	III
Muotitaide, modekonst	8	12	10
Ammattitekniikka, yrkesteknik	14	14	14
Pukuhistoria, klädedräktens historia	—	2	—
Vaatetusteollisuus, beklädnadsindustri	—	2	2
Ranskan kieli, franska språket	2	2	2
Typografia, typografi (luentosarja, föreläsningsserie)	—	—	—
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	—	—
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	4
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/—
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Anatomia, anatomi (luentosarja, föreläsningsserie)	—	—	—
	40	42	40/36

B. Sisustustaiteen osasto / Avdelning för inredningskonst

Ammattiaineet — Fackämnen	Viikkotunnit Veekotimar		
	I	II	III
Sisustussuunnittelu, inredningskomposition	10	14	14
Ammattitekniikka, yrkesteknik	10	7	10
Rakennusoppi, byggnadslära	2	2	2
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	—
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	2	—
	40	39	38

C. Näyttely ja lavastustaiteen osasto / Avdelning för utställnings- och iscensättningskonst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Näyttelysuunnittelu, utställningsplanering	6	10	12-4
Lavastus, iscensättning	—	2	2-9
Sovellettu maalaus — tillämpad målning	6	8	8
Gafiikka II, Grafik II	4	—	—
Heraldiikka, heraldik	—	1	—
Värioppi, färglära	2	—	—
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	6	4	4
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/—
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	2	—
Jäljennöspiirustus, kopieringsritning	2	—	—
Tekstaus, textning	2	—	—
	42	37	38-37/ 34-33

E. Keramiikkataiteen osasto / Avdelning för keramikkonst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Keramiikkataide, keramikkonst	14	10	17
Keraaminen koristelu, keramisk dekoration	4	4	4
Keramiikan historia, keramikens historia	—	2	—
Keraaminen teollisuus, industrikeramik	—	6	—
Heraldiikka, heraldik	—	1	—
Kemia, kemi	—	2	2
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	6	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	6	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	4
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	—	—
Tekstaus, textning	2	—	—
	42	39	39/35

F. Metallitaiteen osasto / Avdelning för metallkonst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Metallitaide, metallkonst	4	4	
Ammattiteknikka, Yrkesteknik	6	8	
Metallityöharjoitukset — Övningar i metallarbete	8	8	
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, Allmän komposition	6	4	
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	4	
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	
Muoto-oppi, formlära	2	—	
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	—	
Heraldiikka, heraldik	—	1	
Tekstaus, textning	2	—	
Muovi, plast	—	4	
Markkinointi, marknadsföring	—	2	
	40	41	

G. Kuvaamataidon opettajaosasto / Avdelning för utbildning av teckningslärare

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Kuvaamataidon opetusoppi, teckningsundervisningens metodik	4	4	4
Kuvaamataid. harj. luok., teckningsundervisningens övningskl.	—	—	(4)
Kirjoituksen opetusoppi, välskrivningens metodik	—	1	—
Kirjoituksen harjoitusluokat, välskrivningens övningsklasser	—	—	(1)
Kirjoitus, välskrivning	2	2	—
Materiaalien käsittelyä, materialövningar	2	2	2
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	10	14	10
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	2	—
Taidegrafiikka, konstgrafik	—	—	2
Öljymaalaus, oljemålning	—	—	2
Kamerataide, kamerakonst	—	—	2
Rakennusoppi, byggnadslära	—	4	—
Tekstaus, textning	2	—	—
Jäljennöspiirustus, kopieringsritning	2	—	—
Kansatiede, etnografi	—	—	2
Puhetekniikka, talteknik	—	—	2
	36	39	38

H. Graafisen taiteen osasto / Avdelning för grafisk konst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Grafiikka, grafik	12	14	12
Kirjankuvitus, bokillustration	—	4	4
Graafinen teknologia, graafisk teknologi	2	—	—
Graafinen tyylioppi, graafisk stillära	—	1	—
Markkinointi, marknadsföring	—	2	2
Typografia, typografi	—	2	2
Taidegrafiikka, konstgrafik	—	—	4
Tekstaus, textning	2	2	2
Värioppi, färglära	2	—	—
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	4	—	—
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	8	8	6
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2	—	—
Heraldikka, heraldik	—	1	—
Jäljennöspiirustus, kopieringsritning	2	2	—
	42	42	40/36

I. Tekstiilitaiteen osasto / Avdelning för textilkonst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Tekstiilitaide, textilkonst	2	6	6
Ammattitekniikka, yrkesteknik	22	20	20/24
Tekstiiliteollisuus, textilindustri	—	2	4
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	6	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	—
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/
Jäljennöspiirustus, kopieringsritning	2	—	—
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
	40	38	38

K. Kamerataiteen osasto / Avdelning för kamerakonst

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattiaineet — Fackämnen			
Kamerataide, kamerakonst	16	20	24
Kamerataiteen teoria, kamerakonstens teori	4	4	4
Ilmaisu- ja tiedotusoppi, uttrycks- och kommunikationslära ...	4	2	2
Yleiset aineet — Allmänna ämnen			
Yleinen sommittelu, allmän komposition	4	4	4
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	4	4	—
Taidehistoria, konsthistoria	2	2	4/
Muoto-oppi, formlära	2	—	—
Pukuhistoria, klädehistorians historia	—	2	—
Grafiikka, grafik	4	—	—
Lavastus, iscensättning	—	—	/4
	40	38	38

P. Peruskurssi / Grundkurs

	Viikkotunnit Veckotimmar
Oppiaineet — Läroämnen	
Yleinen sommittelu, allmän komposition	12/10
Plastillinen sommittelu, plastisk komposition	6
Piirustus ja maalaus, teckning och målning	10
Taidehistoria, konsthistoria	2
Deskriptiivinen geometria, deskriptiv geometri	2
Tekstaus, textning	2
Jäljennöspiirustus, kopieringsritning	2
Perusaine, grundämne	/4
Muoto-oppi, formlära	2/
Teknillinen piirustus, teknisk ritning	2
	40

Taideteollinen ammatti- koulu

Luennot ja harjoitukset

I Yleinen kurssi / Allmän kurs

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Deskriptiivinen geometria — Deskriptiv geometri	v.*	v.	—
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	4	2	—
Muovailu — Modelling	2	2	—
Sommittelupiirustus — Kompositionsritning	v.	2	—
Teknillinen piirustus — Teknisk ritning	v.	v.	—
Tekstaus — Textning	2	v.	—
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
	10	10	—

Kolmas luokka noudattaa vanhaa lukusuunnitelmaa.

IA Yleinen kurssi / Allmän kurs Graafinen linja / Grafisk linje

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattimaalaus — Yrkesmålning	—	—	6
Graafinen sommittelu — Grafisk komposition	4	4	—
Somistus — Dekoration	—	—	2
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Deskriptiivinen geometria — Deskriptiv geometri	2	—	—
Elävän mallin piirustus — Teckning efter levande modell	—	—	2
Kirjanpito — Bokföring	—	—	2/
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	2
Sommittelupiirustus — Kompositionsritning	2	2	—
Tekstaus — Textning	2	2	—
Tyylioppi — Stillära	—	2	—
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
	14	14	14/12

III Sisustusneuvojenkurssi / Kurs för inredningskonsulenter

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Väri- ja materiaalioppi — Färg- och materiallära	4	4	—
Deskriptiivinen geometria — Deskriptiv geometri	2	—	—
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	—
Muovailu — Modelling	2	—	—
Sommittelupiirustus — Kompositionsritning	2	2	—
Tyylioppi — Stillära	—	2	—
	12	10	—

* v — vapaaehtoinen

68

IV Koristeveistäjän ja huonekalupuuseppien kurssi Kurs för ornamentskulptörer och möbelsnickare

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Muovailu ja puunveisto — Modelling och träskulptur	2	2	4
Puusepäntyöt — Snickeriarbeten	4	4	4
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Kirjanpito — Bokföring	—	—	2/
Kivenveisto — Stensulptur	—	—	—/4
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	—
Teknillinen piirustus — Teknisk ritning	2	2	—
Tyylioppi — Stillära	—	—	2
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
	12	12	12/14

V Metallialan kurssi / Kurs i metallbranschen a) pakottajat / metall drivare

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattioppi — Yrkeslära	—	—	2
Ammattiirustus — Fackritning	2	2	2
Metallipakotus — Metalldrivning	6	6	4
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Kirjanpito — Bokföring	—	—	2/
Muovailu — Modelling	2	2	2
Tyylioppi — Stillära	—	—	2
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	—
Tekstaus — Textning	2	2	—
	16	16	14/12

b) kultasepät / guldsmeder

Aineet — Läroämnen	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Ammattioppi — Yrkeslära	—	—	2
Ammattiirustus — Fackritning	2	2	2
Kultasepän työt — Guldsmedsarbete	6	6	4
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Kirjanpito — Bokföring	—	—	2/
Muovailu — Modelling	2	2	2
Tyylioppi — Stillära	—	—	2
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	—
Tekstaus — Textning	2	2	2
	16	16	16/14

69

c) kaivertajat / gravörer

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	III
Aineet — Läroämnen			
Ammattioppi — Yrkeslära	—	—	2
Ammattiopirustus — Fackritning	2	2	2
Kaivertaminen — Graving	6	6	4
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	—
Kirjanpito — Bokföring	—	—	2/
Muovailu — Modelling	2	2	2
Tyylioppi — Stillära	—	—	2
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	—
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	—
Tekstaus — Textning	2	2	2
	16	16	16/14

b) painajat / tryckare

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	
Aineet — Läroämnen			
Ammattihistoria — Yrkeshistoria	1	—	
Ammattioppi — Yrkeslära	—	1	
Graafinen tyylioppi I — Grafisk stillära I	2	—	
Graafinen tyylioppi II — Grafisk stillära II	—	2	
Hinnoittelu — Kalkylation	—	2	
Luonnonoppi — Naturlära	—	2	
Painaminen — Tryckning	—	—	
Painamisen teoria — Tryckningsteori	—	2	
Värioppi — Färglära	2	—	
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	
Kirjanpito — Bokföring	—	—	
Äidinkieli — Modersmålet	2	—	
Sommittelupirustus — Kompositionsritning	—	2	
Valokuvaus — Fotografering	—	2	
	9	13	

VI Posliinimaalarien kurssi / Kurs för porslinsmålare

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	
Aineet — Läroämnen			
Ammattioppi — Yrkeslära	2	—	
Posliinimaalaus — Porslinsmålning	4	4	
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	
Kirjanpito — Bokföring	—	—	
Käsivarapiirustus — Frihandsteckning	2	2	
Sommittelupirustus — Kompositionsritning	2	2	
Tyylioppi — Stillära	—	2	
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	
	12	12	

c) sitojat / bokbindare

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	
Aineet — Läroämnen			
Ammattihistoria — Yrkeshistoria	1	—	
Ammattiopirustus — Yrkesritning	2	2	
Graafinen tyylioppi I — Grafisk stillära I	2	—	
Kultasyrjänharjoitukset — Guldsnittsbehandling	2	2	
Käsinkultaus — Bokförgyllning	3	3	
Luonnonoppi — Naturlära	—	2	
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	
Kirjanpito — Bokföring	—	—	
Äidinkieli — Modersmålet	2	—	
Sommittelupirustus — Kompositionsritning	—	2	
	12	11	

VII Kirjapainoalankurssi / Kurs i boktryckeribranschen

a) latojat / sättare

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	
Aineet — Läroämnen			
Ammattihistoria — Yrkeshistoria	1	—	
Ammattioppi — Yrkeslära	—	1	
Graafinen tyylioppi I — Grafisk stillära I	2	—	
Graafinen tyylioppi II — Grafisk stillära II	—	2	
Hinnoittelu — Kalkylation	—	2	
Luonnonoppi — Naturlära	—	2	
Tekstaus ja luonnostelu — Textning och skissering	2	—	
Värioppi — Färglära	2	—	
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	
Kirjanpito — Bokföring	—	—	
Äidinkieli — Modersmålet	2	—	
Sommittelupirustus — Kompositionsritning	—	2	
Valokuvaus — Fotografering	—	2	
	11	11	

VIII Valokuvaajien kurssi / Kurs i fotografi

	Viikkotunnit Veckotimmar		
	I	II	
Aineet — Läroämnen			
Valokuvaus — Fotografering	2	4	
Valokuvauksen teoria — Fotograferingsteori	2	—	
Ammattilaskento — Yrkesräkning	2	—	
Sommittelupirustus — Kompositionsritning	3	3	
Tyylioppi — Stillära	—	2	
Äidinkieli — Modersmålet	—	2	
	9	11	

Luennot ja harjoitukset taideteollisessa ammattikoulussa

YLEINEN KURSSI I 1.

Käsivarapiirustus 4 vkt.

Lyijykynä- ja hiilipiirustusta kipsimallien mukaan, Viivapiirustus ja valöörit.

Muovailu 2 vkt.

Muovailuharjoituksia erilaisten aiheiden mukaan. Kohokuvassommitelmia.

Tekstausta 2 vkt.

Groteski- ja antikvakirjaimiston piirtäminen ja sovellutuksia yksinkertaisiin graafisiin tehtäviin.

Ammattilaskento 2 vkt.

Laatuluvat, mitat, päätös-, verranto-, keskiarvo-, yhtio-, prosentti-, korko- ja vaihtolasku.

YLEINEN KURSSI I 2.

Sommittelupiirustus 2 vkt.

Pintassomittelua. Tyyliittely. Tekotapa- ja materiaaliharjoituksia.

Käsivarapiirustus 2 vkt.

Lyijykynä- ja hiilipiirustusta erilaisten aiheiden mukaan. Laveeraus.

Muovailu 2 vkt.

Tutkielmia luonnon aiheista ja rakenteellisia sommitteluharjoituksia. Muotinteko ja valaminen.

Tyylioppi 2 vkt.

Historialliset tyyli (Egypti, Lähi-Itä, Kreikka, Rooma) 1800-luvun eklektismin.

Aidinkieli 2 vkt.

Kielioppi: sana-, muoto- ja tyylioppi. Ainekirjoitusta sekä ammattiakäsittelevistä että yleisistä aiheista. Katsaus kotimaiseen kirjallisuuteen sekä estetiikan peruskysymyksiin. Kansalaistiedon osalta selostuksia yleisivistävistä aiheista.

Valinnaisia aineita 2 vkt.

YLEINEN KURSSI I 3

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1 ja 2)

Kirjanpito 2 vkt.

Kirjanpidon peruskäsitteet. Kahdenkertainen sarakkekirjanpito apukirjana henkilötilit. Taulukkotilinpäätös. Pienen työpajan tai atelieren kirjanpito.

Valinnaisia aineita 6 vkt.

Vapaaehtoiset aineet:

Sommittelupiirustus (Vrt. I 1 ja 2)

Tyylioppi 2 vkt.

Vanhat itämaiset sekä Kreetan, Kreikan ja Rooman ynnä Itä-Aasian tyyli. Keski-ajan ja uuden ajan eurooppalaiset tyyli sekä nykyajan länsimaiset tyyliuunnat.

Tekstausta (vrt. I 1)

Muovailu (Vrt. I 1 ja 2)

Deskriptiivinen geometria:

Projektio-oppi: Projektiot kahdelle tasolle. Kolmas projektio. Tasoleikkauksia. Pyöräyskappaleet. Varjokonstruktio. Valokkuustehtäviä. Kaikki erilaisina sovellutuksina piirustustehtävissä.

Perspektiivioppi: Peruskäsitteet. Suorain kuvat. Perustason kuvaaminen. Perspektiivikuvan piirtäminen projektion avulla. Kolmen pakopisteen menetelmä. Varjokonstruktio. Peilikuvat. Kaikki erilaisina sovellutuksina piirustustehtävissä.

Muotipiirustus:

2 lk. Naisfiguurin piirtämistä, suhteiden tarkkailu, asento- ja detaljiharjoitelmia. Eri välineiden ilmaisumahdollisuuksien tutkimista. Väriyhdistelmiä asukokonaisuuksiksi. Sommittelutehtäviä mielikuvituksen kehittämiseksi.

3 lk. Pukeutumiseen liittyviä piirustus- ja sommitteluharjoitelmia. Tutkitaan edelleen erilaisia ilmaisumahdollisuuksia. Materiaalien kuvaamisharjoitelmia. Tehtäviä annetun materiaalin käytön kehittämiseksi. Asujen ja asusteiden sommitteluharjoituksia määrättyihin tilaisuuksiin ja eri henkilötyypeille.

Elävän mallin piirustus:

Stafli- ja croquis-piirustusta alastoman ja puetun mallin mukaan.

YLEINEN KURSSI/ GRAAFINEN LINJA Ia 1.

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Tekstausta 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. I 3)

Graafinen sommittelu 4 vkt.

Ammattioppi. Graafiset tekotavat, työvälineet ja materiaalit. Typografia. Värioppi.

Graafinen sommittelu. Erilaisia käyttögrafiikan sommittelutehtäviä. Tekotapa ja materiaali.

YLEINEN KURSSI/ GRAAFINEN LINJA Ia 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tekstausta 2 vkt.

Tekstausharjoituksia erilaisilla kirjaintyypeillä ja sovellutuksia.

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 2)

Aidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Graafinen sommittelu 4 vkt.

Juliste- ja pakkaussomittelua. Kuvitus-tehtäviä. Ilmoitusten typografista muotoilua.

YLEINEN KURSSI/ GRAAFINEN LINJA Ia 3

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 3)

Elävän mallin piirustus 2 vkt. (Vrt. I 3)

Kirjanpito 2 vkt. (Vrt. I 3)

Ammattimaalaus 6 vkt.

Väriopin teoriaa ja sen soveltamista käytännön tehtäviin. Somistus- ja mainostyöhön liittyviä pintasommitelmia ja rakennelmia.

Mainosgrafiikan alaan liittyviä tehtäviä: pakkaus, liikemerkki, julisteita, kirjan päällys, esittelylehti jne.

Somistus 2 vkt.

Näyteikkuna- ja näyttelyrakennelmien sommittelua. Suunnittelu, työpiirros ja pienoismalli.

SISUSTUSNEUVOJEN KURSSI III 1

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 1 ja 2)

Deskriptiivinen geometria 2 vkt. (Vrt. I 3)

Väri- ja materiaalioppi 4 vkt.

Harjoitustehtäviä väreistä ja materiaaleista. Kodin eri tilojen yksittäisratkaisuja.

SISUSTUSNEUVOJEN KURSSI III 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 2)

Väri- ja materiaalioppi 4 vkt.

Sijoitusratkaisuja kodeissa ja julkisista tiloista. Tutkielmia sisustamiseen liittyvistä aiheista. Piirustusteknillisiä harjoituksia.

KORISTEVEISTÄJIEN JA HUONEKALUPEUUSEPPIEN KURSSI IV 1

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Muovailu ja puunveisto 2 vkt. (Vrt. I 1)

Teknillinen piirustus 2 vkt.

Valmiden huonekalujen pohjalta mitaus-, liitos- ja kasausteknillisiä tutkielmia ja työpiirustusten laadintaa.

Puusepäntyöt 4 vkt.

Puusepän käsityövälineet ja niiden kunnossapito. Puuntyöstökoneet, niiden asettelu ja niillä työskentely eri työvaiheissa, oppilastyön valmistus ja sen yhteydessä liitos- ja rakennetekniikka. Käytettävät raaka-aineet ja erilaiset pintakäsittelytavat.

KORISTEVEISTÄJIEN JA HUONEKALUPEUUSEPPIEN KURSSI IV 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Aidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Muovailu ja puunveisto 2 vkt. (Vrt. I 2)

Kivenveisto —/4 vkt.

Reliefien sekä muiden muovailutöiden hakkausta graniittia, vuolukiveä ja marmoria käyttäen, materiaalin luonteen tutkimista varten. Eri pintakäsittelytavat. Pisteilykoneen käyttö.

Teknillinen piirustus 2 vkt.

Huonekalujen ja työpiirustusten laadintaa luonnospirustusten pohjalta, soveltaen käsityönä tehtäviä ja koneistettavia liitostapoja.

Puusepäntyöt 4 vkt. (Vrt. IV 1)

KORISTEVEISTÄJIEN JA HUONEKALUPUUSEPPIEN KURSSI IV 3

Koristeveistäjät

Kirjanpito 2/ vkt. (Vrt. I 3)

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 3)

Muovailu ja puunveisto 4 vkt.

Muovailun ohella perehtyminen veistokrautoihin, niiden kunnostukseen ja käyttöön. Veiston eri työvaiheet.

Kivenveisto 4 vkt. (Vrt. IV 2)

Huonekalupuusepät

Kirjanpito 2/ vkt. (Vrt. I 3)

Muovailu ja puunveisto 2 vkt. (Vrt. IV 3 koristeveist.)

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 3)

Puusepäntyöt 4 vkt. (Vrt. IV 1)

Ammattioppi 2 vkt.

Puun ominaisuudet ja liikkuvaisuus kosteuden vaihdellessa. Kuivauksen pääpiirteet. Puusepäntyössä käytetyt liitostavat ja puun työstötavat. Puulajit ja niiden ominaisuudet.

Ammattiopirustus 2 vkt.

I. Valmiiden huonekalujen pohjalta mitaus-, liitos- ja kasausteknillisiä tutkimuksia ja työpiirustusten laadintaa. II. Huonekalujen työpiirustusten laadintaa luonnopiirustusten pohjalta, soveltaen käsityönä tehtäviä ja koneistettavia liitostapoja. III. Huonekalujen työpiirustusten laadintaa mestarinäytettä varten. Osapiirustusten ja osaluetteloiden laadintaa.

METALLIALAN KURSSI/ PAKOTTAJAT Va 1

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattiopirustus 2 vkt.

Mittausopin kertausta. Mittausopillisia piirustustehtäviä. Kappaleiden esittäminen pohja-, pysty- ja sivukuvain avulla. Kappaleiden pintain levittäminen tasolle. Suuntausperspektiivi. Kappaleiden mitoittaminen. Opitun soveltamista käytännöllisiin tehtäviin. Työpiirustuksien laatiminen.

Metallinpakotus 6 vkt.

Punssielien käyttö ja viivaharjoituksia. Muodon pakottaminen.

METALLIALAN KURSSI/ PAKOTTAJAT Va 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 2)

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. Ia 2)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Metallinpakotus 6 vkt.

Pakotusharjoituksia ja niiden sovellutuksia erilaisiin käyttö- ja koriste-esineisiin.

METALLIALAN KURSSI/ PAKOTTAJAT Va 3

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tyylioppi 1 vkt. (Vrt. I 3)

Metallinpakotus 4 vkt. (Vrt. Va 2)

Ammattioppi 2 vkt.

Alan yleisimmät metallit ja niiden ominaisuudet. Metallien käsittely, möystäminen ja karkaiseminen. Työvälineet ja niiden käyttö. Sähköopin alkeet. Pintakäsittely.

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

METALLIALAN KURSSI/ KULTASEPÄT Vb 1

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kultasepäntyöt 6 vkt.

Sahaus- ja viilausharjoituksia. Juotusharjoituksia. Yksinkertaisten korujen valmistusta.

METALLIALAN KURSSI/ KULTASEPÄT Vb 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 2)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kultasepäntyöt 6 vkt.

Korujen ja erilaisten esineiden valmistusta piirustusten mukaan.

METALLIALAN KURSSI/ KULTASEPÄT Vb 3

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. Ia 2)

Ammattioppi 2 vkt. (Vrt. Va 3)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kultasepäntyöt 4 vkt. (Vrt. Vb 2)

METALLIALAN KURSSI/ KAIVERTAJAT Vc 1

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kaivertaminen 6 vkt.

Hius- ja viisteviivaharjoituksia kärkikäivertimellä. Yksinkertaisia kirjainharjoitelmia. Laakaviivaharjoituksia pyöröterällä. Meisseli- ja fraktuuraatyylisiä leikkausharjoituksia erilaisilla terillä.

METALLIALAN KURSSI/ KAIVERTAJAT Vc 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 2)

Tekstaus 2 vkt. (Vrt. Ia 2)

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kaivertaminen 6 vkt.

Osittain samoja harjoituksia kuin Vc 1:llä lisäksi erilaisia monogrammeja.

METALLIALAN KURSSI/ KAIVERTAJAT Vc 3

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 3)

Muovailu 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tekstaus 2 vkt.

Erilaisia sovellettuja tekstaustehtäviä joita voidaan käyttää malleina kaiverrettaessa.

Ammattioppi 2 vkt. (Vrt. Va 3)

Ammattiopirustus 2 vkt. (Vrt. Va 1)

Kaivertaminen 4 vkt. (Vrt. Vc 2)

POSLIINIMAALARIEN KURSSI VI 1

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 1)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Ammattioppi 2 vkt.

Työvälineiden ja värien käyttö. Posliininvalmistuksen historiaa. Eurooppalaisen posliinin historiaa.

Posliinimaalaus 4 vkt.

Erilaiset maalaustavat. Muodon ja koristeaiheen yhdistäminen. Ison laattapinnan koristelu.

POSLIINIMAALARIEN KURSSI VI 2

Käsivarapiirustus 2 vkt. (Vrt. I 2)

Sommittelupiirustus 2 vkt. (Vrt. I 3)

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 2)

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Posliinimaalaus 4 vkt.

Teeastiaston muotoilu ja koristelu. Harjoitustehtäviä.

KIRJAPAINOALAN KURSSI LATOJAT VIIa 1

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1).

Tekstaus 2 vkt.

Perehtyminen eri tyyppisiin painokirjainmuotoihin tekstausharjoituksia lyijykynällä ja tussilla.

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2).

Ammattihistoria 1 vkt.

Yleistä historiaa, kirjapainotaidon leviäminen ja kirjapainoalan merkittävät henkilöt. Kirjojen kuvittaminen, kirjapainokoneiden kehityksestä, latomakoneet ja -menetelmät sekä sitomatavat. Suomen kirjapainohistoria.

Graafinen tyylioppi I 2 vkt.

Syyslukuk. Luennoidaan kirjainten ja graafisen tyylin kehityksestä gotiikkaan saakka. Samalla harjoitellaan alustavasti kuhunkin aikakauteen liittyvien tekstityyppien tekstausta.

Kevätlukuk. Jatketaan luennomista kirjan ja kirjainten tyylikehityksestä nykyaikaan saakka samalla harjoitellen vastaavien kirjainmuotojen tekstausta.

Värioppi 2 vkt.

Luentosarja väriteoriasta ja värijärjestelmistä. Värien käyttö ja niiden psyko-

loginen vaikutus painotuotteissa. Väri- ja sideaineiden sekä painovärien valmistus eri painomenetelmiä varten. Painoväreille asetettavat laatuvaatimukset. Värien sommittelu- ja sekoitusharjoituksia painovärejä käyttäen.

KIRJAPAINOALAN KURSSI LATOJAT VII a 2

Sommitelupiirustus 2 vkt.

Pintasommittelua värein ja mustavalkoisella. Keskus-, nauha- ja pintaornamentti. Väriinsuhdistustehtäviä. Käyttögrafiikan alaan kuuluvia suunnittelutehtäviä.

Ammattioppi 2 vkt.

Selostus eri graafisista painamismenetelmistä, (kohopaino, offset ja syväpaino) paperin ja kuvalaattojen valmistamisesta ja kirjansidonnasta.

Graafinen tyylioppi II 2 vkt.

Syyslukuk. Harjoitellaan painokirjainten piirtämistä eri kokoihin ladontamuotoilua silmälläpitäen.

Kevätlukuk. Harjoitellaan layout'ien tekoa sekä tekstin ryhmittelyä yleensä.

Hinnoittelu 2 vkt.

Hinnoitteluoppaan mukaista laskentaa latomon, painon, sitomon ja paperikustannusten mukaisesti. Selvitetty ja harjoiteltu normaalien ja vaativien painotöiden laskentaa.

Luonnonoppi 2 vkt.

Fysiikan alkeet: Mitat ja yksikköjärjestelmät. Lyhyt yhteenveto algebrasta ja trigonometriasta. Mekaniikka (tasapainossa oleva kappale, liike, aineen rakenne, levossa oleva neste ja kaasu ja nesteiden ja kaasujen virtaus). Aaltoliikeoppi. Äänioppi. Valo-oppi (sädeoptiikka, fotometria, sähkömagneettinen säteily). Lämpöoppi. Sähköoppi.

Kemian alkeet: Epäorgaaninen kemia. Orgaaninen kemia. Fysikaalinen kemia.

Valokuvaus 2 vkt.

Fotogrammeja, pintatutkielmia, valaistusharjoituksia, laboratorioharjoituksia.

KIRJAPAINOALAN KURSSI PAINAJAT VIII b 1

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1).

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2).

Ammattihistoria 1 vkt. (Vrt. VII a 1).

Graafinen tyylioppi 2 vkt. (Vrt. VII a 1).

Värioppi 2 vkt. (Vrt. VII a 1).

KIRJAPAINOALAN KURSSI PAINAJAT VII b 2

Sommitelupiirustus 2 vkt. (Vrt. VII a 2).

Ammattioppi 1 vkt. (Vrt. VII a 2).

Graafinen tyylioppi II 2 vkt. (Vrt. VIIa2).

Hinnoittelu 2 vkt. (Vrt. VII a 2).

Luonnonoppi 2 vkt. (Vrt. VII a 2).

Painamisen teoria 2 vkt.

Vanhojen kirjakokojen ja niiden painamistavan historiikki. Sivujen asemointi ja kehilöiden teko. Paperistandardit. Painokoneiden rakenne ja niillä työskennellessä varteenotettavien seikkojen selvittelyä.

KIRJAPAINOALAN KURSSI SITOJAT VII C 1

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1).

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2).

Ammattihistoria 1 vkt. (Vrt. VII a 1).

Ammattiopiirustus 2 vkt.

Kirjanselkien ja kansien sommittelua koko- ja puoliranskalaisiin sekä varastositeisiin ja työpiirustusten laadintaa sekä painantaa käyttämällä leimoja, viivoja ja koristekuvioita.

Graafinen tyylioppi 2 vkt. (Vrt. VII a 1).

Käsinkultaus 3 vkt.

Kirjankultauksen välineet ja aineet. Viivojen ja koristeiden painamisharjoituksia. Sommitelujen aikaansaaminen koristeyksiköistä. Puoli- ja täysranskalaisten siteitten koristelu.

Kultasyrjän harjoittelu 2 vkt.

Välineet ja aineet. Silean kultasyrjän teko ja sen koristelu eri menetelmin.

KIRJAPAINOALAN KURSSI SITOJAT VII C 2.

Sommitelupiirustus 2 vkt. (Vrt. VII a 2).

Ammattiopiirustus 2 vkt. (Vrt. VII C 1).

Käsinkultaus 3 vkt. (Vrt. VII C 1).

Kultasyrjän harjoittelu 2 vkt. (Vrt. VII C 1).

Luonnonoppi 2 vkt. (Vrt. VII a 2).

VALOKUVAUSKURSSI VIII 1

Sommitelupiirustus 3 vkt.

Pintasommittelun yleiset periaatteet. Abstraktia elementtisommittelua erilaisin tehtäväyhdistelmin mustavalkoisella. Väriteoria. Väriinsuhdistustehtäviä. Rajaus- ja asetelutehtäviä. Peitevärit, papericollage, tushi.

Ammattilaskento 2 vkt. (Vrt. I 1)

Valokuvausteoria 2 vkt.

Valoherkät materiaalit, valo-oppi ja optiikka, sähköoppi ja valaistus, kuvaus- ja laboratoriokalusto, värivalokuvaus.

Valokuvaus 2 vkt.

Fotogrammeja, pintatutkielmia, valaistusharjoituksia, laboratorioharjoituksia.

VALOKUVAUSKURSSI VIII 2

Sommitelupiirustus 3 vkt.

Abstraktia elementtisommittelua väreillä ja mustavalkoisella. Kehittelytehtäviä geometrinen ja luonnonaiheiden pohjalta, aiheiden käsittelyä kurssin erikoistarpeita silmälläpitäen.

Tyylioppi 2 vkt. (Vrt. I 2)

Äidinkieli 2 vkt. (Vrt. I 2)

Valokuvaus 4 vkt.

Montaashivedos. Esineharjoitelmia, muoto ja materiaali. Mainosvalokuvaus. Sävyerottelu.

Föreläsningar och övningar i konstindustriella yrkesskolan

ALLMÄN KURS I 1

Frihandsteckning 4 vt.

Blyerts- och kolteckning efter gipsmodeller. Streckteckning och valörer.

Modellering 2 vt.

Modelleringsövningar enligt olika motiv. Reliefkompositioner.

Textning 2 vt.

Grotesk- och antikva-alfabetets textning och tillämpningar i enkla grafiska upp-
gifter.

Yrkesräkning 2 vt.

Benämnda tal, mått, reguladetri-, analogi-, medeltals-, bolags-, procent-, ränte- och kedjeräkning.

ALLMÄN KURS I 2

Kompositionsritning 2 vt.

Ytkomposition. Stilisering. Tillverknings- och materialövningar.

Frihandsteckning 2 vt.

Blyerts- och kolteckning enligt olika motiv. Lavering.

Modellering 2 vt.

Studier enligt naturmotiv och konstruktiva kompositionsövningar. Tillverkning av gjutform och gjutning.

Stillära 2 vt.

De historiska stilarna (Egypten, Främre Orienten, Grekland, Rom) till 1800-talets eklekticism.

Modersmålet 2 vt.

Grammatik: ord-, form- och stillära. Uppsatsskrivning över fackämnen och allmänna ämnen. Översikt av den inhemska litteraturen samt estetikens grundfrågor. I medborgarkunskap redogörelser över allmänbildande ämnen.

Valbara ämnen 2 vt.

ALLMÄN KURS I 3

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 1 och 2)

Bokföring 2 vt.

Bokföringens grundbegrepp. Dubbelko-

lumbokföring med personella konton. Bokslut i tabellform. Bokföringen vid en liten verkstad eller ateljé.

Valbara ämnen 6 vt.

Frivilliga ämnen:

Kompositionsritning (Jfr I 1 och 2)

Stillära 2 vt.

De gamla orientaliska samt kretensiska, grekiska, romerska och ostasiatiska stilarna. Medeltidens och nya tidens europeiska stilar samt de nutida västerländska stilritningarna.

Textning (Jfr I 1)

Modellering (Jfr I 1 och 2)

Deskriptiv geometri:

Projektionslära: Projektioner på två plan. Den tredje projektionen. Plansnitt. Rotationskroppar. Skuggkonstruktioner. Uppgifter som gäller ljusstyrka. Allt med olika tillämpningar i ritningsuppgifter.

Perspektivlära: Grundbegreppen. Avbildning av rätta linjer. Avbildning av grundplanet. Uppritande av perspektivbild med hjälp av projektion. Trepunktsmetoden. Skuggkonstruktioner. Spegelbilder. Allt med olika tillämpningar i ritningsuppgifter.

Modeteckning:

2 kl. Teckning av kvinnofigur, iakttagande av proportionerna, pose- och detaljstudier. Studium av de olika hjälpmedlens uttrycksmöjligheter. Färgkombinationer till dräkter. Kompositionsuppgifter för utvecklande av fantasin.

3 kl. Tecknings- och kompositionsövningar som hänför sig till klädseln. Fortsatt studium av olika uttrycksmöjligheter. Studier i avbildning av olika material. Uppgifter för utvecklande av användningen av givet material. Övningar i att komponera dräkter och accessoarer till bestämda tillfällen och för olika person-typer.

Teckning efter levande modell:

Staffli- och croquisteckning efter naken och påklädd modell.

ALLMÄN KURS/ GRAFISK LINJE Ia 1

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 1)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 2)

Textning 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr I 3)

Grafisk komposition 4 vt.

Yrkeslära. Grafiska framställningssätt, arbetsredskap och material. Typografi. Färglära.

Grafisk komposition. Olika kompositions-
uppgifter inom bruksgrafiken. Framställ-
ningssätt och material.

ALLMÄN KURS/ GRAFISK LINJE Ia 2

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 2)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 3)

Textning 2 vt.

Textningsövningar med olika bokstavstyper och tillämpningar.

Stillära 2 vt. (Jfr I 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Grafisk komposition 4 vt.

Affisch- och förpackningskomposition. Illustrationsuppgifter. Typografisk ut-
formning av annonser.

ALLMÄN KURS/ GRAFISK LINJE Ia 3

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 3)

Teckning efter levande modell 2 vt. (Jfr I 3)

Bokföring 2/vt. (Jfr I 3)

Yrkesmålning 6 vt.

Färglärans teori och dess tillämpning på praktiska uppgifter. Till dekorations- och reklamarbetet hörande ytkompositioner och konstruktioner.

Till reklamgrafiken hörande uppgifter: förpackning, firmamärke, affischer, bok-
omslag, broschyr osv.

Dekoration 2 vt.

Komposition av skyltfönster- och utställ-
ningskonstruktioner. Planering, arbets-
ritning och miniatyrmodell.

KURS FÖR INREDNINGS- KONSULENTER III 1

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 1)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 2)

Modellering 2 vt. (Jfr I 1 och 2)

Deskriptiv geometri 2 vt. (Jfr I 3)

Färg- och materiallära 4 vt.

Övningsuppgifter med färger och material. Fristående lösningar av olika utrymmen i hemmet.

KURS FÖR INREDNINGS- KONSULENTER III 2

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 2)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 3)

Stillära 2 vt. (Jfr I 2)

Färg- och materiallära 4 vt.

Placeringslösningar i hem och offentliga lokaler. Studier över motiv som hör till inredningen. Ritningstekniska övningar.

KURS FÖR ORNAMENTSKULPTÖ- RER OCH MÖBELSNICKARE IV 1

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Modellering och träsnideri 2 vt. (Jfr I 1)

Teknisk ritning 2 vt.

På basen av färdiga möbler mätning, fognings- och monteringsmekaniska studier och uppgörande av arbetsritningar.

Snickeriarbeten 4 vt.

Snickarens handverktyg och deras under-
håll. Träbearbetningsmaskiner, deras jus-
tering och användning i olika arbetske-
den, tillverkning av elevarbete och i sam-
band därmed fognings- och konstruktions-
teknik. Råmaterial och olika ytbehand-
lingsmetoder.

KURS FÖR ORNAMENTSKULP- TÖRER OCH MÖBELSNICKARE IV 2

Frihandsteckning 2 vt. (Jfr I 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Modellering och träsnideri 2 vt. (Jfr I 2)

Stensulptur —/4 vt.

Huggning av reliefer och andra model-
leringsarbeten i granit, täljsten och mar-
mor för studium av materialets karaktär.
Olika ytbehandlingsmetoder. Använd-
ning av punktermaskin.

Teknisk ritning 2 vt.

Uppgörande av arbetsritningar för möbler på basen av skissritningar och med tillämpning av fogningar som utförs för hand och maskinellt.

Snickeriarbeten 4 vt. (Jfr IV 1)

KURS FÖR ORNAMENTSKULTPÖRER OCH MÖBELSNICKARE IV 3

Ornamentskulptörer:

Bokföring 2 vt. (Jfr I 3)

Stillära 2 vt. (Jfr I 3)

Modellering och träsnideri 4 vt.

Jämsides med modelleringen studeras stämjärnen, deras skötsel och användning. Träsnideriets olika arbetsskeden.

Stensulptur 4 vt. (Jfr IV 2)

Möbelsnickare:

Bokföring 2 vt. (Jfr I 3)

Modellering och träsnideri 2 vt. (Jfr IV 3 ornamentskulpt.)

Stillära 2 vt. (Jfr I 3)

Snickeriarbeten 4 vt. (Jfr IV 1)

Yrkeslära 2 vt.

Träets egenskaper och rörlighet vid växlingar i fuktigheten. Torkningens huvuddrag. Fognings- och träbearbetningsmetoder vid snickeriarbete. Träslagen och deras egenskaper.

Fackritning 2 vt.

I. På basen av färdiga möbler mättnings-, fognings- och monterings-tekniska studier och uppgörande av arbetsritningar. II. Uppgörande av arbetsritningar för möbler på basen av skissritningar och med tillämpning av fogningar som utförs för hand och maskinellt. III. Uppgörande av möbelarbetsritningar för mästarprov. Uppgörande av delritningar och delförteckningar.

KURS I METALLBRANSCHEN/ METALLDRIVARE Va 1

Modellering 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Textning 2 vt. (Jfr I 1)

Fackritning 2 vt.

Repetition av geometrin. Geometriska ritningsuppgifter. Kroppars framställ-

ning i projektion. Utveckling av kroppars ytor i plan. Axonometriskt perspektiv. Kroppars dimensionering. Tillämpning av det inlärdas på praktiska uppgifter. Uppgörande av arbetsritningar.

Metalldrivning 6 vt.

Punsars användning och linjeövningar. Formens drivning.

KURS I METALLBRANSCHEN/ METALLDRIVARE Va 2

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 2)

Modellering 2 vt. (Jfr I 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Textning 2 vt. (Jfr Ia 2)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Metalldrivning 6 vt.

Drivningsövningar och dess tillämpningar på olika bruks- och dekorationsföremål.

KURS I METALLBRANSCHEN/ METALLDRIVARE Va 3

Modellering 2 vt. (Jfr I 3)

Stillära 1 vt. (Jfr I 3)

Metalldrivning 4 vt. (Jfr Va 2)

Yrkeslära 2 vt.

De vanligaste metallerna i branschen och deras egenskaper. Metallers behandling, glödning och härdning. Arbetsverktygen och deras användning. Elektricitetslärans grunder. Ytbehandling.

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

KURS I METALLBRANSCHEN/ GULDSMEDER Vb 1

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 1)

Modellering 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Textning 2 vt. (Jfr I 1)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Guldsmedsarbeten 6 vt.

Sågnings- och filningsövningar. Lödningsövningar. Tillverkning av enkla smycken.

KURS I METALLBRANSCHEN/ GULDSMEDER Vb 2

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 2)

Modellering 2 vt. (Jfr I 2)

Textning 2 vt. (Jfr I 1)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 1)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Guldsmedsarbeten 6 vt.

Tillverkning av smycken och olika föremål enligt ritningar.

KURS I METALLBRANSCHEN/ GULDSMEDER Vb 3

Modellering 2 vt. (Jfr I 3)

Stillära 2 vt. (Jfr I 3)

Textning 2 vt. (Jfr Ia 2)

Yrkeslära 2 vt. (Jfr Va 3)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Guldsmedsarbeten 4 vt. (Jfr Vb 2)

KURS I METALLBRANSCHEN/ GRAVÖRER Vc 1

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 1)

Textning 2 vt. (Jfr I 1)

Modellering 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Gravering 6 vt.

Hår- och fasettlinjeövningar med spetsstickel. Enkla bokstavsövningar. Planlinjeövningar med rundbett. Skärningsövningar i mejsel- och frakturstil med olika brett.

KURS I METALLBRANSCHEN/ GRAVÖRER Vc 2

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 2)

Modellering 2 vt. (Jfr I 2)

Textning 2 vt. (Jfr Ia 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Gravering 6 vt.

Delvis samma övningar som på Vc 1 och därtill olika monogram.

KURS I METALLBRANSCHEN/ GRAVÖRER Vc 3

Stillära 2 vt. (Jfr I 3)

Modellering 2 vt. (Jfr I 3)

Textning 2 vt.

Olika tillämpade textningsuppgifter som kan användas som modeller vid gravering.

Yrkeslära 2 vt. (Jfr Va 3)

Fackritning 2 vt. (Jfr Va 1)

Gravering 4 vt. (Jfr Vc 2)

KURS FÖR PORSLINSMÅLARE VI 1

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 1)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 2)

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Yrkeslära 2 vt.

Arbetsverktygens och färgernas användning. Porslinstillverkningens historia. Det europeiska porslinets historia.

Porslinsmålning 4 vt.

Olika målningssätt. Kombinerandet av form och dekorationsmotiv. Dekoration av stor plattyta.

KURS FÖR PORSLINSMÅLARE VI 2

Frihandstekning 2 vt. (Jfr I 2)

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr I 3)

Stillära 2 vt. (Jfr I 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Porslinsmålning 4 vt.

Formgivning och dekoration av téservis. Övningsuppgifter.

KURS I BOKTRYCKERIBRANSCHEN SÄTTARE VIIa 1

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Textning 2 vt.

Studium av olika tryckbokstavstyper. Textningsövningar med blyerts och tusch.

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Yrkeshistoria 1 vt.

Allmän historia, boktryckarkonstens utbredning och betydande personer inom boktryckeribranschen. Bokillustration, tryckpressarnas utveckling, sättmaskiner och -metoder samt bindningsmetoder. Boktryckeriets historia i Finland.

Grafisk stillära I 2 vt.

Höstterminen. Föreläses om bokstävernas och den grafiska stilens utveckling till gotiken. Samtidigt preliminära övningar i att texta texttyper som hänför sig till olika tidsskeden.

Vårterminen. Fortsättes föreläsningarna om bokens och bokstävernas stilutveckling fram till nutiden och samtidigt öv-

ningar i att texta motsvarande bokstavsformer.

Färglära 2 vt.

Föreläsningsserie om färgteori och färgsystemen. Färgernas användning och deras psykologiska verkan i tryckalster. Tillverkning av färg- och bindämnen samt tryckfärger för olika tryckmetoder. Kvalitetsfordringar på tryckfärger. Kompositions- och blandningsövningar med tryckfärger.

KURSIBOKTRYCKERIBRANSCHEN
SÄTTARE VIIa 2

Kompositionsritning 2 vt.

Ytkomposition i färg och svartvitt. Central-, band- och ytornament. Färgsättningsövningar. Planeringsuppgifter inom bruksgrafiken.

Yrkeslära 2 vt.

Redogörelse över olika grafiska tryckmetoder (högtryck, offset och djuptryck), tillverkningen av papper och klichéer samt bokbinderi.

Grafisk stillära II 2 vt.

Höstterminen. Övningar i att rita tryckbokstäver i olika storlekar med hänsyn till sättningen.

Vårterminen. Övningar i layout samt gruppering av text i allmänhet.

Kalkylation 2 vt.

Beräkning av sätteriets, tryckeriets, binderiets kostnader och papperskostnader enligt prissättningsinstruktionen. Övningar i beräkning av normala och krävande tryckeriarbeten.

Naturlära 2 vt.

Fysikens grunder: Mått och enhetssystem. Kort sammandrag av algebran och trigonometrin. Mekanik (en kropp i jämvikt, rörelse, materiens byggnad, en vätska och en gas i vila, vätskors och gasers strömning). Läran om vågrörelse. Ljudläran. Ljusläran (stråloptik, fotometri, elektromagnetisk strålning). Värmeläran. Elektricitetsläran.

Kemins grunder: Oorganisk kemi. Organisk kemi. Fysikalisk kemi.

Fotografering 2 vt.

Fotogram, ytstudier, belysningsövningar, laboratorieövningar.

KURSIBOKTRYCKERIBRANSCHEN
TRYCKARE VIIb 1

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Yrkeshistoria 1 vt. (Jfr VIIa 1)

Grafisk stillära 2 vt. (Jfr VIIa 1)

Färglära 2 vt. (Jfr VIIa 1)

KURSIBOKTRYCKERIBRANSCHEN
TRYCKARE VIIb 2

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr VIIa 2)

Yrkeslära 1 vt. (Jfr VIIa 2)

Grafisk stillära II 2 vt. (Jfr VIIa 2)

Kalkylation 2 vt. (Jfr VIIa 2)

Naturlära 2 vt. (Jfr VIIa 2)

Tryckningens teori 2 vt.

Historik över gamla bokformat och deras tryckning. Utskjutning av sidor och tillverkning av formar. Pappersstandards. Tryckpressarnas byggnad och krav som bör beaktas vid deras användning.

KURSIBOKTRYCKERIBRANSCHEN
BOKBINDARE VIIc 1

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Yrkeshistoria 1 vt. (Jfr VIIa 1)

Fackritning 2 vt.

Komposition av bokryggar och pärmar för hel- och halvfranska band samt lagerband, uppgörande av arbetsritningar samt tryckning med hjälp av stämplor, linjer och dekorationsmönster.

Grafisk stillära 2 vt. (Jfr VIIa 1)

Bokförgyllning för hand 3 vt.

Verktyg och ämnen för bokförgyllning. Övningar i tryckning av linjer och dekorationer. Framställning av kompositioner ur dekorationsenheter. Dekoration av halv- och helfranska band.

Övning i guldsnitt 2 vt.

Verktyg och ämnen. Förfärdigande av slätt guldsnitt och olika metoder för dess dekoration.

KURSIBOKTRYCKERIBRANSCHEN
BOKBINDARE VIIc 2

Kompositionsritning 2 vt. (Jfr VIIa 2)

Fackritning 2 vt. (Jfr VIIc 1)

Bokförgyllning för hand 3 vt. (Jfr VIIc 1)

Övning i guldsnitt 2 vt. (Jfr VIIc 1)

Naturlära 2 vt. (Jfr VIIa 2)

KURS I FOTOGRAFI VIII 1

Kompositionsritning 3 vt.

Ytkompositionens allmänna principer. Abstrakt elementkomposition i svartvitt med olika uppgiftskombinationer. Färgteori. Färgsättningsövningar. Beskärnings- och uppställningsövningar. Täckfärger, papperscollage, tusch.

Yrkesräkning 2 vt. (Jfr I 1)

Fotograferingsteori 2 vt.

De ljuskänsliga materialen, ljusläran och

optiken, elektricitetsläran och belysningen, fotograferings- och laboratorieutrustning, färgfotografering.

Fotografering 2 vt.

Fotogram, ytstudier, belysningsövningar, laboratorieövningar.

KURS I FOTOGRAFI VIII 2

Kompositionsritning 3 vt.

Abstrakt elementkomposition i färger och svartvitt. Utvecklingsuppgifter på basen av geometriska motiv och naturmotiv, motivbehandling med hänsyn till kursens specialbehov.

Stillära 2 vt. (Jfr I 2)

Modersmålet 2 vt. (Jfr I 2)

Fotografering 4 vt.

Montagekopia. Föremålsstudier, form och material. Reklamfotografering. Valörfördelning.

